Slavonic Div.
Oc 12 '17

Insteigtas 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
Metinė prenumerata:
Suvienytose Valstijose ... $2.00
Kanadoje 2.50
Visose kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš kalno.
Prenumeratos metams skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite [illegible]ku:
J.J. PAUKSZT[illegible] INC.
120-124 Gr[illegible]
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

N Y Public Library
476 Fifth Avenue

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Established 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
THE LITHUANIAN WEEKLY
Published Wednesdays at Brooklyn, New York.
Yearly Subscription Rates:
United States $2.00
Canada 2.50
All other countries 3.00
Advertising rates on application.
Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

NO. 41. BROOKLYN, N. Y. SPALIO (October) 10 d., 1917 M. METAI XXXI.
(Telefonas 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint.)

RUSIJOJE GELŽKELIU STREIKAS.

RUSIJOJE STREIKUOJA GELŽKELIAI. VAŽIOJA TIK KAREIVIUS IR AMUNICIJĄ.

PERU JAU PERTRAUKĖ RYŠIUS SU VOKIETIJA.

VAKARŲ FRONTE (FLANDRIJOJE) JAU ŽIEMA, SNIEGTI.

RUSŲ 8,000 KAREIVIŲ SUSTREIKAVO, ATSISAKO EITI ANT FRONTO.

JAPONIJOJ SMARKI VIESULA UŽMUŠĖ 770 ŽMONIŲ.

TOLSTOJAUS ŠELPIAMI VALSTIEČIAI IŠDRASKĖ JO DVARĄ.

DEMOKRATIJOS PETROGRADE KONGRESAS PASKYRĖ LAIKINĮ PARLAMENTĄ IŠ 300 NARIŲ.

VOKIEČIAI TUOJAUS PASKELBS UŽ KĄ JIE KARIAUJA.

Iš karės lauko

VOKIEČIAI ATAKOM BANDO SULAIKYTI ANGLUS.

Londonas. -- Kaip žinoma, gen. Haig jau kelinta savaitė kaip pradėjo savo veržimąsi pirmyn. Dabar vokiečiai jį sulaikė, net šešis kartus atakuodami anglus visai nepaisydami pražutingos kanuolių ugnies. Jiems pasisekė užimti dvi išsikišusias anglų pozicijas.

Kaip kenčia vokiečiai po anglų ugnia rodo tas, kad kiekvienas vokietis paimtas nelaisvėn iš džiaugsmo net šoka.

FRANCUZAI NETEKO APKASŲ TIES VERDUNU.

Berlinas. — Vokiečiai užėmė 1,200 yardų apkasų šiaurinėj slėnyj kalno 344. Francuzai aštuonius kartus bandė juos atsiimti, bet negalėjo. Vokiečių rankose liko apie 150 imtinių per šį mušį.

ANGLAI VĖL PRASIMUŠĖ PRO VOKIEČIŲ APKASUS.

Londonas. — Žiaurios vokiečių atakos nesulaikė anglų veržimąsi pirmyn. Pastarieji staigiu užpuolimu paėmė vokiškų apkasų — ilgio aštuonių mylių, gilumo pusantros mylios, užėmė svarbius kalnelius ir sugriebė netoli 3 tukstančius imtinių.

Taigi truputis po trupučio gen. Haig varosi pirmyn ir veja vokiečius iš Flandrų.

TORPEDUOTAS ANGLŲ SKRAIDUOLIS „DRAKE.".

Londonas. — Skraiduolis „Drake" tapo torpeduotas šiaurinėj pakrantėj Irlandijos, bet spėjo atplaukti seklesnian vandenin, kur ir paskendo. Nuo torpedos plyšimo žuvo vienas oficieras ir 18 jureivių. Kiti visi liko išgelbėtais.

TIES JAKOBŠTADTU SMARKŲS KANUOLIŲ MUŠIAI.

Petrogradas. — Oficialis pranešimas sako, kad ties Jakobštadtu eina smarkų-smarkiausias artilerijos mušis. Rumunijoj vokiečiai paliko rusams savo atsikišusią poziciją. Vokiečių hydroplanai mėtė bombas ant salos Oesel, kurios miestuke Cerel užmušė 70 asmenų, sužeidė 44.

„Ruskaja Volia" praneša, kad pietvakariniame fronte vokiečiai vėl norėjo „broliautis" su rusais, ir pradėjo mėtyti pastarųjų apkasuose tabokos, cigarų, ir tt. Rusai gi nedėkingai atsimokėjo geru apšaudymu vokiškų pozicijų.

ITALAI SUNAIKINA UŽPUOLANČIUS AUSTRUS.

Roma. — Austrai bandė atsiimti kalną San Gabriele, bet tapo atmuštais su dideliais nuostoliais. Užpuolimo buris buvo visai sunaikintas, o jį paremiantis batalijonas papuolęs tarp italų kanuolių ugnies tapo gerokai paretintas.

Italų lakunai numetė keturis tonus sprogstančios medžiagos ant Polo ir numušė du austrų orlaiviu žemyn.

ANGLAI SUĖMĖ 51,435 VOKIEČIUS.

Londonas. — Nuo 31 d. liepos lig 1 d. spalio, anglai vakarų fronte suėmė 51,435 vokiečius ir 332 didžias kanuoles, patįs prarasdami 15,065 kareivius ir ne vienos kanuolės.

Ant visų karės frontų anglai suėmė 72,513 priešų ir 470 kanuolių, gi prarado 15,850 savųjų ir nė vienos kanuolės.

Iš Visur

FRANCUZIJOJ ATIDENGTA ŠNIPŲ GUŠTA.

Paryžius. — Čia tapo areštuotas francuzas Bolo Paša, kuris vokiečių pinigais norėjo papirkti nekurius francuzų laikraščius, idant šie agituotų už atskirą taiką su Vokietija. Tuos pinigus, sumoje suvirš pusantro milijono dolarių, jis gavo New Yorke per Vokietijos ambasadorių Bernstorf'ą.

Sąryšyj su tuo užmetama buvusiam vidurinių dalykų ministeriui Malvy išdavystę. Šis norėjęs parduoti vokiečiams visus apsigynimo ties Verdunu planus. Atstovų Buto posėdyje, kame tas išsiaiškino, kilo baisus triukšmas.

Dabar tais šnipų dalykais eina uolus bei aštrus tardymas, bet spaudoj nieko nepranešama, nes cenzuros uždrausta pirm laiko apie tai kalbėti.

ANGLAI PRADĖS ATSIMOKĖTI VOKIEČIAMS.

Londonas. — Vokiečiai per pastarąją savaitę net aštuonis kartus įvykino orinius bombardavimus Anglijos, labiausia Londono ir apielinkių, kurie gana skaudžiai anglus inkirpo. Visi laikraščiai ėmė balsu šaukti, kad valdžia atsimokėtų vokiečiams užpuldami ant jų miestų.

Francuzai jau pradėjo tą daryti. Štai už Dunkirko bei Bar-le-Duc bombardavimą jų lakunai mėtė bombas ant keturių vokiškų miestų: Frankfurto, Coblenzo, Treves ir Stuttgarto. Išviso numetė apie 15 tukstančių svarų sprogstančios medžiagos. Anglų premjeras irgi pasakė, kad anglų lakunai taipgi neužilgo atlankys Vokietijos miestus.

VOKIEČIAMS PRADEDA TRUKTI AMUNICIJOS.

Kopenhagenas. — Vyriausioj vokiečių stovyklėj atsibuvo konferencija darbininkų vadovų su gen. Ludendorfu. Mat vokiečių karinė vyriausybė nusigando, kad mažta amunicijos pristatymas iš dirbtuvių. Tas paeina nuo to, kad viena, nedapenėti darbininkai nebegali tiek greit dirbti, o antra, truksta retųjų metalų, taip reikalingų išdirbimui plieno. Taigi gen. Ludendorfas ir tarėsi su darbininkų vadovais, kaip čia paakstinus darbininkus spėriau dirbti.

DEMOKRATIJOS KONGRESAS

Petrogradas. — Šaukiamas Demokratijos Kongresas jau atsidarė. Balsavime apie koalicijinį kabinetą buvo pirma paduota už 766 balsai, prieš 688. Bet paskui kilus nesusipratimams bei karštiem ginčam, antru kartu balsuota ir šį kartą už buvo tik 180 balsų, prieš 813. Tokiu budu kongresas atmetė koalicijos idėją ir visai nenori buržujų įleisti šalies valdyme.

Kerenskis žada tą nutarimą ignoruoti ir sudaryti koalicijinį kabinetą iš įvairių partijų. Jis sako, kad kongresas neturi jokios galės, vien Įsteigiamasis Seimas gali permainyti valdžią. D. ir K. Taryba remia kongreso nutarimą. Tokiu budu laikinajai valdžiai žiuri akyse naujas krizis.

Kongrese dalyvauja suvirš pusantro tukstančio atstovų iš įvairių Rusijos kraštų.

TURKESTANAS SUKILO PRIEŠ PETROGRADĄ.

Petrogradas. — Politiški agitatoriai podraug su dvejais pulkais užėmė miesto Taškent valdžią ir užreiškė, kad jie daugiau nebepripažįsta Petrogrado laikinosios valdžios. Vietiniai musulmanai ta perversme liko nepatenkintais ir pakėlė maištą. Susivieniję su kariškos mokyklos mokiniais jie užėmė miesto tvirtovę.

Laikinąją Valdžią paskyrė Kazaniaus generolą numalšinti tuos visus neramumus.

VOKIETIJA IR IMS NEPILIEČIUS.

Hague. — Oficialiai čia pranešama, kad Vokietijos valdžia ims kariumenėn visus tuos, kurie dar neatmetė Vokietijos pilietystės, arba kurie negali parodyti, jog esą piliečiais by kokios šalies.

Šiuom parėdymu spėjama, kad daug amerikiečių bus užkliudyta.

VOKIETIJOS HOTELIAI ATSISVEIKINO SU STALTIESĖMS.

Berlinas. — Pasidėkavojant trukumui lininių bei medvilninių materialų karės reikalams visoj Vokietijoj tapo uždrausta vartoti ant stalų medvilnių staltiesių, salfetkos ir tt. Jos palikta tik keliuose pirmos klesos valgyklose. Dabar ant stalų arba niekas netiesiama, arba uždedama popierius, klijankė, ir tam panašiai.

Sugauti vokiečiai belaisviai irgi pasakoja, kad Vokietijai didžiausiai truksta gumos, medvilnių ir vario. Jos armijos, esą, ne-

Liberty Loan!

(Laisvės Paskola)

AR JŲS TIKIT Į DEMOKRATIJĄ?

AR JŲS TIKIT Į DEMOKRATIJĄ?

AR JŲS TROKŠTAT, KAD VISOS TAUTOS, VISI ŽMONĖS GALĖTŲ LAISVAI TOBULINTIS IR GYVENTI?

AR JŲS NORIT, KAD ŠI KARĖ KUOGREIČIAUSIAI UŽSIBAIGTŲ, IR UŽVIEŠPATAUTŲ PASTOVI TAIKA?

Tai pirkit Liberty Bonds.

ŠNEKĖJIMAS NIEKO NENUVEIKĖ; PRIVEDŽIOJIMAI NIEKO NEPADARĖ; PRISIŽADĖJIMAI NESUTURĖJO — KAIZERIS BEGĖDIŠKAI UŽPUOLĘS MAŽIUTĘ, DRĄSIĄ BELGIJĄ, INVĖLĖ VISĄ PASAULĮ KARĖN UŽ AUTOKRATIJĄ.

KĄ JŲS REMIAT, AR KAIZERĮ, AR LAISVĄ ŽMONIŲ DEMOKRATIJĄ?

JEI DEMOKRATIJĄ, TAI PIRKIT LIBERTY BONDS!

TAI SAUGIAUSIAS PINIGŲ PADĖJIMAS, NES UŽ LIBERTY BONDS VERTĘ STOVI KIEKVIENA PĖDA SUV. VALST. ŽEMĖS, KIEKVIENAS NAMAS, KIEKVIENAS ŽMOGUS.

VALDŽIA, PRADEDANT NUO LAPKR. 15 D., 1927 M. IŠMOKĖS ŽMINĖMS PINIGUS UŽ BONDSUS, O LIG TAM LAIKUI MOKĖS PO 4 NUOŠIMČIUS. REIŠKIA UŽ ŠIMTĄ DOLARIŲ GAUSI KETURIS DOLARIUS NUOŠIMČIŲ. NUOŠIMČIAI BUS IŠMOKAMI KAS MET, PRADEDANT NUO 15 D. LAPKR. 1917 M., KIEKVIENĄ 15-tą DIENĄ GEGUŽĖS IR LAPKRIČIO.

MAŽIAUSIAS BONDSAS KAŠTUOJA $50. GALIMA IMTI ANT IŠMOKĖJIMŲ TAIP: 2 % VISOS SUMOS SUMOKANT UŽŽSIRAŠANT, (TAS TURI BUTI SUMOKĖTA NEVĖLIAU 28 SP. 1917); 18 % LAPKR. 15, 1917! 40 % GRUOD. 14, 1917; 40 % SAUSIO 15, 1918.

PADĖKIT TAI ŠALIAI, KURI JUMI PRIGLAUDĖ NUO AUTOKRATIJOS SIAUTIMŲ.

PADĖKIT TIEMS, KURIE NEUŽILGO LIES SAVO KRAUJĄ UŽ TAVE, IR TAVO GERBUVĮ. PIRKIT LIBERTY BONDS!

SKOLINKIT SAVO ŠALIAI LINKSMAI IR LIUOSAI, LIG PASKUTINIAM DOLARIUI. PIRKIT LIBERTY BONDS!!!!

įveikiamos, bet stoka šių materiolų privers vokiečius taikyties.

VOKIETIJA DŽIAUGSMINGAI ATŠVENTĖ HINDENBURGO GIMTADIENĮ.

Amsterdamas. — Hindenburgo gimtadienį šventė visi nuo junkerio lig proletariato ir visi vokiečiai garbino „karžygį vokiečių tautos.'' Pats kaizeris atsilankė vyriausioj stovykloj ir padovanojo jam stovylą „Augščiausio Karės Pono.'' Trisdešimts šeši miestai išrinko Hindenburgą garbės piliečiu. Žodžiu, vokiečiai tebegar bina jį kaip kokį pusdievį.

ŠVEDIJOJ ATSISAKĖ KABINETAS.

Stockholmas. — Ministerių kabinetas, kuriam buvo užmetama prielankumas vokiečiams, atsisakė, bet lyg neišrenkant naujų ministerių pildys savo pareigas.

Dabar karalius sušaukė visų partijų vadovus, idant pasikalbėti, kaip čia sudarius koalicijinį kabinetą. Pasirodo, kad tokiam kabinetui nepritaria socialistai ir liberalai.

VOKIEČIŲ NARLAIVĖS SILPSTA.

Londonas. — Pereitą savaitę buvo nuskandinta tik 13 laivų. Reiškia mažiausias skaičius nuo pradžios narlaivių karės. Devyni laivai tapo per jas užpultais, bet atsigynė.

Pereitą gi savaitę tapo nuskandinta 15 laivų. Matomai narlaivės jau suvaldytos ir nebegali taip smarkiai veikti.

ANGLAI UŽDRAUDŽIA PREKIAVIMĄ SU NEUTRALĖM ŠALIMI.

Londonas. — Valdžia parėdė, kad nevienas anglas nebesiųstų savo prekių į Norvegiją, Švediją, Holandiją, Daniją ir kitas neutrales šalis be tam tikro daleidimo.

Mat S. V. tapo aiškiai prirodyta, kad minėtos šalis išpeni ir apginkluoja netoli milijono vokiečių kareivių, kas dikčiai pailgina karę.

JAPONIJA NUSIAUBTA PRAŽUTINGOS VIESULOS.

Tokio. — Apielinkėj šio miesto siaubė baisus typunas (viesula). Tukstančiai namų tapo sudraskyta, apie 40 tukstančių žmonių liko be pastogės. Gelžkeliai sustojo, o laivyne pridirbta apie 3 milijonus nuostolių. Sakoma, kad netoli 80 asmenų žuvo; laikraščiai mano, kad daug daugiau.

Kartu su viesula ėmė kilti ir upė Sumida, kuri vis dar tebekįla užliedama daugiau vietų. Spėjama, kad apie 20 tukstančių namų ji jau nunešė savo verpetose. Tokios viesulos ir tvano Japonija jau dvidešimts metų, kaip nemačius.

Podraug su žmonėmis ir gamta nerimsta.

TURTINGAS AUSTRAS AREŠTUOTAS KAIPO ŠNIPAS.

Geneva, Šveicarija. — Turtingas austras vardu Jellinek Mercedes tapo suareštuotas kaipo šnipų galva. Atsižvelgiant į jo silpną sveikatą jam palikta laisvė, bet užtai turėjo užstatyti 20 tukstančių frankų kaucijos (apie $4,000).

MAIŠTININKAI ARABAI SUSIJUNGĖ SU ANGLAIS.

Londonas. — Kaip žinoma, keletas mėnesių atgal, arabai pakėlė maištą prieš turkus ir apsiskelbė save neprigulmingais. Po vadovyste Hedjaz karaliaus, jie dabar susijungė su veikiančia pietų Palestinoj anglų armija ir dabar kartu darbuosis su pastaraja, idant kuogreičiau paliuosuoti Palestiną bei Syriją iš po turkų nagų.

ŠVEDIJA NEPATENKINTA SĄJUNGIEČIŲ DARBAIS.

Stockholmas. — S. V., Francuzija ir Anglija nesenai palaikė sau švedų laivus, buvusius šių šalių prieplaukose. Beto Anglija dar pagriebė nuo jurių švedų laivus, vežusius anglis. Tokie sąjungiečių pasielgimai dikčiai atšaldė švedų palinkimus prie jų. Labiausia anglus kritikuoja social-demokratų laikraščiai.

PETROGRADAS RENGIASI APSIGINTI NUO VOKIŠKŲ LAKUNŲ.

Petrogradas. — Vokiečiams nenusisekus narlaivių karėje, jie da bar mano pradėti smarkesnę karę ore. Todel jie ir bombarduoja Angliją, Rusijos pakraščius. Bet Petrogradas irgi nesnaudžia: per 200 verstų apsukai įsitaisė žvalgų stotis, lakunų patrolius ir tt.

Gyventojai laukia vokiškų oro užpuolimų.

MEKSIKOJ BADAS.

Meksiko miestas. — Komercijos Buto delegacija pranešė prez. Carranza, kad bado šmėkla gręsia visai respublikai, kadangi jaučiasi stoka įvairių javų.

Prez. atsiliepė, kad jis tą žinąs ir paliepęs Iždo departamentui supirkinėti iš kur tik galima grudų maistui.

VISŲ ATIDAI!

Užrašau VIENYBĘ LIETUVNINKŲ ir kitus lietuviškus laikraščius. Taippat užlaikau ir visas lietuvių kalboje išėjusias knygas. Visuomet kreipkitės pas:

F. GUDINAS
ERITON, PA.

A. RUKAS
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ''
Ingaliotas agentas

Priima prenumeratą knygų užsakymus, ir paskelbimus; taipgi ir spaudos darbus. Pilnai „Vienybės Lietuvninkų'' administracija atsako už p. A. Ruką. Kur atsilankys p. A. Rukas pilnai jam užsitikėkite.

A. RUKAS.
2544 E. York St., Philadelphia, Pa.

Iš Amerikos

SUFRAGISTĖS PAKĖLĖ MAIŠTĄ.

Washington. — Dist. of Col. Workhouse sėdi nemaža sufragisčių, kurios pikietavo nesenai Baltąjį Namą ir kvaršino prezidentą. Taigi jos ėmė ir pakėlė maištą. Mat vieną iš jų skaičiaus buvo sumanyta nuvežti ligonbutin, bet tas nutarimas nebuvo pranešta sufragistėm, kurios manė, kad jų draugė taps pasodinta ant duonos ir vandens. Sergėtojoms, negrėm virėjom buvo užtektinai darbo, kol sufragistės liko nuramintos.

Eina tardymai to viso dalyko.

NORIMA IŠMESTI SENATORIUS LA FOLLETTE.

Washingtonas. — Telegramos, laiškai, rezoliucijos kaip upė plaukia Senatan, ir griežtai reikalauja kad senatorius La Follette tap tų išmestas iš Senato.

La Follette žinomas kaipo karės priešininkas.

SOCIALISTŲ ORGANUI ATIMTA SIUNTINĖJIMO TEISĖS.

Milwaukee. — Pačtas atėmė visas siuntinėjimo teises „The Milwaukee Leader,'' šio miesto socialistų organui. Redaktorius Berger buvo atsikreipęs su prašymu pas postmasterį Burleson, bet atsakymo negavo. Pagal jo, laikraštis nieko blogo netalpino, ir valdžia prie jo kabinasi vien del abelnos pakraipos.

IŠVAIKĖ PACIFISTUS.

South Pasadena, Cal. — Čia atsibuvo pacifistų mitingas, iš kurio vietiniai piliečiai „home guard'' nariai suėmė apie penkioliką vyrų, susodino juos automobiliuose ir išvežę už miesto ribų, paleido, pagrąsinę daugiau miestan negrįžti.

Moterų iš mitingo nelietė.

MAISTAS IŠLOŠ KARĘ.

Washingtonas. — Nuo 21 d. spalio lig 28 d. po visas S. V. taps varyta agitacija už maisto taupymą. „Maistas išloš karę'' — tai agitacijos obalsis. Jeigu kiekviena iš 22 milijonų šeimininkių sumaniai apsieis su valgiu ir jo pagaminimu, tai tas dikčiai pagelbėtų nuvaryti bado šmėklą nuo milijonų francuzų ir anglų.

Labiausia reikalinga čėdyti kviečius, jautieną, kiaulieną, pieno produktus ir cukrų, nes jie geriausiai tinka siuntimui per jures. Valgiui naudoti reikia žuvis, paukštieną, vaisius ir visus grudus, išskyrus kviečius.

Pasekmės šios agitacijos parodys ar ištikro amerikiečiai demokratai, ir ar jų politiška filosofija sveika bei naudinga.

TAUPYKIT CUKRŲ!

Washingtonas. — „Pagal išrokavimų francuzai liks be cukraus dviem ištisiem mėnesiam, jei amerikiečiai nepanorės susilaikyti nuo perdidelės cukraus aikvonės.

Amerikietis suvalgo 90 svarų cukraus ant metų.

Francuzas gi dabar gauna vos 23 svarus: anglas bei italas irgi apie tiek.

Tai nejaugi mes, amerikiečiai, jiem atsakysime per savo nesusilaikymą ir tą mažą žiupsnelį

Tas butų nežmoniška ir mes netikim, kad kiekvienas atsisakys taupyti cukrų lig sausio 1 d., kuo met Vakarinių Indų derlius prisirps ir cukraus vėl bus ikvaliai.''

Tokį laišką mums atsiuntė p. Hooveris, Maisto Administratorius.

APSIVEDĖ PER TELEFONĄ.

Albany, Ga. — Jaunas oficierius Taylor tarnavo Philadelphijoj ir gavo prisakymą važiuoti Francuzijon. Jis turėjo sužiedotinę p-lę Knight iš Georgia valstijos ir ją paprašė pributi New Yorkan atsisveikinti. Bet tėvai jos neleido. Tuomet ji pasikalbėjo su advokatu ir pastarasis užreiškė, kad vinčiaus ceremonijos bus teisėtos, kad ir padarytos per telefoną. Tuoj jaunoji gavo kunigą, telefoną ir jaunikį, ir apsivedė.

Tai vėl vienas budas nepaprasto vinčiaus.

S. V. GYDYTOJAI MOKINSIS FRANCUZIJOJE.

Karės Frontas. — Čia tapo pirengta daugybė vietovių, kuriose S. V. daktarai šią žiemą tyrinės ir mokinsis pažinti bei išgydyti ligas, siaučiančias ant anglų ir francuzų frontų.

Labiausia bus atkreipta doma į taip vadinamą „šovinio sutrenkimą'', nuo kurio kareiviai netenka proto.

DU PROFESORIAI ATSTATYTI UŽ PRIEŠKARINĮ JUDĖJIMĄ.

New Yorkas. — Iš Kolumbijos universiteto tapo atstatyti du profesoriai: James Cattel, psychologijos skyriaus, ir Longfellow Dana, anglų kalbos ir sulygintinės literaturos. Pirmajam užmetama, kad jis rašęs senatoriam laiškus kviesdamas juos balsuoti prieš vežimą S. V. kareivių Francuzijon. Antrasis prašalintas delto, kad prigulėjo prie Peoples Council (Žmonių Tarybos).

ARGENTINA PROTESTUOJA UŽ ĖMIMĄ JOS PILIEČIŲ.

Washingtonas. — Čia gauta Argentinos reikalavimas sustoti ėmus tos šalies piliečius į S. V. kariumenę, ir beto kuogreičiausiai paliuosuoti visus paimtuosius.

Argentinos valdžia turinti faktų, kad local bei district boards neikiek nesistengė paliuosuoti argentiniečius nuo karinės tarnystos.

S. V. BUDAVOJA 20 TUKSTANČIŲ ORLAIVIŲ.

Washingtonas. — Kongresas buvo paskyręs 640 milijonų dolarių orlaiviams. Taigi dabar S. V. ir stato 20 tukstančius orlaivių, kurie visi bus panaudoti karėj su Vokietija.

Po visas S. V. randasi netoli 24 aviacijos mokyklų, kuriose spėriai ir sumaniai mokinami lakunai tiems orlaiviams valdyti.

Žodžiu S. V. nejuokom rengiasi oro karėn.

KALĖDŲ DOVANOS FRANCUZIJON.

Washington. — Karės, Laivyno ir Pačto departamentai paskelbė, kad plenai siuntimui S. V. kareiviams Francuzijon Kalėdinių dovanų jau sustatyti. Pabaigoj paskelbimo prašoma, kad visi siuntiniai butų pačte nevėliau 15 d. lapkr., kitaip kareiviai vargiai juos apturės ant Kalėdų.

NABAGAS NEGAVO EXEMPTION.

New Yorkas. — Abromas Sromwasser buvo atsikreipęs į district board, kad gauti paliuosavimą iš kariumenės, pasiremdamas ant to, kad jis serga somnambulizmu (vaikščiojimu per miegą). Jis baimijas, kad galįs kuomet nors užmigęs dailiai ineiti su naktiniais drabužiais į teutonų apkasus.

Betgi nabago prašymas tapo atmestas.

UŽDARĖ VOKIEČIŲ LAIKRAŠTĮ.

Newarkas. — Pačtui paliepus, policija iškratė buveinę seniausio New Jersey vokiško laikraščio Freie Zeitung, suėmė jo du leidėju ir tris redaktorius, bei uždarė patį laikraštį. Laikraštis turėjo apie 30 tukstančių skaitytojų.

Leidėjai ir redaktoriai kaltinami už „sužinų, melagingą skleidimą kenksmingų žinių.''

Darbininkų Reikalai

IŠLEISTA MOTERŲ PRAMONĖS KOMITETO PRIE ŠALIES GYVENIMO TARYBOS.

Buletinas 2. Nelaimės Dirbtuvėse.

Kiekvienas pažįstantis darbą dirbtuvėse, supranta gręsiantį darbininkams pavojų. Karės laiku spaudimas tą pavojų tik padidina. Šis komitetas pabriežia ypatingą pavojų kįlantį iš samdymo ateivių moterių. Daugumas darbo ir stoka tinkamų žmonių ateityje privers moteris griebties nepriprasto darbo. Toms moterims gręs didesnis pavojus nuo industrijinių nelaimių negu patyrusiems darbininkams.

Diena už dienos, apsaugojimas darbininkų darosi vis svarbesniu reikalu valdžiai ir Suvienytų Valstijų gyventojams. Kuomet musų tautinis išteklius yra taip atsargiai apsaugojamas ir kontroliuojamas, yra daug svarbiau apsaugoti vyrus ir moteris dirbtuvėse, kurie tą išteklių pagamina. Vien tik Illinois valstijoj yra 400,000 ateivių darbininkų, kurių tarpe yra moterų amžiuje tarp 16 ir 21 metų. Normaliu laiku, 1913 metais, skaičius industrijinių nelaimių siekė 25,000, ir skaičius sužeistųjų negalėjusių dirbti per 4 savaites siekė 700,000. Dabar, iš priežasties padidėjimo produkcijos ir reikalo daugiau pagaminti trumpiausiame laike, reikalinga didesnė apsauga, apsaugojimui kaip naujų taip ir senų darbininkų nuo susižeidimų pavojaus.

Daugelis samdytojų parupina Pirmos Pagalbos gydymą darbininkams, aplaikiusiems įpjovimus, apdeginimą, sulaužymą kaulų, ir kitus susižeidimus. Bet greitoji pagalba negali pašalinti skausmo, žudymą laiko ir algos ar pražudymo kokio nors sąnario. Jeigu ir žaizda aprišama, moteris darbininkė neišmokinama išvengti tokių nelaimių ateityje. Tikrasis budas yra vengime nelaimių.

Apsisaugojimą nuo industrijinių susižeidimų galima pasiekti tik valdžiai veikiant išvien su samdytojais ir darbininkais. Pirmiausia, samdytojai turėtų įvesti saugias mašinas ir pridaboti, kad apsaugos prietaisai visuomet gerai dirbtų. Užveizdos turėtų daboti nuo pavojaus. Trumpos darbo valandos, atsakanti ventiliacija ir apšvietimas bei praskleidimas lapelių ir plakatų yra svarbiomis apsisaugojimo priemonėmis. Antra, darbininkai turėtų buti išmokinti suprasti ir klausyti instrukcijų ir perspėjimų apie mašinas, gaisrus ir tt. paduodamus rašytomis iškabomis ar užveizdų. Trečia, valdžios viršininkai turėtų ištirti ir nubausti samdytojus, kurie per kriminališką nepaisymą neparupina darbininkams apsaugos prieš nelaimes.

Ateivės moterįs turi rupinties apsaugoti pačios save. Moterįs naujokės pramonijoj ir dirbdamos po kariniu spaudimu ir paskuba, turėtų išmokti, savo dirbtuvės veikmę. Naujos darbininkės dirbtuvėse turėtų prisirengti prie savo darbo, taip kaip vyrai mo-

FELJETONAS

POLITIŠKA REPETICIJA.

Vieną gražų vakarą „bespačieruodamas'' po musų miestą ėmiau ir sužinojau, kad tą patį vakarą yra sušaukta musų miesto draugijų konferencija delei paibeliai žino kokio ten pasitarimo.

— Kaip čia pakliuti į tą konferenciją, — mąstau sau.

Bet tuoj man į galvą kaip kuolu kirto nauja mintis:

— Juk ant tokio susirinkimo įleidžia veikėjus. O aš ar neveikėjas ir ne bent kokis? Kiek jau aš kartų paklupčiavojau klerikalams, tai ar ne veikimas del tautos labo? „Šiur'', kad vieta konferencijoje užtikrinta.

Norėjau pažiurėti laikrodėlin, bet bėda, — jo neturiu. Nieko nelaukęs tuoj įšokau ant kampo į lietuvišką užeigą, pažiurėti kuris laikas, na.... na... ir prie progos, išsimesti porą degtinės ir alaus didelį stiklą.

Tai apsišarvavęs nutraukiau link bažnytėlės, kur jos svetainėje tas susirinkimas. Pravėriau duris ir išgirdau:

— Meldžiame, meldžiame!

Matote net meldžia, tai pasidrąsinęs inėjau vidun. Apsidairiau ir pamačiau, kad tenai randasi daugiau pažįstamų veikėjų, kaip aš. Tai su tokiais juk galima didžius darbus nudirbti:

Vienas tiligentas atidaro konferenciją, aiškina tikslą šiais žodžiais:

— Draugai ir draugės! Reikia išrinkti pirmininką. Čia visų srovių tiligentai susiėjo išnešti protestą prieš Centralinį Komitetą.

Tuoj po tų žodžių vienas matomai „susipratęs'' su raudona „nektaiza'' sako:

— Tokį įnešimą turime visi paremti.

— Pirmininku p. Zil—ų! — pasigirdo balsas iš burio.

— Kas čia? Jųs norite patvirtinti tuos konsulus, ką jau apsiskelbė, — rusčiai tarė vargonmeisteris.

Atsirado ir daugiau vargonmeisterio paturavotojų. Pasidarė tikra kapelija su įvairiausiais akordais.

Nustojus tą himną „pro consulum'' susirinkusieji atsivertė kitas gaidas, kurios buvo aiškesnės ar dar netaip sumozotos ir surado, kad nevisi susirinkusieji tinka tan choran, kad giedoti apie C. K. ir pro consulum.

Nutarta pro consulum išmest iš konferencijos, o seculiorum palikti.

Užtraukė susirinkusieji seculiorum, bet vis netinka balsai, vis girdisi disonansas.

Kur buvę nebuva ištarpo išsiskiria penki tautininkai ir užtraukia naują giesmę ir ragina išmesti protestą prieš klerikalus ir socialistus, kurie yra dabar vienoje harmonijoje.

Bet prie nieko neprieinama. Susitelkę choristai nesu klijuoja vieną dainą ir tautininkai išeina sau laukan.

— Na kasgi čia butų? — manau sau. — Čia choras, ne choras, konferencija ne konferencija. Na, manau, reikia dar pasiklausyti.

Liekasi nutarta uždėti aštrią cenzurą, kad niekas laikraščiuose nepraneštų apie šio vakaro nenusisekusią politišką repeticiją. O kas norės rašyti, tai tik cenzurai leidus galės pasiųsti laikraštin. Tik kas-žin ar pačtas pildys tą nutarimą ir socialistų nepercenzuruotus rank raščius nevežš. Rodos, kad šio netikusio surėdymo pačtas neklauso ir mano ši filosofija be cenzuros pakliuva laikraštin. *Putinėlis.*

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.'' OFISE
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

kinasi amato. Taipgi neturėtų buti darbininkai kilnojami iš vieno departamento į kitą pirmiaus negu bus pamokinta apie naujas mašinas. Dabartinis didelis reikalavimas darbininkų neturėtų buti pateisinimu priėmime moterų į pramoniją kaipo nieko nežinančių kudikių. Duokite joms progą pažinti savo gerbuvį ir jos pačios save apgins.

(Nuo red. — Mums prisiuntė augščiau talpinamą straipsnį įvardintas komitetas iš Chicagos lietuvių kalba, kas parodo, kad jis yra labai svarbus kiekvienai darbininkei. Ir teisybė, atsitikimai Anglijoj parodė, kaip svarbu yra užlaikyti sveikatą bei apšvietą tarpe moterių-darbininkių, kurių tenai dabar yra net į 3 milijonus. Juk moteris podraug yra ir motina; o kokios buna motinos, tokie esti ir vaikai. Karė, be abejo suvarys dirbtuvės daug moterų, ir todelei ytin svarbu, kad jos žinotų pamatinius sveikatos bei apsaugos dėsnius, idant jos ne žudytų savo gyvenimą veltui).

ARESTUOTI DIRBTUVĖS DIREKTORIAI.

Petrogradas. — Tarnautojai Charkovo elektrikos kompanijos areštavo visus direktorius ir prižiurėtojus. Jie nutarė juos ikitol nepaleist, kol nebus padidintos algos.

Šitoks budas, kaip išrodo, geresnis negu streikavimas.

SUSTREIKAVO PLIENO IŠDIRBĖJAI.

Pittsburgas. — Jones and Laughlin Plieno kompanijos sustreikavo 700 darbininkų. Iš jų priežastis netoli 7 tukstančiai darbininkų negali dirbti, kas karės reikalams atima po tukstantį tonų plieno kas dien. Bet streikininkai nieko nepaiso ir nutarė tol neiti darban, kol nebus jų reikalavimai išpildyti.

MURINĖS (NEGRĖS) SUTEIKIA KEBLUMŲ UNIJOM.

New Yorkas. — Pagal skaitlinių surinktų atstovais Darbo Dept. pasirodo, kad vis daugiau ir daugiau murinių ineina moteriškų drabužių išdirbystėn. O jos, kaip žinoma, visai nenori prigulėti prie jokių unijų. Tokiu budu silpninama organizuotų darbininkių spėką.

NEIŠMOKĖJO ALGŲ — METĖ DARBĄ.

Brooklynas. — Trįs šimtai mechanikų ir darbininkų iš Brooklyn Navy Yard, metė darbą, kolei jiems nebus sumokėtos algos. Mat priėjo mokesčių diena, o algų nėra iš Washingtono. Todel darbininkai, nieko nelaukdami, ir metė dirbti. Paskiaus buvo išlipinta apskelbimai, kad pinigai neužilgo bus.

STREIKAI.

Bostonas. — Dokų darbininkai 1 d. spalio metė darbą, reikalaudami 8 val. darbo dienos ir didesnių algų.

Connellsville, Pa. — Balt. ir Ohio gelžkelio kompanija atstatė nuo darbo klerką Cochran, užtai kad šis agitavo ir bandė inkurti klerkų uniją. Todel 130 kitų klerkų ėmė ir išėjo protesto streikan.

Meksika. — Kaip spėjama, pasidėkavojant vokiškų agentų bei I. W. W. veikimui, kilo darbininkų neramumai Tampico aliejaus laukuose. 600 dirbančių Aquila kompanijoj išėjo streikan reikalaudami padidinti algas ant 50 nuošimčių. Baimijamas, kad ir kiti 5 tukstančiai mes darbą.

Petrogradas. — Matydami, kad jų reikalavimai pagerinti ekonomišką padėjimą neišpildyti, gelžkelių darbininkai apskelbė visuotiną streiką.

Polemika.

PRIE AGENTŲ KLAUSIMO ISTORIJOS

Atsakymas „Tėvynei.''

Nenorėdami vesti ginčus per laikraščius mes parašę šį straipsnį buvome atidėję į šalį, o „Tėv.'' N39 padarytus užmetimus tikėjomės išrišti draugišku budu pavedant tretiemsiems. Tan trečiųjų teisman mes iš savo pusės pasirinkome p. J. W. Liutkauską. Bet jis pradėjęs darbą tuojaus rezignavo ir prisiuntė sekantį liašką, kurį gavome 4 d. spalio:

New York City, N. Y. Spalio 3 1917
p. P. Norkus,
120 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Gerb. Tamista: —

Laikau už savo pareigą pranešti Tamistai, kad savo darbą, reikale organizavimo trečiųjų teismo, tarp Tamistos ir p. V. K. Račkausko, atlikau. Spalio 2, 1917, ant 4:30 val. po pietų apsilankiau pas p. V. K. Račkauską „Tėvynės'' Redakcijoje ir su Juomi turėjau audienciją.

Pirmą, sulyg Tamistos reikalavimo perstačiau p. V. K. Račkauskui reikalą ir pakviečiau Jį trečiųjų teisman su Tamista.

Antrą, reikalavau nuo p. V. K. Račkausko atsakymo ar Jis sutinka priimti Tamistos pasiulymą ar ne.

Trečia, p. V. K. Račkauskas man čia atsakymo nesuteikė, o tik pasižadėjo savo nuosprendį bei atsakymą man suteikti rytoj, t. y. Spalio 3 d., 1917 „Special Delivery'' laišku. Bet laiško, sulyg mudviejų su p. V. K. Račkausku sutarties, nuo Jojo negavau.

Todel ir skaitau savo darbą užbaigtu ir šiuomi rezignuoju iš teisėjo vietos, kaip buvau sutikęs, nes p. V. K. Račkauskas savo žodžio nedalaikė.

Su tikra pagarba,
J. W. Liutkauskas.

Taigi jei jau iš pat pradžios nedalaikomas žodis, tai ko galima tikėties toliau. Prisieina nustoti vilties garbės budu jieškoti teisybės. Todel dedame atsakymą.

Agentų klausimas vis eina aikštėn ir mes pilnai tikime, kad laikui bėgant viskas išsiaiškins. Kaštin kodel nekuriems mųs veikėjams nepatinka tie, kurie stengiasi viską išvesti viešumon ir ant kurių stengiamasi užsipulti. Tokias tai pastangas deda „Tėvynės'' redakcija N39. Tą straipsnį „Tėvynė'' laiko ant tiek svarbiu, kad deda „editorialo'' vieton, arba taip vadinamon peržvalgon. Ji pradeda:

„Agentų klausime. -- „Vienybė Lietuvninkų'' peržvalgoje nupasakoja apie T. Tarybos komisijos, tyrinėjusios agentų klausimą, raportą, kuris buvo pasiųstas į „Tėv.'' ir kurio „T.'' nepatalpino, stengiamos nupasakoti tokioj formoj, kad liktų impresija, buk „Tėvynės'' redakcija norinti pateisinti kaltinamuosius!...

Tai pirmoji „Tėv.'' redakcijos neteisybė. „V. L.'' N38 pasakė:

p. Račkauskas į tyrinėjimo komisiją žiuri kaipo į pateisinimo komisiją iš kurios to ir reikalauja.''

Iš citatos aišku, kad nebuvo jokių užpakalinių kelių, bet buvo tiesiai pasakyta. Savo tvirtinimą remiame paties p. Račkausko rašytu laišku į tyrinėjimo komisiją iš rugsėjo 11 d. 1917 m. kur apart daugelio kitų sakinių priparodančių tą tvirtinimą yra dar šitaip pasakyta:

„Komisijos tikslu buvo ne informuoti, kaip tamistos sakote, **bet galutinai išrišti tą parsidavėlių klausimą ir nuimti dėmę nuo intartų žmonių.''**

Pirmiausiai komisija buvo tik tam rinkta, kad ištirti, ji buvo pačiame Tautinės Tarybos posėdyje užvardinta „ištyrimo komisija,'' bet niekad jai nebuvo suteikta nuteisimo galė. Tai vėl p. Račkausko neteisybė. Antra: iš pabrauktų žodžių aišku, kad p. Račkauskas nori, kad nuimti dėmę ir nuo tų intartų, kurie ir butų kalti. (Apie teisingumą citatos gali persitikrinti kiekvienas iš laiško, kuris dabar randasi pas T. T. sekr. p. K. Karpavičių).

Taigi „V. L.'' pasakė teisybę. Ir delei teisybės pasakymo „Tėv.'' štai ką rašo:

„Tokį darbą priprasta yra vadinti nedoru ir juo tiktai naudojasi žmonės, kurie laikosi maksimos, jog „tik slas išteisina įrankius,'' tik nežinome kokius „V. L.'' tikslus gali turėti.''

Reiškia pasakymas teisybės sulyg „Tėv.'' yra nedoras darbas!! Kaslink tų maksimų ir tų tikslų, tai p. Račkauskas dar J. O. Širvydui „V. L.'' rėlus. P-as V. K. Račkauskas matė juos kaip „V. L.'' vedė p. J. Gedminas, mato ir dabar, kuomet veda P. Norkus. **Ir jei per tuos suvirš 5 metus tie tikslai niekaip nepaaiški, tai aišku, kad čia jokių tikslų nėra. Yra tik tas, kad kaimynykštėje gyvenant matomi p. Račkausko darbai, veikimas, kuris past bimas viešai. O tas juk nevisuomet malonu.**

Apie komisijos rezoliuciją „Tėv.''

sako:

„1. — Komisija savo rezoliuciją suredagavo taip, kad ji ne tik nieko neišaiškino, bet dar labiau užtemdino dalykus;''

Vadinasi, „Tėv.'' red., **arba p. Račkauskas** yra sprendėju, kas aišku, ir kas užtemdinta. Jis augštesnis už visus New Yorko veikėjus, jis augštesnis už visą Tautinę Tarybą, **nes Tautinė Taryba tą raportą susirinkime 11 rugsėjo rado aiškiu ir jį priėmė.** Vadinasi, p. Račkauskas virš visko.

Bet toliau:

„2. — „Tėvynė'' kiek galėdama, stengiasi neskelbti tokių dalykų, kurių pati negali prirodyti ,— paskelbusi Komisijos rezoliuciją, „Tėvynė'' butų ne tik suklaidinusi visuomenę, bet butų pati sustojusi tokioje pozicijoje, kad reiktų atsidurti teisme, ir išsiteisinimui prirodymų neturėtų.''

„Tėv.'' stengiasi neskelbti, bet pati pirmutinė N31 paskelbė. Dailus argumentas: nenoriu daryti, bet darau. **Juk tik „Tėvynė'' užvirė tą košę.** Jei ne „Tėv.'' tas paskelbimas, tai butų viskas patyka ištirta ir paskelbta ir nebut visuomenėje jokių spėliojimų.

Antra pusė rimta. **Redakcija turi turėti prirodymus, bet tai reikėjo apie tai kalbėti, o neužginčyti.**

Toliau:

„3. — „Tėvynės'' redaktorius reikalavo iš Komisijos ne informacijų, bet jos nuomonės agentų klausime ir reikalavo išteisinimo nekaltai intariamų žmonių. Toks reikalavimas, tur buti, buvo vietoje. Kokius Komisija turėjo ingaliavimus nuo Am. Liet. Taut. Tarybos — „T.'' redakcijai nesvarbu.''

Pirmiausiai tyrinėjimo komisija buvo rinkta ištirti dalyką, o ne duoti kokios nors savo nuomones. **Nuomonės davimas yra jau teisimu.** Taigi „Tėv.'' reikalavimas visiškai ne vietoje. Antrą: „Tėv.'' nesiskaito su tuom kokius ingaliavimus komisija turėjo. **Reiškia „Tėv.'' nesiskaito su Taut. Taryba.** Bet svarbiausias pasakymas: **„reikalavo išteisinimo nekaltai intartų žmonių.''** Tai gudriai pasakyta. P-as V. K. Račkauskas laiške pasakė: **„nuimti dėmę nuo intartų žmonių''** (žiurėk trečiąją citatą). Iš kur tat atsirado viduryje sakinio žodis **„nekaltai,''** kuris visam sakiniui priduoda visiškai kitokią prasmę. Iškreipęs prasmę sakinio, remia ant jo visą apkaltinimą P-as Račkauskas žino kur indėti vieną žodį ir kur praleisti. **Užtai jis taip smarkiai užsipuldamas ant „V. L.'' nepacitavo nei vienos citatos nei iš „V. L.'', nei iš savo laiško.** Juk žinomas naiviškumas skaitytojų, kurie viską paima už gryną pinigą. Klausiame, kaip vadinti tokį sakinių kraipymą, ir tais iškreiptais sakiniais remiantės sutaisytą visą apkaltinimą? Kurgi tat etika, apie kurią „Tėv.'' taip tankiai kalba.

Bet toliau:

„Jei „Vien. Liet.'' redakcija norėjo išaiškinti dalyką, tai jai pačiai reikėjo rezoliuciją paskelbti: jos bute buvo tyrinėjimai, pats „V. L.'' redaktorius atliko „prokuroro'' darbą, tat ten ir reikėjo talpinti rezoliuciją. „Tėv.'' redakcija, davusi vietos p. K. Šliupo straipsniui, iš jo, o ne iš ko kito, ir reikalavo platesnių informacijų.''

„V. L.'' redaktorius ne kaip redaktorius, bet kaipo visuomeninis veikėjas kaip ir kiti nariai tyrinėjo tą dalyką, nes aišku buvo, kad reikia prieiti prie kokio nors aiškumo. Pagaliaus kokia gi teisę turi P. Norkus talpinti „V. L.'', jei komisija nutarė talpinti „Tėvynėje''. Paskui vėl ką-gi reikštų toks patalpinimas, „V. L.'', kuomet „Tėv.'' tilpo užmetimas.

„Tėv.'' redakcija davė vietą K. Šliupui daryti užmetimus, **bet ta pati „Tėv.'' redakcija tam pačiam K. Šliupui neduoda vietos paaiškinti.** Lai „Tėvyn.'' redakcija pažiuri į komisijos raportą ir tenai ras p. K. Šliupo parašą po ja. Jei taip neapkenčiami p. Vilmontas ir Norkus, tai jų parašus galėjo nedėti. Galėjo dėti tą raportą, tą išaiškinimą tik su vienu K. Šliupo parašu. Išeina, kad jei K. Šliupas pasirašo kaipo tyrinėjimo komisijos narys ir dalyko teisingumą patvirtina kiti, tai Račkauskui nėra darbo, bet jei parašo vienas privatis asmuo, tai „Tėvyn.'' redakcija laiko rimtu ir svarbiu. Jei taip visi žmonės žiurėtų į dalykus, tai nereikėtų jokių komitetų, jokių įstaigų, o viską atliktų privatiški asmenįs.

Epitetas „prokuroras'' autoriui garbė snedaro.

Eisime prie „Tėv.'' išvedžiojimų.

„Pagaliaus, „Tėv.'' redakcija, rašydama į Komisiją, pasakė, jog pageidaujama pertaisyti šis-tas jos rezoliucijoje, — ir Komisijos nario p. P. Norkaus laiške prie rezoliucijos buvo pasakyta, kad, pasitarus, girdi, gal busią galima kas pakeisti.''

Šis lai paliudija, kad P. Norkus norėjo tarties su „Tėv.'' P. Norkus laukė netoli savaitę, bet p. Račkauskas neskaitė reikalingu tarties. (Vėliau jis sako, kad „V. L.'' nenorėjo tarties). Jis tik per „Tėv.'' N37 ant pirmo puslapio paskelbė tos komisijos narių vardus. P. Račkauskas tik tuomet parašė laišką, kaip jau buvo atsibuvęs T. Tar. posėdis ir kaip jau tas raportas buvo priimtas (laiškas gautas 12 rugsėjo). **Po priėmimui raporto jau komisija negali jo taisyti.** Tą galėjo daryti tik T. T. ir delto p. Norkus tą p. Račkausko laišką pasiuntė T. T. sekretoriui pačiam Račkauskui per telefoną liepiant. Taigi čia tik p. Račkausko kaltė už vilkinimą, o ne kieno nors kito.

Toliau:

„Vadinasi, pertraktacijos del tos rezoliucijos dar neužsibaigė, — vienok „Vien. Liet.'' **jau skelbia,** kad „Tėv.'' **redakcija atsisako talpinti;** vienok tos Komisijos narys p. Norkus painformavo **„ką reikia''** apie musų su Komisija susirašinėjimus, ir „Garsas'' priskaldė **„visą vežimą''** iš adatos.''

„V. L.'' paskelbė, kad „Tėv.'' nenori talpinti tik tuomet kaip jau buvo T. Tarybos tas raportas priimtas (11 rugs.) ir kuomet ant rytojaus jau buvo gautas laiškas iš Račkausko, kad jis nenori talpinti. **Taigi jau pertraktacijos buvo užbaigtos.**

Kaslink informavimo klerikalų spaudos tai **P. Norkus nieką neinformavo. Pati „Tėv.'' informavo.** „Tėvynė'' pirmutinė paskelbė atsakymą komisijai įvardindama net komisijos narių vardus. Brooklyniečiai iš „Tėv.'' (N37) dasižinoję, kad jau ištirta, tik reikia paskelbti žingeidumo vedami keletas atėjo „V. L.'' redakcijon klausti, kas ir kaip. **Vienok P. Norkus niekam nepasakė.** Tik ant klausimo kuomet tas bus paskelbta, P. Norkus atsakinėjo, kad nežinąs, nes p. V. K. Račkauskas nenori skelbti, nes į komisiją žiuri kaip į pateisinimo komisiją. Tai viskas. Jei „Garsui'' kas pranešė, jei jis daug prirašė, tai ne Norkaus kaltė, bet pačios „Tėvynės'', nes ji visuomenei nurodė kas yra komisijoje, kad ją „bombarduotų.'' Čia p. Račkauskas viešai skelbdamas komisiją, tai yra jai duobę kasdamas, pats jon inkrito. Jei kalbama, kas pranešė svetimai spaudai, tai žingeidu kas pranešė „Keleiviui.''

Toliau:

„Kitaip sakant, p. P. Norkui labiau parupo ne susitarimas su „Tėvynės'' redakcija del patalpinimo tos rezoliucijos, bet prisitarnavimas klerikalų spaudai, kad davus jai dar daugiau progų šmeižti vidurinės srovės žmones, lyg dar ji ne užtektinai šmeižia.''

Kad P. Norkus norėjo tarties su „Tėv.'' tą pats p. Račkauskas pripažįsta. (Žiurėk 8-tą citatą). Dabar jau sako „V. L.'' nenorėjo tarties. Klausiame, kuomet „Tėv.'' teisybę rašo, ar pradžioje straipsnio ar pabaigoje. Dailus p. Račk. išvedimas: **Iš žodžio „pasitarus'' išeina „nenorėjo tarties.''**

Kaslink pasitarnavimo klerikalinei spaudai, tai jau augščiau atsakėme.

Bet toliau:

„Ant galo, jei „Vien. Liet.'' mato blogą tame, kad mes netalpinome tos rezoliucijos, tai tegul „Vien. Liet.'' ją patalpina, nes ji turi savo laikraštyje vietos ne mažiau už „Tėvynę.'' Ko „Vien. Lietuvninkų'' bijosi?''

Taip „V. L.'' mato daug žingeidžių dalykų, ypač **iš kur p. Račkauskas dar prieš „agentiados'' klausimo kilimą žinojo, kad lietuviškieji laikraščiai buvo skundžiami valdžiai. Jei p. V. K. Račkauskas nebutų žinojęs, tai kaip jis butų galėjęs „Garsui'' pranešti, kad „Garsas'' iškystas.** (Žiurėkite („Garso'' N20). Tas atsibuvo tuojau po „Garso'' No. 3 išėjimo, tai yra tuojaus po 1 birželio, prieš registracijos dieną, tai yra prieš 5 birželio, o „agentiados'' klausimas buvo pakeltas tiktai 16 d. liepos, tai yra daugiau negu mėnesiu vėliau.

Kaslink vietos, tai „New York Times'' dar daugiau jos turi, jei apie vietą kalba eina.

„Tėv.'' savo tą straipsnį užbaigia:

„Pereitame „Tėv.'' numeryje tilpęs p. S. Šimkaus straipsnis viską nušviečia ir „agentų'' klausimą išriša. Kas svarbiausia — „Tėvynė'' turi ir prirodymus tam, jog visa, kas ten pasakyta, yra teisybė.''

Iš kur „Tėv.'' žino, kad p. Šimkus viską nušvietė? Šimkus visiškai nenušvietė to, kad p. Račkauskas iš kur tai pirm visko žinojo, jog lietuviški laikraščiai skundžiami.

Ir taip išrodėme perdėm „Tėv.'' straipsnio nepamatingumą. Gaila, kad reikia daug vietos užimti panašiems dalykams.

Kiek „Tėv.'' turi pykčio ant „V. L.'', parodo jos ir sekantis peržvalgos straipsnis tame pat Nr. Tenai po antgalviu „Koks tai netikęs darbas'' rašo, kad yra koks tai (vardo nemini) vidurinės srovės laikraštis, kuris neatsakinėja, (arba taip atsakinėja, kad neužrustinti sutoną) į „Draugą'' ir „Darb.'' užsipuolimus. Del pavyzdžio priveda iš to laikraščio ištraukas:

„Waterburyje tulo T. M. ir visame rašinyje išjuokiama kaip T. M. taip ir abelnai socializmas. Toliaus, minima žinių skyriuje apie išsikraustymą į naują vietą „Laisvės'' ir pabaigoje pridedama negudri pastaba: „Nauja vieta visai priešais „Garsą.'' Ir pasitaiko, kad kaip teorijoje, taip ir gyvenime socialistams draugauti su klerikalais...''

Iš tos ištraukos matyti, kad tas laikraštis yra „V. L.''. Ištikro labai „niekingą'' darbą padarė, jei jos korespondentas paironizavo saliuninką kuris iki antrai valandai su draugais linksminasi prie stiklų ir kurį suareštuoja. Tai labai negerai juokties iš tokių. Turbut geriau yra juokties iš tų, kurie bažnyčią lanko, kaip kad daugelis laikraščių juokiasi, vienok kurių darbus „Tėv.'' nevadina niekingais darbais.

Kaslink kovos su tautiečiams priešingomis srovėmis, tai jau netiesą „Tėvynė'' sako. „V. L.'' yra daugiau visokių atsakinėjimų klerikalams, negu socialistams. Tegul tik suskaito visus straipsnelius.

Bet juk lengva pasakyti ant nepatinkamo žmogaus — jis klerikalas. Bet kam ginčyties, kas skaito „V. L.'' žino.

Kaslink pakraipos, tai p. Račk. dar besiruošiant į Philadelphijos ALTS. seimą taip kalbėjo. Vėl panašiai kalbėjo kuomet ėjo pirmosios derybos su klerikalais. Kaslink to tai gali kiekvienas matyti, kad „V. L.'' nepaglosto tuos, kurie eina prieš ALTS., TMD., SLA., C. K., Nepr. Fondą ir tt. visai neatsižvelgdama kas jie butų. „V. L.'' nuo senų jau laikų yra tautininkų demokratų laikraštis, tokiu ir pasiliks.

Bet jei jau rašyti, tai reikia parašyti ir apie indėtą pranešimą. tame pat „Tėv.'' Nr. apie bazaro reikalus. Tenai pati „Tėv.'' redakcija (nes jokio parašo nėra) ant pirmo puslapio rašo, kad susirinkime Brooklyne 19 d. rugsėjo, C. K. nariai p. J. O. **Širvydas** ir P. Norkus daugiau stovėję katalikų pusėje, negu C. K. žinoma p. V. K. Račkauskas stovėjo už C. K. ir tt. Tai vėl „Tėv.'' noras išrodyti, buk P. Norkus einąs už klerikalus, tat ir jo vedamas laikraštis yra klerikališkas. Bet tai gryniausia „Tėv.'' neteisybė. Pirmiausiai P. Norkus kartu su p. Strimaičiu buvo rezoliucijos komisijoje. Jei jau tokiomis akimis žiurėti, tai ir p. Strimaitis yra klerikalų šalininkas, vienok „Tėv.'' apie p. Str. nei žodžio nesako. Tai aišku, kad čia išskiriamas P. Norkus ir purvais aptinkavojamas. Kaslink to, kas už ką stovėjo, tai gali rasti žinias kad ir „Darbin.'' N114, kuris savotiškai aprašęs tą susirinkimą užbaigia žodžiais:

„Visą triukšmą kėlė „Tėvynės'' ir „V. L.'' štabai, etc.''

Nors čia „Darb.'' neteisingai rašo, nes „V. L.'' „štabas'' jokio triukšmo nekėlė. Jei „V. L.'' vedėjams kas nepatinka, tai jie apleidžia susirinkimą, o triukšmo nekelia. Kaip p. Norkus žiuri į tą reikalą, tai p. Račkauskas butų dažinojęs C. K. posėdyje. Bet lankyties į kiekvieną posėdį C. K. sekretoriui turbut nemandagu.

Kaslink to, kiek „V. L.'' dirba del C. K., tai be abejo bent 2 kartu daugiau už p. Račkauską. Viską ką C. K. prisiunčia išspausdina, o antra „V. L.'' red. P. Norkus per didžiausias šilumas per 2 mėnesiu visai be jokio atlyginimo už darbą vedė C. K. raštinę. Taigi sulyginkime: „Tėv.'' red. Račkauskas gyvena ant yietos, skaitosi C. K. sekretorium, ir net nevisuomet lankosi į C. K. susirinkimus. Gi „V. L.'' red. Norkus daug toliau gyvena, lankosi į susirinkimus ir net viską metęs pats važinėja ir veda C. K. raštinę. Žinoma, už tokį darbą „Tėv.'' Račkauską išgiria, o Norkų išpeikia.

Ir taip išrodėme kiek netiesos parašo „Tėv.'' tiktai viename Nr. Jei ji ir toliau taip elgsis, mes visiškai neatsakinėsime. Juk dabar darbo tiek daug esant, tai butų prasižengimas. Šį kartą atsakėme su tuom tikslu, kad parodyti kiek daug gali „T.'' prirašyti viename Nr. visiškai apsilenkiant su teisybe.

P. Norkus.

KORESPONDENCIJOS

AMSTERDAM, N. Y.

Pavyzdingos vestuvės. — Rugsėjo 25 d. atsibuvo vestuvės p. V. Gailiuno su p-le A. Rapšiuke. Svečiams gražiai besilinksminant buvo užsiminta apie Lietuvoj vargstančius brolius. Prakalbėjus p J. Urbeliui, keliais žodžiais apie kentančius badą lietuvius, tapo padaryta kolekta: Aukavo sekančios ypatos: kunigas J. Židanavičius $2.00; po $1.00: — Gailiunas V. ir Adelija, Lalas P., Urbelis J., Kučei A. ir Morta, Kučei J. ir Ona, Juozapavičiukė M., Juozapavičiukė U.; po 50c. — Rapšei K. ir Jugosė, Tanioniukė Barbora, Žilinskas Pranas, Rapšei J. ir Vincė, Mišeikis J., Kreivei Ž. ir Grasilda; po 25c. — Ropiukė A. Viso aukų surinkta $12.25. Atėmus 15c. išsiuntimo lėšoms. Aukos nusiųstos į Centralį Komitetą. Daugiaus tokių pavyzdingų pasilinksminimų.

J. J. Urbelis.

AMSTERDAM, N. Y.

Rugsėjo 29 d. buvo parengtas TMD. 144 kp. balius, Maccabee svetainėje. Jaunimo prisirinko neperdaug, bet visi gražiai ir link smai pažaidė, nes svaiginančių gėrimų visai nebuvo. Buvo lietuviški šokiai ir žaislai, taipgi skrajojanti krasa. Buvo paskirta dovana tam, kuris gaus daugiausiai atviručių — vidurinės srovės laikraštis ant pusės metų. Ją laimėjo B. Davmontaitė.

Nesmagu musų kuopai, kad iš jos tarpo paėmė į kariumenę 5 vaikinus, o kitus ir neužilgo šauks. Jie daugiausiai pasidarbavo del TMD. Nesmagu mums išleisti savo draugus, bet ką padarysi. Likusieji nemanom nustot energijos ir veiksime kiek galėsime.

Rugsėjo 20 d. buvo išleistuvės tiems pašauktiemsiems, kurie prigulėjo prie TMD. ir prie Šv. Cecilijos choro. Jas surengė šios abi draugijos. Buvo vakarienė, prie kurios pasidarbavo daugiausiai p-lė O. Zidinaičiutė su p. Simanaičiene. Atsiskiriantiems draugams buvo nupirktos dovanos ant atminties. Laike vakarienės nekurie pasakė trumpas prakalbėles. Taipgi buvo dainuojamos liet. tautiškos dainos, o ant galo visi atsistoję sudainavo Lietuvos himną. Tuom ir užsibaigė nesmagus, bet gražus vakarėlis. Abelnai pas mus lietuvių skaitlius sumažėjęs, nes čia uždarbiai mažesni nekaip kitur, o pragyvenimas tokio pat brangumo.

Lietuvos Paukštelis.

PASSAIC, N. J.

Socialistų prakalbos ir diskusijos. — Vietinė LSS. 45 kp. 29 d. rugsėjo parengė mass-mitingą, kad išnešti rezoliuciją prieš šios šalies valdžią, kam ji nori imti kariumenėn tuos, kurie nenori karės — ir nėra piliečiais.

Kalbėtojum buvo tulas Pilka -- rodosi iš New Yorko, kuris atsivežė ir gatavą rezoliuciją. Štai kaip jis prakalbėjo:

„Aš ne kalbėtojas, aš prakalbų nesakysiu, aš jums tik paaiškinsiu šios šalies šunybes ir jųs turite priimti šią rezoliuciją — jeigu jųs norite išgelbėti savo gyvastį.''

Nors pasisakė, kad nėsąs kalbėtoju, bet šnekėjo visą valandą ir pripasakojo tokių nesąmonių, tokius nemandagius žodžius vartojo, kad aš cituoti tuos išsireiškimus apie šios šalies valdžią ir musų tautiečius negaliu, nes neleidžia mandagumas.

Bet visgi suminėsiu nors porą kalbėtojaus „mandagesnių'' žodžių; jis sako:

— Ar jųs žinote, kad šios šalies konstitucija, tai paprastas popiergalis, kas tinka tik pasišluostyti ....., o Washingtono gizelis (supraskite prezidentas) turėdamas vos tik kruopytę protò, stačiai nežino, ką jis daro su savo bernais...'' Arba: „Mes nėsame šios šalies piliečiais ir negalime įstatus taisyti, bet mes turime pagaminti tokius įstatus kokie mums patinka...''

Ponas kalbėtojas užbaigęs nesąmones, perskaitė angliškai rezoliuciją, prieš ėmimą kariumenėn nepiliečių. Rezoliucija užvardinta: 29 rugsėjo visuotino Passaikės lietuvių susirinkimo; (susirinkime dalyvavo tik 18 ypatų, be kalbėtojo). Kila diskusijos — priimti ar ne rezoliuciją.

Kalbėtojas aiškina, kad mes turime išsirinkti tokius valdininkus, kurie rupintųsi musų reikalais, ir pabriežia, kad esą visi yra kvailiai, kurie pastoja šios šalies piliečiais...

St. Pauža aiškina, kad už visokias rezoliucijas prieš valdžią, ką išneša nepiliečiai, tegali balsuoti tiktai nepiliečiai — piliečiams gi gręsia pavojus — nes šiandien yra karės stovis...

J. Gilius — šios šalies pilietis labai siaurai išreiškė savo mintį link valdžios; išvadino New Jersey valstijos kongresmaną valkata, sklepų kasėju... ir tt.

Ant galo balsuojama už rezoliuciją 10 balsų už; 2 prieš, o 4 susilaiko nuo balsavimo.

P-as J. Grinčelaitis, — čią gimęs ir augęs — tada sako: „Vyručiai, jųs šią rezoliuciją paminote vardu šio susirinkimo lietuvių, bet jųs atminkite ką daro-

te! Jųs socialistai, su visokiomis savo rezoliucijomis perdaug žeminat lietuvių vardą, valdžios akyse! Aš paskutinėmis dienomis skaičiau žymiausiuos New Yorko dienraščiuos ilgus ir labai gražius aprašymus apie lietuvius, ką aš pirmą syk matau. Regis, anglų spauda labai prielanki lietuviams; o tas, reikia tikėties, daug prigelbės lietuviams išgavimui laisvės Lietuvai!...''

P. Sakatauskas sako: „Daug geriaus butų, kad jųs savo rezoliuciją išnešturnet ne šio susirinkimo lietuvių vardu, bet vietos lietuvių-socialistų vardu. Kadangi už rezoliuciją balsavot tik vietos socialistai su savo moterims, ir dar du socialistai iš Paterson, N. J., todel ir neturite tiesos savo rezoliuciją išnešti vardan „Mass-meeting of Lithuanians.''

J. Gilius pašoka ir pradeda P. Sakatauską „kritikuoti;'' išvadina bepročiu, asilu, žiurkių karalium ir dar gražesniais titulais. O ant galo sušunka: „Aš spjauju ant tautiškumo ir tautiečių.''

P. Danskevičius patvirtina Giliaus kalbą ir dar nuo savęs prideda keletą riebių žodelių... gal kad pasirodyt „susipratusiu'', nes jis yra vyriausias vietos socialistų galva. Tuom ir užsidarė diskusijos.

Rezoliucija pasiliko užgirta, per prakalbų rengėjus, virš minėtu antgalviu.

Dabar musų socialistai begalo džiaugiasi ir didžiuojasi, kad „sukritikavo'' tautiečius...

P. Sakat.

NEWARK, N. J.

Rugsėjo 20 d. antras ėmimas į kariumenę iš čion paėmė 1196 vyrus, tarpe jų 15 lietuvių. Lietuviai ėjo į stotį su tautiškom vėliavom ir kaip išrodė, visi buvo linksmi.

Rugsėjo 22 buvo L. Vyčių vakaras, kurį visur garsino kaipo stebuklingai juokingą: žadėjo parodyti stebėtinai juokingus atsitikimus. Publikos prisirinko pilna svetainė. Su nekantrumu visi laukė pradžios, kuri įvyko apie 9 valandą. Pirmiausiai pasirodė vienas vyrukas ir pradėjo darkyti lietuviškas dainas: paskui sekė daktaras; toliaus, keletas vaikų, vienas su šautuvu, kiti su lazdomis, parodė vyčių manevrus. Ant galo tula moteris apstumdė keletą vyrukų, paskui visi susėdę prie stalo tęsė pasikalbėjimus apie valandą laiko. Ir po stebuklų.

Publika likosi suvilta, ir juokėsi ne iš juokingo perstatymo, bet iš rengėjų. Gaila poros ypatų, kurios pastatė save ant pajuokos. O kiti — tai gabiausi vyčių artis tai — ištisą vasarą mokinosi; na, ir parodė savo gabumus!

Spalio 9 d. čion per referendumą balsuos kaslink pakeitimo miesto valdžios, kuri dabar susideda iš majoro, patarėjų ir kitų vir šininkų. Mat New Jersey valstijoj yra įstatas, kuris leidžia miestui valdytieš pagal commission form of government, t. y. vietoj majoro ir patarėjų išrenkama 5 komisionieriai, jie pasiskiria sau pagelbininkus ir atsako už visą miesto valdžią. Jei 30 nuošimtis (arba 17285 piliečiai balsavę praeitą rudenį generališkuose rinkimuose) balsuos už permainą, tada įstatas ineis į galę lapkričio 6 d. ir miesto valdžia taps rinkta pagal naują metodą.

Ekspertai tvirtina, kad tokis budas valdymosi daug geresnis ir atsieitų miestui daug pigiau, o politikeiriai labai priešingi permainai. Gavimui referendumo leidimo buvo reikalinga 12,000 piliečių parašų. Įvairios reformų organizacijos darbavosi tam tikslui ištisus metus ir dabar N. J. valstijoj 30 miestų turi commission government, tarpe didesniųjų Jersey City ir Trenton.

Korespondentas.

NEWARK, N. J.

Rugsėjo 30 d. Lietuvių Šv. Trejybės bažnyčioje vietinis kun. J. Dobužinskas pertraukęs pamaldas paaiškino, kad po revoliucijos Rusijoje įvyko džiuginančios permainos: katalikų bažnyčia ingijo pilną liuosybę ir todelei net 4 pravoslavų diocezijos su savo vyskupais, kunigais ir parapijonais perėjo į katalikų tikėjimą (apie 4,000,000 žmonių). Tolesniam platinimui katalikybės tarpe pravoslavų esą, reikalinga pinigų, nes protestonai nemiega. Prašė aukų tam tikslui, kurias pats ir rinko. Surinko gerokai, bet kiek surinko neteko sužinoti. (Viena mergina davė net $20) Pamaldom pasibaigus, kun. dar daugiau kalbėjo apie platinimą katalikybės tarpe pravoslavų, ypač tų prie Lietuvos rubežių.

3-čioj valandoj po pietų tą pačią dieną Lietuvių svetainėje buvo parapijos susirinkimas. Klebonas paaiškino kliutis užbaigimui naujos bažnyčios: stoka pinigų. Parapijonai mažai aukauja, vyskupas gi neduoda užtektinai paskolos, kolei parapijonai nesudės tam tikros sumos savo pinigų. Prašė kiek kas turi lai skolina užbaigimui naujos bažnyčios. Paaiškėjo, kad tik grynos sienos ir stogas užbaigta, o vidurio užbaigimui reik dar daug pinigų. Užėjus kalbai, kad bokštai negali buti užbaigti, kilo didelis triukšmas, diskusijos. Vienas žmogus laikydamas rankoje atskaitų lapelį nurodė, kad mažai aukavusieji ar visai neaukavę nori valdyti parapiją. Kaip pradėjo statyti bažnyčią manė, kad bokštai lėšuos apie $2,000, o dabar pasirodo, reikia $6,000. Nubalsuoja 65 prieš 62 balsų baigti vidurį pirma, o bokštus tada kaip bus užtektinai pinigų.

Toliaus paaiškėjo, kad trustesai ir komitetas ingalioti nuo parapijos prižiurėti statymo tvarką, nieko nežino apie išlaidas. Vienas iš trustesų net klausė kunigo, kiek lėšuos užbaigimas bažnyčios. Kiek pinigų išleista iki šiol ir kiek lėšuos užbaigimas niekas nežino. Po susirinkimui bokštiečiai su viduriečiais varė karštas diskusijas.

Parapijonas.

KEARNY IR HARRISON, N. J.

Rugsėjo 1 d. š. m. atsibuvo balius, kurį surengė „Suvienytos Organizacijos.'' Nors oras buvo nelabai patogus, bet publikos atsilankė nemažas burelis. Tvarka laike baliaus buvo gana gera ir pelno liko $29.70.

Jame atsilankė daug kareivių, veik visi lietuviai; vienas iš jų, M. Colny, pakalbėjo trumpai apie lietuvius. Savo kalboje pasakė, kad mažai ką Amerikos gyventojai žinojo apie šalį vardu Lietuva, bet dabar, kuomet daugelis lietuvių jaunų vyrų stoja į kareivijos eiles, jau pradedama dažinoti, kad yra kokie tai lietuviai, kurių kur tik eisi ar važiuosi, vis rasi: Amerikos, Anglijos, Francuzijos, Rusijos, Vokietijos ir Austrijos karės frontuose rasim lietuvių pulkus ir kurie nežino už-ką jie kariauja, ir kurie mušasi brolis prieš brolį.

Pabaigus prakalbai, orkestra iškilmingai užtraukė „Star Spangled Banner.'' Laike prakalbos nevienam lietuviui nusirito ašaros per veidus. Stebėtina, kad tas airis taip daug apie lietuvius žino.

Rugsėjo 4 d. visi tie jauni vyrai apleido miestą ir išvažiavo lavinties muštrie. Tarp jų randasi Jurgio Mičiulio trįs sunųs, p. Velivio du sunųs ir daug kitų jaunų lietuvių.

Dabar „Suvienytų Organizacijų'' uždaviniu yra surengimas didelio Lietuviškai-Angliško koncerto, kuris atsibus lapkričio 29 d. š. m. Vertėtų atsižvelgti į tai, kad rengime šio koncerto reiktų pasirodyti su dailiu programu, idant „Suvienytos Organizacijos'' neužsipelnytų papeikimą ir todelei energiškam programo sutaisymui išrinkta penkios ypatos.

J. V. Baltrukonis.

NORWOOD, MASS.

Čionykščiai klerikalai, pasitvėrę bepartiviską C. K. skyrių, vis nenustoja jo vardo valkioti del partiviškų tikslų.

Štai „Garso'' 18 N. jie užšimoja ant C. K. kam šis, jų taip sunkiai ir darbščiai rinktus badaujantiems pinigus laiko apglemžęs ir nesiunčia Lietuvon.

Čia turiu priminti, kad L. Dienoje surinktos Norwoode aukos tapo išsiųstos ne C. K., bet Bostono Liet. Dienos Kom. Tai kam prikaišioti C. Kom., kad šis laiko „musų taip sunkiai rinktus pinigus.'' Čia aiškus politikavimas kunigų rankosna.

Keistučio Dr. aukavo badaujantiems $50; beto surengė keletą prakalbų, nuo kurių badaujantiems teko netoli $100. Taigi Šv. Jurgio Valdybos „V. L.'' No. 39 užmetinėjimai nelabai vietoje.

J—as.

WATERBURY, CONN.

„V. L.'' 39 N. p. Jaunikaitis tvirtina, kad „Varpo'' dr-jai čarterį išėmęs kun. Krakauskas su pagalba p. Vasiliausko. Nors g. redakcija skaito tame klausime ginčus užbaigtus, bet tikiuosi, kad mano šį reikalavimą išspausdins savo gerb. laikraštyje.

p. J. man pataria peržiurėti „Varpo'' dr-jos protokolus. Aš vienas nemanau tą atlikti, užtai pakviečiu p. J. ant 14 d. spalio š. m. „Šviesos'' dr-jos svetainėn 883½ Bank Str. nuo 12 iki 1:30 val. po pietų, man padėti. Patariu Jaunikaičiui atsivesti su savimi gerą draugą, kuris butų kaipo liudytojas. Jeigu surasime „Vpo'' dr-jos knygose, kad kun. Krakauskas išėmė minėtai dr-jai čarterį, tai aš aukausiu $25 į Centralinį Komitetą del k. n. lietuvių, o kitus $25 Lietuvių Neprigulmybės Fondan.

Bet priešingai, nesuradęs, tai Tamsta turėsi aukauti $25 į Lietuvių Neprigulmybės Fondą.

Aš tikiu, kad gerb. „Varpo'' dr-ja mums leis daryti savo knygose pajieškojimą teisybės tame klausime.

Jeigu p. Jaunikaitis negali pributi paskirtame laike, tai aš prašau Tamstos paskirti savo vietą, bei laiką, o aš visados pribusiu.

Neatsiliepdamas ant mano reikalavimų, prisiimi visas išeinančias nuo to pasekmes.

Vincelio Janka.

WATERBURY, CONN.

„V. L.'' No. 39 p. Šaliunas bando užginčyti tą, ką savo lupomis pasakė.

Gerbiamasis: — Tame susirinkime nebuvome mudu vienu, bet buvo ir daugiaus žmonių, mylinčių teisybę, kurie reikalui esant gali paliudyti. Tamstos gana aiškiai ištartus žodžius, butent — Jeigu mes iki šio laiko veikėme paskirai, o negalime susitarti, kad bendrai rezoliuciją parengti, tai paskirai ir išleistuves surengsime. **Neprigulmingas.**

WATERBURY, CONN.

Atsargiau su laiškais. — Čia tulas lietuvis, Z. M., rašydamas laišką pusbroliui į Detroit, Mich. kuris tapo šaukiamas į kariumenę, patarė priešinties prieš valdžią, pavartodamas nemorališkus žodžius.

Ir štai 28 d. rugs. š. m. gauna iš pačto paraginimą, kad ateitų atsiimti kokį tai laišką, o nuėjus tapo areštuotu ir nugabentu kalėjiman. Ten jam pranešė, kad jojo laiškas rašytas pusbroliui liudija, kad jis einąs prieš valdžią Bet patyręs, kad žmogelis mažai protaujantis ir tą darė iš savo tamsumo, teisėjas liepė jam arba užsimokėti $30, arba atsėdėti tulą laiką kalėjime.

Na, žmogelis 4 val. patupėjęs užsimokėjo $30. **J. M. A.**

NEW HAVEN, CONN.

Pradėjus rudenio dienoms ir atsisveikinus su pamariais, kurie tarnavo lietuvių įvairiems išvažiavimams, prasidėjo prakalbos, koncertai, teatrai, etc.

Štai spalio 14-tą dieną atsibus Miko Petrausko koncertas. Rengia Sandaros kuopa. Koncertas žada buti toks, kokio Newhaveniečiai nėra matę, nei girdėję. Nes, apart visų mylimo Miko Petrausko, dainuos ir rusų dainius prof. S. Sosinofff; jam akompanijuos prof. pianistas Moora. P. Petrauskas irgi žada buti pats ketvirtas. Beto gi dalyvaut ketina koncerte ir iš vietinių muzikos bei dainų mylėtojų. Koncertas atsibus didelėj Herman Son's svetainėje, 158 Crown St., lygiai nuo 1:30 po pietų, nes gerb M. Petrauskas tą pačią dieną duos koncertą ir Waterburyje. Lėšas apmokėjus, pelnas eis nuo karės nukentėjusiems.

5 d. spalio sandariečiai rengia prakalbas; kalbės J. Strimaitis iš So. Bostono.

Vietinis veikėjas ir „Vien. Liet.'' skaitytojas p. Antanas Strielkauskas apsivedė su panele Mare Tilerčiute. Abu jaunavedžiai yra SLA. nariais. Linkime geros kloties jaunai poreliai.

„Santara'' reikalinga — kaip šuniui penkta koja. — „Lietuva'' Huliganiškas laikraštis. — Taip pasakė St. Michelsonas „Keleivio'' redaktorius per prakalbas parengtas per vietinę LSS. 27 kp. Išėjęs kalbėti, jis paaiškino delko socialistai visados tą patį kalba, butent, kad jie — soc. — skundžiasi, kaip ir kiekvienas žmogus, kuris jaučia skausmą, sunkumą ar ką tokio. Ir socialistai tol skųsis, kol jie nepasieks socialistiško surėdymo ir tol kovos, kol nenusiris nuo sostų Mikado, Anglijos Jurgis, kol neužplevesuos ant Baltojo namo raudona vėliava ir tt.

Jei kas nėra socialistu, tas negali vadinties susipratusiu; socializmas turės įvykti nors mes kas-žin ką darysim ir įvyks, nes jis ateina, traukinio greitumu! Kalbėjo toliaus paprastai kaip ir visi social. kalbėtojai: kaip bus gerai socializmo laikuose. Dabar esą, mes viską padarom: išbudavojam miestus, geležkelius, mašinas, o nieko neturim. Seniaus biedni žmonės nešė vandenį viedrais ant 3-čią augšto, darė audeklus staklėse ir iš to gyvenimą sau darė, o dabar intaisė namuose pumpas, audeklą dirba mašinomis, ir kas gali užtikrinti, kad ryt jau čion sudės mašinos vilnas o iš ten išims jau pasiutas kelnes ir tokiu budu musų tukstančiai vėl liks be darbo?

Mes jaučiame brangumą; inpirkt nieko negalima nors krautuvės ir pilnos visoko. Dabar mes negalime naudoties tuom, ką mes padarom. Socializmo gi laikuose viskas bus musų kasyklos, gelžkeliai, dirbtuvės, etc. Tada leisim visas mašinas dirbti dieną-naktį, pridirbsime tavorų per žiemą, o vasarą susikišę rankas į kišenes vaikščiosim, ilsėsimės.

Prisiklausus, tai ištikro net saldu burnoje pasidaro. Bet kaip prisimeni, kad tai dar ne socializmo laikai, tai pasijunti lyg rugštaus obuolio užkandęs.

Šiaip ir panašiai užsibaigė šitas punktas kalbos. Vakaro vedėjas pranešė, kad norintieji užduokit klausimus, o norintieji užduos atsakymus. Klausimai buvo tokie: „Ar nebutų pavojaus jei Vokietija liktų nesumušta?'' Atsakymas: „Pavojus butų, bet lygiai toks pavojus butų tada ir iš Anglijos jei pastaroji liktųsi ne pergalėta. Kl. „Ar neverta butų platinti daugiaus doros tarpe socialistų, o ypač aiškinant blėdingumus girtuokliavimo.'' Ats. „Socialistai ir stengiasi platinti apšvietimą ir yra vienatinė partija, kur turi užviešpataut visur.''

Kaslink blaivybės, tai ji dar žmonijos laiminga nepadarys, nors ji ir užviešpatautų. Ar valstijose, kuriose užginta pardavinėt svaig. gėrimai jau žmonės ir laimingi? Kl. „Ar ALTS. naudinga ir ar prisideda kuom nors įvykdinimui gerovės tarp savo tautiečių?'' Kalbėtojas nurodęs, kur Sandaros organas „Ateitis'' linkstanti, kad Sandarai galima sykiu eiti su socialistais. Kadangi savo programe ji nieko naujesnio neturi už socialistus. „V. L.'' gi kitaip rašo, nes ten, mat, susispietę smulkieji buržuazai. „Lietuva'' gi — tas huliganiškas laikraštis — ta visai kitaip rašo: „jei vienybė nerupi, ji myli karę, etc., etc.''

Tat matote, kad Sandara čion reikalinga kai šuniui penkta koja.'' (Visur mano pabraukta, — Koresp.). Čia kįla biskį trukšmo. Klausėjas išsitaria, kad jeigu jau randasi pas šunį penkta koja, tai matomai ji jam ir reikalinga, ir kad toks atsakymas neaiškus.

Kl. „Ar butų legališka, kad Rusijos socialistiškoji valdžia pavelytų S. V. imti savo piliečius išsiųsti į Francuziją kariauti?'' Kalbėtojas atsako, kad Rusijos valdžia nėra dar grynai socialistiška; yra dikčiai ir kadetų. Tyrai social-revoliucijonieriška valdžia to žinoma nepavelytų. Viena moteris užklausia: „Jeigu kalbėtojas skundžiasi, buk mašinos iš žmonių darbus atėmė, tat kur progresas?'' Kalbėtojas paaiškina, kad jis prieš išradimus nieko neturi, bet darbininkams jie visgi yra kenksmingi (?) Kl. „Kas tai tie do buržujai ir ar jų lietuviai turi?'' Ats. „Buržujus iš francuziško rejškia miesto gyventojas, ukininkai ir dvarponiai nesivadina buržujais. Prie buržujų priklauso visi turčiai, pramonininkai ir visi tie, kurie turi po savimi žmones-samdininkus. Prie smulkiosios buržuazijos priklauso daktarai, advokatai ir visi tie, kurie kiek nori, tiek iš žmonių lupa niekieno nekontroliuojami.

Kadangi klausimai ima dygte dygti, tai vedėjas juos uždaro. Kalbėtojas dar kalba kokia turėtų buti Lietuva. Jo išvedimas tokis: Lietuva labai sunaikinta, už tat skirties nuo Rusijos neapsimoka: nes pačiai vienai sunku bus atsigriebti. Liekant gi prie rusų respublikos pastaroji turėtų pasirupinti ir sušelpti Lietuvą, kaipo savo dalį. Bet kalbėtojas turbut užmiršo, kad Lietuvai bunant Rusijos dalimi reikės ir jos (Rusijos) skolas padėt mokėt, kurių ji turi augščiaus ausų.

Tokios tai buvo prakalbos, geresnių nei kapucinas nepasakytų. Iš jų metasi į omenį du dalykai, kad socialistai iš pat pradžių, pradėdami kalbėti pasisako, jog nesistebėkite, kuomet mes kalbėsim tą patį, vadinasi, ką pernai tai ir šįmet, ką kalbėjo Michelsonas, tą pat sakytų ir Grigaitis ir Pruseika ir visi kiti pijonieriai. Antras dalykas, tai „biznis''. Socialistų visi kalbėtojai, o labiausiai visi redaktoriai laike prakalbų savo laikraščiams prenumeratas žvėjoja. Atvažiavo į kurią vietą, kvietėjams atskaitė tą kaip ir „Tėve musų'' maldelę kurią iš atminties žino ir štai žiurėk jau musų kalbėtojas ir gainiojasi po svetainę ir meškerioja prenumeratas „Keleiviui,'' „Laisvei,'' etc. O tikrasai socializmas tai ir negali pumpuro sukrauti

Žmonių buvo apie 100 asmenų, bet kuopon neprisirašė nei vienas. Įžanga buvo veltui.

A. Kamblaitis.

POTTSVILLE, PA.

Rugsėjo 20 d. čia išeinančiame anglų laikraštyje, „Pottsville Journal,'' tilpo tų visų vardai, kurie statė savo kandidaturas į apskričio urėdninkus. Tarpe kandidatų buvo vienas ir lietuvis — W. V. Žetuskey (Žutauskas) iš St. Clair, varėsi ant „Sheriff'o''. Minimas laikraštis padavė ir balsavimo pasekmes, iš ko pasirodė, kad musų Žutauskas labai mažai balsų gavo.

Nors Schuylkill apskričio lietuviams bus sarmata, bet vistiek pasakysiu, kad bile miestelio, su 300 balsuotojų, „smarkesnis'' kandidatas gavo daugiau balsų į to miestuko urėdninkus eidamas, negu p. Žutauskas į apskričio urėdą eidamas. Užtai šio apskr. lietuviams gėda.

Sulyg „Pottsville Journal'' padavimo, tai už p. Žutauską „Shenandoryj balsavo 23 balsai. Taigi „bracia,'' kur yra į 10,000 lietuvių, ten lietuvis gauna „net'' 23 „votas.'' Tai „neštukos,'' tiek balsų.

Na, ugi Mahanoy City, kur irgi lietuvių randasi keli tukstančiai, ten lietuvis — Žutauskas, gauna „visą'' 19 balsų. Gilbertonas, mažesnė kolonija, bet ten virš 60 piliečių padėjo p. Žutauskui kryželius. New Philadelphia, su apie 1,500 lietuvių, ant Žutausko „langučio'' padėjo 50 kryžiukų.

Ant galo pažymėsiu apie miestelį vardu Cumbola, kur išviso gyventojų bus į 500, o lietuvių ten yra į 200. Bet, susimildami, neklauskite, kiek ten Žutauskas balsų gavo, ba kai pasakysiu, tai shenandoariečiai ir mahanoyečiai neturės kur savo akis dėti. Bet tų didžiulių kolonijų lietuvių akių nėra ko gailėties ir su teisybės lazdele jas reik išdurti. Kaip sakiau, Shenandoaris už Žutauską davė 23 bal., o Mahanoyus 19. Tuom tarpu, Cumbola, kur yra lietuvių į 200, davė p. Žutauskui 26 balsus.

Cumbola miestelio lietuviai gal yra girdėję prakalbą sakant apie angliakasių uniją, o gal ir ne. Šią gadynę pripirasta sakyti,, kad jei kur prakalbos ar laikraščiai lietuvių neužsiekia, tai ten lietuviai, labai „tamsųs.'' Bet kartais tie „tamsųs'' „šviesiems'' parodo, kaip reikia pildyt savo priedermę.

S. Bulota.

NAUDINGA KNYGA LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT. parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Įteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausta, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.'' Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

VIENYBE LIETUVNINKŲ

Išeina kas sereda iš Brooklyn, N. Y.

Juviny tose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAUKŠTIS & CO. (Inc.)
120-122 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

NAUJA LENKŲ PRIGAVYSTĖ.

„Lietuva" pereitame N iš spausdino laišką pakliuvusį į jos rankas, iš kurio dasižinome, kad yra kokia tai lenkų nauja organizacija „Sarmatia," kuri atsišaukė į lokalius lenkų organizacijos „Obrony narodovei" komitetus prašydama pranešti kiek yra tuose komitetuose Lietuvos piliečių (Suvalkų, Kauno, Vilniaus, Kuršo ir Minsko gubernijų gyventojų). Bet tiktai padaryti surašus tų, kurie stovi už uniją Lietuvos su Lenkija. Labai teisingai „Lietuva" neužsitiki ir įžiuri tame kokį tai politišką „triksą" iš lenkų pusės.

Mes tą dalyką ant greitųjų ištyrėme ir pasirodo, kad ta „Sarmatia" — tai visai nesenai iškepta lenkų politiška organizacija. Jon yerbuojami visi lenkai paeinantįs iš Lietuvos ir sulenkėję lietuviai. Ji stovi labai arti lenkų dienraščio „Telegram Codzieny". Toje naujoje partijoje ar organizacijoje yra jau apie 75 nariai, taip vadinami Lietuvos piliečiai.

Ta organizacija „Sarmatia" reikalauja, kad Lenkija butų laisva ir neprigulminga. Ji reikalauja neprigulmybės ir Lietuvai, Baltgudijai, Ukrainai ir Volynijai, bet tiktai prie Lenkijos. Girdi, paskui jei lietuviai griežtai norės, galės atsiskirti. Arba kitais žodžiais, nori, kad butų atbudavota istoriškoji Lenkija „nuo jurių iki jurių." Lietuvius, kurie reikalauja sau neprigulmybės, jie vadina ne kitaip, kaip tik seperatistais. Iš pasikalbėjimo, paaiškėjo net tas, kad jie taip veikdami daro lietuviams malonę, girdi „jei mes atsisakysime nuo Lietuvos, gaudami Visla išeigą į jures, tai lietuviai žus vokiečių bangose." (Jų tos pažiuros išdėstytos savaitraštyje „Wici" N38 lenkų ir anglų kalba).

Ar turi „Sarmatai" ką bendro su lenkais šovinistais, kaip kad Paderevskiu, tai jie užginčijo, kad nieko bendro neturi, jie esą tikri demokratai, nors jų politiški reikalavimai tokie pat, kaip lenkų šovinistų reikalavimai. Jie taippat, kaip Paderevskis tvirtina, kad didžiuma Lietuvos gyventojų stovi už uniją.

Su kokiais tikslais jie renka tuos Lietuvos piliečių surašus, tikrai nežinia. Jie intikrinėjo, kad su geriausiais siekiais, kad tik statistikos delei. Bet aš labai abejoju. Ant klausimo kodel jie sulyg „Lietuvoje" išspausdinto laiško kreipiasi tik prie lenkų, kodel nesikreipia prie lietuvių organizacijų, kad dažinoti ir antrąją pusę, tai yra kiek Lietuvos gyventojų nori neprikalusomos Lietuvos. Jie atsakė, kad buk vėliau butų kreipiąsi. Į klausimą kokia teise jie daro tokias statistikas net visiškai nepasitarę su lietuviais, atsakė, kad jie tarėsi. Girdi, buk jie kalbėjosi apie tai su p. V. K. Račkausku ir Dr. Bacevičium. Bet mes visiškai netikime, kad jie butų kreipiąsi prie p. Račkausko ir Dr. Bacevičiaus, tai tik paprastas išsikalbėjimas. (Tečiaus p. Račkauskas su Dr. Bacevičium pasakys ar jie tiesą sakė ar melavo).

Musų supratimu tas jų „statistikos" rinkimas, tai yra ne kam kitam, kaip rinkimas šiokių tokių motivų, kuriais pasiremiant galima butų reikalauti prijungimo Lietuvos prie Lenkijos unijos pavidale.

Todel „Sarmatia" tai ne kas kitas, kaip tik musų griežtas priešas. Jie nori ne susipratusius Lietuvos elementus panaudoti Lenkijos labui. Lietuviams reikia labai atidžiai juos daboti ir užprotestuoti prieš jų tokį veikimą. Šiuom tarpu ta jų organizacija gana silpna, ne susiorganizavusi, ir patįs vadovai gana menki politikai, bet jais labai gali pasinaudoti kitos lenkiškos partijos. (Tai adventiuristai). Ar nebutų gerai, kad mųs tarybos užprotestuotų per lenkų spaudą.

Prie progos reikia paaiškinti iš kur tas jų vardas „Sarmatia" atsirado. Po tuom vardu jie supranta kartu visas šias tautas: lenkus, lietuvius, latvius, baltgudžius, etc. Jau tik tas vienas vardas reiškia bendrumą lietuvių su lenkais.

TAUTOS PRIEŠAI.

Kiekvienos tautos gyvenime yra momentas labai didelės svarbos. Nuo tokių momentų kartais priklauso visa tautos ateitis. Todel jei tokiuose momentuose atsiranda tautoje vidurinių priešų, jie padaro tautai begalinę skriaudą.

Europos tautos dabar karės metu pergyvena tokį momentą, nuo kurio priklausys ateitis. Todel kas dabar eina prieš tautos reikalus, tas yra didžiausias tautos priešas.

Skaitydami anglų laikraščius, labai tankiai randame pranešimus, kad tai vienoje vietoje, tai kitoje sustreikavo darbininkai reikalaudami ar tai didesnių algų, ar tai geresnių darbo sąlygų. Spauda labai tankiai tokius streikierius apkaltina, kaipo tautos priešus. Musų nuomone darbininkai negerai daro, kuomet jie pasinaudodami išimtinu padėjimu nori išlošti klesinėje kovoje. Vienok tą daug išteisina tas, kad tankiausiai buvo darbininkų teisingi reikalavimai.

Didžioji spauda kaltindama darbininkus tankiausiai užmiršta antrąją medalio pusę, tai yra piniguočius. Kas-gi šiandien nežino, kad tuli piniguočiai iš karės užgyvena milijonus. Kas-gi nežino kaip įvairus spekuliantai tukstančius pelno kasdien. Juk dabar nauji milijonieriai dygsta kaip grybai po lytui. Bet didžioji spauda apie tai tyli. Tas, anot jos, leistina. Tat ir išeina, kad jei darbininkas kiek pagerina savo buvį, tai jis tautos priešas, bet jei milijonus užgyvena spekuliantas, tai tas savo vietoje.

Jau sakėme, kad karės metu turi buti intemptos visos tautos spėkos. Todel jei darbininkas nori iš karės pasinaudoti, jis yra tautos priešas, bet taippat ir kapitalistas. Vienu žodžiu, *tautos priešu yra tas, kuris išimtinos svarbos momente nori pasinaudoti tuoju momentu savo privatiškiems tikslams.*

Pas amerikiečius tas ir daroma. Kartais darbininkai tuom bando pasinaudoti, bet užtai piniguočiai beveik perdėm tuomi naudojasi. Pas mus lietuvius gi kitaip yra. Pas mus nėra piniguočių, nėra stambios buržu azijos, veik visi lietuviai yra darbininkai. Tokiu budu jų reikalai šiame momente visų vienodi. Bet visgi ir pas mus tokiu karės išimtinu momentu nori pasinaudoti, tik jau ne ekonomijos srityje, bet politikos lauke. Šiandien Lietuva karės ugnyje, nuo šio momento pasekmių priklausys jos ateitis. Lietuvių širdįs pakilę visi gerų norų žmonės stengiasi atiduoti savo doną ant tautos aukuro. Ot, čionai nekurių partijų vadovai ir nori panaudoti tas žmonių pakilusias širdis savo partijų sustiprinimui. Tat ir čionai norima pasinaudoti saviems tikslams. Todel *tie visi, kurie pasinaudodami kare stiprina savas partijas, yra tautos priešai.*

Peržvalga

// Anglijos spauda apie lietuvius.

Užėjus New Yorko didžiulin viešąjin knygynan ir bevartant atsiųstus iš Anglijos laikraščius, musų bendradarbis p. M. Stakėnas surado Londono įžymiame laikraštyje „The London Daily Telegraph" iš 6 rugsėjo, to laikraščio reporterio iš karės lauko, prof. Pare ilgą straipsnį apie lietuvius.

Profesorius Pare pirmiausiai aprašo kur Lietuva yra, jai priskaito visas žemes nuo Rygos iki Višlos intakai. Tai yra ir Karaliaučius priskiriamas prie Lietuvos. Apie lietuvius gi tas profesorius rašo gana teisingai, nušviečia jų skirtingą kilmę, seną ir turtingą kulturą, taipgi neblogai nušviečia ir Lietuvos istoriją, jų kares su kryžuočiais ir tam panašiai. Profesorius Pare į Lietuvos uniją su Lenkija žiuri gana pesimistiškai ir nurodo, kad lenkai padarė daug skriaudų lietuviams. Apskritai straipsnis gana simpatiškas ir vaizdingas; ypač graži pabaiga, kur pasakyta, kad jei lietuviai išlaikė teutonų ir lenkų smugius, tai ji išlaikys ir dabar. Dabar esą lietuviai atstovai Rusijos dumoje labai daug dirba del Lietuvos.

Tai maž-daug visa intalpa trumpoje sutraukoje. Bet indomiausia tai „The London Telegraph" redakcijos pastaba, iš kurios dasižinome, kad tas straipsnis jau buvo pereitais 1916 metais tame laikraštyje išspausdintas rugsėjo mėnesyje. Redakcija jį laiko taip svarbių, kad N iš 6 rugsėjo šių metų vėl jį pakartojo.

Iki šiol Anglijos spauda tylėjo apie mažasias tautas, dabar kaip matome, net jieško senus straipsnius, juos laiko svarbiais ir iš naujo perspausdina. Tas parodo tiktai tą, kad Anglija paima naują kursą politikoje link Lietuvos. Kaip ten yra sunku nuspėti, bet mes visgi prisilaikome tos nuomonės, kad musų reikalai Anglijoje eina geryn. Mums rodos, kad europiečiai turėtų sudaryti savo atstovybę Londone.

*

// Ar daug lietuvių po karės grįžš Lietuvon.

Amerikos valdžia laikinai siuntimą visokių daiktų į Rusiją sulaikė. Taippat norima suturėti ir davimą paskolų Rusijai. Tas viskas daroma tais motivais, kad Rusija tuojaus gali padaryti seperativišką taiką su vokiečiais. Jei jau taip pati valdžia daro, tai jau galima laukti, kad neužilgo rusai su vokiečiais nustos kariavę, juk Amerikos valdžia geriausiai tai gali žinoti.

Kas dėsis su Lietuva, jei įvyks seperativiška taika, dabar jokiu budu negalima permatyti. Iš visko matyti, kad jau Lietuva negrįžš po Rusija. Ji arba liks visiškai neprigulminga, arba po vokiečių globa.

Daugelis lietuvių po karės grįžš į Europą. Kiek grįžš, — sunku pasakyti, tas priklausys nuo to, kokiose aplinkybėse pasiliks Lietuva. Mes tyrinėjome šį klausimą mums prieinamais budais ir priėjome prie išvedimo, kad jei Lietuva butų visiškai liuosa, tai grįžš nemažiau, kaip trečdalis visų Amerikos lietuvių. Bet jei Lietuva pasiliks po vokiečiu, tai tuomet grįžš daug mažiau. Į mųs užklausimus daugelis tiesiog atsako, kad jei bus Lietuva po vokiečiu, tai čionai pasiliksią.

Musų supratimu, kad jei Lietuva liktųsi vokiečių globoje, tai jai gręstų didesnis pavojus ir tuomet visiems reikia važiuoti, kad ginties. O po vokiečiais juk ekonomiškos sąlygos bus jau ne taip blogos.

Apskritai imant, lietuvių upas dabar pakilęs. Daugelis rengiasi važiuoti. Išvažiuos geriausi lietuviai. Ypač rengiasi tautininkų srovės žmonės ir labai gali buti, kad po karės veik visi tautininkai apleis Ameriką.

*

// Priespauda svetimtautiškųjų laikraščių.

Suv. Valst. kongresan įneštas bilius, kad reikia uždėti ant laikraščių aštrią cenzurą. Apie svetimtaučių spaudą pasakyta, kad kiekviena telegrama, ar svarbesnis straipsnis apie Suv. Valstijas ar kurią nors kariaujančią tautą turės buti išverstas į anglų kalbą ir paduotas krasos viršininkui. Krasos viršininkas jau turės teisę visai uždaryti laikraščius.

Tokis įstatymas nukreipiamas prieš laikraščius simpatizuojančius vokiečiams, bet jis labai apsunkina ir visą spaudą.

Jei tas liktųsi priimta, tai lietuviškų redakcijų darbininkų skaitlius turėtų buti padvigubintas, o tas vargiai galima prie dabartinio stovio.

Ir apskritai dabar svetimtautiški laikraščiai labai spaudžiami. Reikalaujama, kad kiekvienas apskelbimas butų išverstas į anglų kalbą ir tt.

Turbut prisieis laikraščius mažinti ir rašyti tiktai patį reikalingiausią.

*

// Kova su klerikalizmu.

Nėra pas lietuvius amerikiečius partijos, kuri kovotų su tikyba. Net kairiausioji „Kova," ir ta nedrįsta išeiti priešais tikėjimą. Užtai veik visi pažangesni žmonės kovoja su klerikalizmu.

Jei klerikalizmas butų paprasta partija, jį galima butų pakęsti. Juk reikia gi paguodoti kitaip įsitikinusius žmones. Kur absoliutiškoji teisybė, juk niekas nežino. Bet kad musų klerikalai panaudoja visokį įrankį atsiekimui savo tikslų, todel prieš juos ir eina visi, kas tik ne klerikalas.

Naujoji „Ateities" redakcija irgi aštriai pradėjo kovoti su jais. Socialistai tuomi apsidžiaugė. Musų gi nuomone, kad reikia kovoti ir smarkiai kovoti prieš klerikalus, bet jokiu budu negalima dasileisti panašių budų kaip klerikalai kovoja. Tikri demokratai tautininkai neturi griebties visokių melagysčių, sistematiško purvais drapstymo į nepatinkamus veikėjus, šmeižto, kad apgalėti juos. Jei tokių įrankių griebties, tai reiškia nei kiek nebuti geresniu už tuos, prieš kuriuos kovojama.

Tautininkai kaip buvo taip ir pasiliks amžini priešai klerikalizmo. Bet jų kovos įrankiai buvo ir bus švarųs. Patartina ir naujai „Ateities" redakcijai atidžiai apsižiurėti, kad kartais sukuryje karšto mušio nenusitvėrus kokio nešvaraus jezuitiško įrankio.

Su tiesa ir švariais įrankiais viską pergalėsime.

*

// Skundikai.

„Naujienos" praneša, kad tuli Chicagos tautininkai ir klerikalai verčia jų straipsnius anglų kalbon ir skundžia valdžią, su tikslu jas sulaikyti.

Negražus ir tiesiog tai smerktinas darbas tų, kurie taip daro. Vienok visgi reikėtų paabejoti apie tą „Naujienų" pranešimą. „Naujienos" gerai padarys jei praneš ir vardą, kas taip daro. Tečiaus mes manome, kad čionai tik angliškas „bliofas," kad užduoti smugį savo politiškiems priešams.

*

// Rusijos konsulų susivažiavimas.

Šiomis dienomis New Yorke tęsiasi visų Amerikoje esančių konsulų susivažiavimas po pirmininkystė Rusijos ambasadoriaus Bachmietjevo. Jie svarsto gana opius klausimus: tai yra ar apginti Rusijos pavaldinius nuo ėmimo Suv. Valst. kariumenėn. Taipgi gana opų klausimą apie grįžimą Europon ir tt. Lietuvių tautinė taryba nuskyrė savo atstovą, kuris reprezentuotų lietuvius ar bent išgautų žinias, kaip dabar stovi reikalas su lietuviais. Nežinia ar tą atstovą jie prisileis. Kiek mums žinoma, jie New Yorko rusų kolonijos atstovą prisileis.

*

// Kaip revoliucijinėj Rusijoj rašosi ant Laisvės Paskolos.

Odesoje ingavusieji valdžią kraštutiniai elementai įsikalė savo gudriose galvelėse, kad turtuoliai ne taip ima Laisvės Paskolos bonsus kaip jiem reikėtų imti. Todel jie sumanė tuos turtuolius bent kiek padilginti ir tuo palyginti pasaulį.

Kariški jureiviai, kareiviai, oficieriai ir bankų tarnautojai (mat pastarieji žino visus turtus) sudarė skraidančius burelius, ir pradėjo pardavinėti bonsus. Žinoma, pasipriešinti negalima, ir nabagai turtuoliai ima bonsus, yt šuva lazdą. Sumanytojai šio puikaus dalyko sako, kad surinksią tokiu budu į 50 milijonų rublių.

O Odesos turtuoliai irgi nežiopso: tverte-trevia iš bankų pinigus ir perka namus. Nuo to, esą namų kainos labai pakilę.

Tai tokios tokelės iš demokratinės Rusijos.

*

// Apie radikalizmą.

Mums prisieitų pasiginčyti su „Keleiviu" apie radikalizmą, bet kad jis ginčuose vartoja „beibes," nesupratimus ir kitokius keleivinės literaturos perlus, tai ginčą prisieina atidėti į šalį.

Paprastai po radikalu žmonės supranta tą žmogų, kuris reikalauja permainų, kuris reikalauja geresnės tvarkos. Ne tik reikalauja, bet ir stengiasi įvesti tas naujas idėjas gyveniman. Pas mus lietuvius yra daug tokių, kurie save skaito radikalais, reikalauja visokių „naujenybių", bet gyvenime jie yra tikrais konservistais. Mes tokius laikome tuščiakalbiais, o ne radikalais. Kas-gi iš visuomenės nežino, kad daugelis tokių „radikalų" skundžia darbininkus, kad tuom geresnę vietą ingyti, kas nežino, kas kalbantis ir peikiantis spekuliacijas, patįs lotais spekuliuoja. Pagaliaus, kas gi nežino, kad bekalbėdami apie kooperacijas, stiprina savas korporacijas ir užgyvena tukstančius, kaip pats „Keleivis" padarė.

Taigi tikruoju radikalu yra tas, kuris colis po coliui, pėda po pėdai gyvenime praveda naujas idėjas. Tuščiakalbių visur ir visuomet yra daugiau, negu reikia. Pas mus, kad buti „radikalu" užtenka pakeikti buržuaziją, pasityčioti iš tikinčiųjų į Dievą, parėkauti vardan darbininkų. Tokių rėksnių Rusijoj begalės, ir jie niekad Rusijai gero neatneš. Tat sakėme ir sakome, kad jei Rusijoje nepaims tikri radikalai valdžią į savo rankas, tai revoliucija bus pralošta. Amžinai Rusijoje betvarkė negali buti, jai prisiies pasirinkti ar tikrų radikalų tvarką ar biurokratų tvarką. Mes tikime į tikrus radikalus, o nuo rėksnių nesitikime nieko, apart betvarkės.

Ne kas daugiau, kaip tik ta tuščiakalbystė ir pagimdė dabar Rusijoje 17 besipešančių tarp savęs partijų už valdžią. Jei butų tenai radikalai tikrais radikalais, tai į 7 mėnesius butų daug kas sutvarkyta. Pagaliaus delko gi likosi pralošta revoliucija 1905 metais, jei ne delei tuščiakalbių radikalų.

*

// Darbininkai, šundaktariai ir laikraščiai.

P-as L. P. „Laisvėje" rašo, kad visokių klinikų apskelbimai laikraščiuose yra negeru daiktu. Tas teisybė. Jei kurie laikraščiai juos deda, tai mes nedrįstame sakyti, kad tai daro su tikslu kenkti savo skaitytojams. Tas daroma delto, kad kaip nors išgyventi. „Nnos" tokių apskelbimų daugiausiai deda ir bent jos tyli, kad tai teisingi ir švarųs apskelbimai.

„Laisvė" gi sako, kad joje telpantįs apskelbimai švarųs, taigi švarus apskelbimas Dr. L. Landes, kur su visokiomis mašinomis gydomi ligoniai.

Musų supratimu, jei kuris laikraštis ir deda visokius apskelbimus, tai bent turėtų susilaikyti nuo pagirimo tų besiskelbiančių biznierių. Juk skaitytojai mažai tiki apskelbimais, o redakcijai visuomet. Jei redakcija aprobuoja tokius apskelbimus, tai tuom patim daro skaitytojams darbi-

ninkams didžiausią skriaudą. Laikraščių redakcijos jokiu budu neturi girti išpustų apskelbimų, jei jos nors kiek rupinasi žmonių gerove.

*

// Ir gėdos neturi taip kalbą darkyti.

Mums prisiuntė plakatą LSS. 27-tos kuopos (New Haven, Conn.) prakalbų. Pamačius ją reikia iš gėdos parausti už tokį viešą lietuvių kalbos darkymą. Tenai šitaip rašoma:

„23 Czia Rugs. Sept. (ten ir ten) Kalbes gorsus kalbetojus St. Michelsonas. Keleivio Reduk. Carbininkai ir darbininkes otsilonkikite ir tt.''

Gailėdamiesi poros centų pasiųsti plakatas lietuviškon spaustuvėn padaro jas tokias, kad geras lietuvis gėdinasi jas ir į rankas paimti.

*

// Vokiečių laikraštis apie lietuvius.

New Yorke einantis vokiečių laikraštis „Staats Zeitung'' išspausdino aprašymą apie tik ką atsibuvusį lietuvių katalikų federacijos susivažiavimą Philadelphijoje. Pranešė ir priimtas rezoliucijas reikalaujančias neprigulmingos Lietuvos. Žodžiai, kur kalbama apie Lietuvos neprigulmybę redakcijos pabraukti.

Žinutės apie tą lietuvių katalikų federacijos seimą tilpo ir daugelyje anglų laikraščių.

*

// Netaip supranta.

„Nauj.'' išcitavusios mųs bendradarbio p. R-tis svarbaus straipsnio ištraukas sako, kad autorius klysta sakydamas ,kad tik katalikiškieji kunigai įauklėja vergiškumą. To autorius nesakė. Jis kalbėjo tik apie artimiausius lietuviams dalykus, net apleido ir protestoniškuosius kunigus apie ką išsikalbėjo. Tai pastebime „Naujienoms'' nes jos jau kelintu kartu pražiuri tikrąją prasmę.

Kaslink to, ar pati krikščionybė įauklėja servilizmą žmonėse, tai musų nuomonės skiriasi ir labai didelis klausimas kas klysta ar p. R-tis ar „Naujienos.'' Religija tai netoks jau dalykas, kurį taip lengvai vienu plunksnos brukšniu išrišamas.

A. M. MARTUS.

Apie Grįžimą į Lietuvą.

Kaip Lietuva bus politiškai sutvarkyta po šios karės, dabar dar negalima nuspėti. Ji gal but liksis visiškai neprigulminga, arba gal but turės pilną savivaldą Vokietijos ar Rusijos globoje. Bet ekonomiškasis žmonių gerbuvis nedaug ką priklausys iš karto nuo politiško stovio. Juk kas dabar išgriauta, kas sunaikyta, tai ar politika virs šiaip arba taip, vis vien tas pasiliks sunaikyta, vis vien tą reikės atstatyti.

Kiek daugiau reikš politiškos sąlygos ant žmonių grįžimo atgal į Lietuvą. Jei bus ingyta pilna liuosybė Lietuvai, tai daugelis grįžš, jei gi nebutų pilnos liuosybės, tai grįžtų daug mažiau. Tai abelnas ruožas.

Iš kitos pusės, grįžimas lietuvių tėvynėn čionai patinka gana didelį pasipriešinimą, priešingą agitaciją. Daugiausiai prieš grįžimą agituoja saliuninkai. Saliuninkai nemažiau kaip 90 nuoš. deda visas pastangas, kad tik lietuviai po karės nevažiuotų į Lietuvą, nes jei išvažiuos, tai daugelis jų turės užsidaryti savo saliunus. Saliunai ir čionai suloš musų gyvenime didelę nenaudą, o juk saliuninkų intekmė dar yra didelė. Tik 10 nuošimtis saliuninkų yra geri tėvynainiai, kurie agituoja lietuvius grįžti.

Kaslink biznierių, tai mano nuomone, jų apskritai 80 nuošimtis priešingi grįžimui į Lietuvą. Jie gina savo biznius, ir su tautos idėjomis mažai skaitosi.

Apie kunigus galima pasakyti, kad didžiumoje ir jų interesai supuola su biznierių interesais. Kiek man bevažinėjant teko ištirti, tai iš 700 kunigų apie 70 bevelytų, kad lietuviai pasiliktų čionai, kitaip kas-gi užlaikys lietuviškas parapijas. O juk amerikiečio kunigo gyvenimas yra geresnis, negu Lietuvos kunigo.

Gydytojai truputėlį geriau stovi už kunigus, bet ir jų didžiuma irgi pasiliks čionai. Tą patį galima pasakyti ir apie advokatus.

Iš profesijonalų, tai geriausiai stovi laikraštininkai. Nors paprastai į laikraštininkus kiti profesijonalai iš augšto žiuri, bet visgi pas juos daugiausiai yra tėvynės meilės. Iš jų apie du trečdaliai išvažiuos į Lietuvą ir tiek pat Amerikos laikraščių agituoja už tai.

Bet pats svarbiausias dalykas, tai musų liaudis. Kiek man teko patirti, tai apie pusė visų lietuvių yra prisirengę grįžti atgal į Lietuvą. Žinoma dalis tų visų pasirengusių grįžti perkalbės įvairus biznieriai, bet visgi daugelį nesulaikys. Grįžš visi paprasti darbininkai neįleidę čionai šaknų. Pasiliks čionai tiktai ve dusieji svetimtautes moteris, išauginę anglų dvasioje vaikus, pasiliks visokie turintįs valdiškas vietas ir apskritai gana ilgai čionai pagyvenę.

Bet apie biznierius, tai dar galima tiek pasakyti, kad tame momente, kaip jie pamatys, kad jau čionai daugiau negalima padaryti biznio, tai jie irgi važiuos tenai, bet važiuos taip sakant jau priversti.

Grįžimą padidins dar ir tas, kad po karės čionai neišvengiamai pradės eiti menkai darbai, o tuom tarpu Lietuvoje atsiras begalės darbų, o ir žemės bus pigios. Gal čionai darbų apsistojimą atsvers darbininkų išvažiavimas, bet visgi po karės Lietuvoje paprasto žmogaus padėjimas bus neiškiek ne menkesnis už padėjimą amerikiečio, kurio visa laimė ir gerbuvis priklauso ne nuo pačio žmogaus ar valstijos, bet iš malonės milžiniškų korporacijų, sindikatų ir trustų. Kad taip yra lai aiškiausiai paliudija tas nuogas faktas, kad dar prieš karę, o jau Lietuvos ukininkas geriau gyveno, negu Amerikos farmeris.

Vienu žodžiu grįžimas į Lietuvą bus didelis. Bet jei jau lietuviai grįžš, tai tas grįžimas turi buti naudingas, tvarkus, gerai organizuotas. Jei lietuviai grįžš čionai prityrusius darbininkus ir jų kapitalą ir prisidėti prie tos bendrovės. Taigi cimento darbininkai skubinkite sudaryti organizaciją, o visas informacijas paskui gausite nuo inžinieriaus P. Naruševičiaus (Miliutinski pereul. N18 kv. 9 Moskva, Russia). Tik organizuokitės. Kam dirbti kitam, jei gali dirbti pats sau. O kad cimentas labai reikalingas visur, tai jau neverta kalbėti, tą kiekvienas žino.

Mašinistai (ir sliesoriai) bus labai reikalingi. Jie buvo labai reikalingi ir prieš karę. Jau Newark, N. J. ir Bridgeporto mašinistai organizuojasi. Kaip tą suorganizuoti, per laikraštį sunku išpasakoti. Mašinistų susivažiavimas turėtų vienas įvykti New Yorke, kitas Chicagoje. Galėtų susitverti keletas bendrovių.

Geležies darbininkai sako, kad Lietuvoje nėra geležies, bet tai netiesa. Tiesa, geležies nedaug yra, bet gali ma steigti geležies fabrikus, kad ir rudą reikėtų atgabenti iš kitur. Juk Tilmanas Kaune pradėjo biznį su 450 rub. ir per keliolika metų pavirto milijonierium. Tą pat padarė ir Vilijos bendrovė. Čionai jei jau bijomasi ir abejojama, tai tegul tik organizuojasi. Juk kiek daug Vilija davė Lietuvai, tai niekas neišskaitliuos, juk tik Vilijai įsikurus visi ukininkų geležiniai padarai labai atpigo, o Vilija, nežiurint į tai užgyveno šimtą tukstančių rublių. Jei jau geležies liejimo ir nebus galima čionai įsteigti bendrovę, tai reikia susiorganizuoti ar prisidėti prie Vilijos, o ji jau viską užves ir sutvarkys. Kas-gi šiandien drįstų Vilija nepasitikėti?

Taigi čionai priklauso žodis pittsburgiečiams ir apie linkiai. Juk geležies darbininkų yra nemažiau 25,000 iš kurių lengvai galima surasti 2,500 darbininkų turinčių po 500 dolarių. Su suma 125,000, tai yra su 6 milijonais rublių prisidėjus prie Vilijos galima butų aprupint visą Lietuvą. Taigi butinas reikalas, kad Pittsburge pradėtų organizuoties. Svarbiausiai tik padaryti pamatą ir pradėti rinkti kapitalus. Aš žinau daug tokių, kurie šiam tikslui duoda po 2 ir 3 tukstančius dolarių. Tai yra ne juokai. Pittsburgiečiai butinai turitų tuojaus pradėti.

Audėjai ir verpėjai turės milžinišką ateitį Lietuvoje, nes nėra nei vieno fabriko, o ir visoje Rusijoje labai mažai. Daugiausiai verpėjų yra Mass. valstijoje. Audėjų ir verpėjų centras turėtų buti Lawrence, Mass., nes tenai yra daugiausiai lietuvių audėjų. Taipgi ir apielinkės, kaip Lowell, Providence, R. I. ir kitur. Lietuvių audėjų yra nemažiau 20,000. Iš jų mažiausia 2,000 surasime turinčius ir norinčius įnešti po 300 dolarių. Tas sudarytų 600,000 dolarių arba 3 milijonus rublių.

Su tokia suma galima jau įsteigti didelę dirbtuvę, kur tie visi žmonės gautų darbą. Čia tik reikia organizatorių ir biznio vedėjų. Bet tokių atsiras, tik reikia pradėti organizuoti. Lawrence audėjai jau užmezgė pradžią, tik lai neapsistoja, lai organizuoja toliau.

Odų ir kailių dirbimas. Vienas žydas Franklinas Šiauliuose prieš 20 metų pradėjo tą biznį su 400 rublių ir į 17 metų užgyveno į 20 milijonų rublių. Tai patyrė velionis Lansbergis (Žemkalnis). Tas jau parodo, kaip pelningas tas biznis. O pirm karės lietuvių visai nebuvo tame biznyje. Gi odų dirbėjų yra gana daug Amerikoje, kaip Newarke, Hoboken, N. J. taip ir Worcester, Mass. ir W. Lynn, Mass. Yra lietuvių ir perdėtiniais, net vyriausiais vedėjais. Vienas tokių pasižada tą viską vesti, jei tik susiorganizuotų kapitalo kokia 50,000. Tai lengviausias dalykas, mašinerija menka. Taigi organizuokitės. Čia reikia tiktai 100 žmonių turinčių po 500 dolarių. Visi turėtų sau darbą, butų pats savininkais ir pelną sau imtų. Geriausiai tas, kad yra net vedėjas, kurio vardo paskelbti negalima, nes jei dažinotų kompanija, kurioj jis dirba, tai jį atstatytų iš vyriausių dirbtuvės perdėtinių.

Automobilių dirbimas. — Lietuvoj arkliai išmušti ir atimti, todel automobiliai ypač ukėms, bus labai reikalingi. O visi Detroito lietuviai daugiausiai dirba tik automobilius ir turi gerą patyrimą ir tarp jų yra labai daug pasiturinčių. Nesunku tarp jų surinkti nemažiau 3,000 žmonių turinčių po 300 dolarių. Su 900,000 dolarių arba su 4 milijonais rublių jau galima įsteigti didelę dirbtuvę, kur tie visi darbininkai rastų sau vietą, butų patįs savininkais savo dirbtuvių. Taigi Detroit, Mich. lietuviai turi padaryti pradžią, branduolį, o paskui kitų miestų lietuviai jau prisidės.

Trašų ir elektros išdirbystė. — Šiedu dalykai turi but sujungti, nes kaip elektra, taip ir trašos daromos iš oro ir tai jas galima padaryti vienu kartu. Čia jau darbininkų mažai reikia, o daug kapitalo. Todel čia turėtų žmonės organizuoties turintįs pinigų. Pajiega galima užkinkyti Lietuvos upes. (Gerai butų pakinkyti Nemuną ties Prienais ir Birštonu). Tam reikia daug pinigų. Aš esu kalbėjęs su daugeliu žmonių, kurie duotų tam reikalui po 3,000 dolarių. Tokių jau žinau apie 20-40 žmonių. Įrengimas tokios dirbtuvės atsieitų nemažiau 300,000 dolarių, taigi susidėję 100 žmonių ir sudėję po 3,000 galėtų tą padaryti. Tokia milžiniška dirbtuvė atneštų milžinišką pelną. Juk kas-gi nežino, ką reiškia trašų ir elektros dirbimas. Čia tik įrengimas prekiuoja, o medžiaga paskui visai mažai prekiuoja. Šitą dalyką butinai turi organizuoti g. Keistutis Šliupas, kaipo mokslo vyras. Čia jau butų daugiau kapitalistiška įstaiga, negu kooperativiška.

Dar galima butų pakalbėti apie cukraus išdirbimą, popieros, ypač muilo, kurį galima pradėti su keliolika desėtkų dolarių. Bet tas lai pasilieka kitam kartui.

Bet kas šituom turėtų rupinties? Pirmiausiai turėtų patįs tų sričių žmonės organizuoties. Jiems turėtų pagelbėti visokie „real estate'' (nejudinamos nuosavybės) agentai. Visokie lotų ir namų lietuviams pardavėjai turėtų dabar organizuoti tas bendroves. Pirmiausiai jie dabar juk daro menką biznį, o antra, jie gana gerai patyrę biznyje. Jie kaip tik čionai butų sugadųs. Jie turėtų organizuoti kapitalą ir dėti į bankas, kurių nuošimtį sau galėtų pasilaikyti kaip uždarbį. Taigi įvairus nejudinamosios nuosavybės pardavėjai meskite lotų pardavinėjimą ir pradėkite organizuoti šitas kooperacijas. Susiorganizavę, tokie žmonės juk ir ant visada gali pasilikti tų bendrovių biznių vedėjais. Juk tai geras uždarbis. Nejaugi to negali suprasti. Suorganizuokite kiekvienas sau po vieną didelę bendrovę ar įstaigą ir kiekvienam bus užtikrintas uždarbis.

Kaslink to, kad po šios karės Lietuvoje bus daug geriau, tai jau visiškai nereikia abejoti. Tat darban visi, juk karė gali pasibaigti bile valandą, o mes turime buti gerai prisiruošę. Musų ir apskritai žmonių gerbuvis priklauso tiktai nuo mųs pačių.

Atminkime, kad pasaulis po pabaigimo šios karės pradės naują gyvenimą, naują gadynę. Viskas bus nauja, kas buvo prieš karę, tas jau žuvo ir daugiau nebesugrįžš. Tat organizuokimės, dirbkime, tvarkykimės ir pamatysime, kad mes sau laimę susitversime.

LAI GYVUOJA LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDAS, LAI GYVUOJA NEPRIGULMINGA LIETUVA!

Lietuvai neprigulmybės išgavimas ir palaikymas tam tikslui Lietuvos Neprigulmybės Fondo — tai du svarbiausiu ir labiausiai remtinu musų gyvenime šios dienos reikalu. Tai yra kiekvieno lietuvio švenčiausia pareiga!

Pereitais metais pamatęs „Tėvynės'' redaktoriaus p. V. K. Račkausko sumanymą sudaryti 1,000 žmonių, aukaujančių po $10.00 kasmet Lietuvos neprigulmybės reikalams, mielu noru prisidėjau prie to sumanymo ir paaukavau 10 dol. į Liet. Neprigulmybės Fondą ir mokėsiu po tiek kasmet tol, kol Lietuva ingaus liuosybę. Taippat pasitaikius kiekvienoj progoj kalbinsiu ir kalbinu ir kitus geros valios lietuvius antsidėti 10 dol. metinės mokesties į Liet. Neprigulmybės Fondą.

Lietuviai, kuriems tik rupi Lietuvos ateitis — antsidėkite 10 dolarių metinės mokesties į Lietuvos Neprigulmybės Fondą!

Lai gyvuoja Lietuvos Neprigulmybės Fondas!

Lai susidaro 1,000 lietuvių, aukaujančių po 10 dol. kasmet, iš ko pasidarys 10,000 suma Lietuvos neprigulmybės išgavimo reikalams!

Lai buna laisva ir neprigulminga Lietuva!

Lai nors kartą Lietuvos sunųs pabunda iš letargo miego!

Subruskime broliai ir se-

sers — ateitis parodys musų darbų vaisius! Kiekvienas, kurio gįslose dar plaka lietuviškas kraujas ir kuriam rupi musų Tėvynės Lietuvos rytojus — lai stoja jos liuosybės išgavimui darbininkų eilėse!

Į darbą šiandien! Nelaukime rytojaus, nes kartais gali buti pervėlu!

Juozas Ambraziejus.

ŠIS-TAS.

AUSŲ LIGOS.

Kaip ir visos kitos ligos, taip ir ausų ligos pradeda buti gydomos tiktai tuomet, kaip žmogus pajunta skaudėjimą. Ypač žmonės labai bijosi, kuomet ausyse pradeda labai sopėti. Tokie aštrųs sopėjimai ausyse tankiausiai užeina iš kart, netikėtai ir tai tankiausiai žmogui bemiegant. Tuomet žmogus nustoja miego ir apetito. Jam tikrai rodosi, kad jis pasiliks kurčias.

Tokis staigus sopėjimas paeina išto, kad buva vidurinės ausies uždegimas ir tankiausiai jis nei kiek nepavojingas žmogui. Jei tik mokančiai gydyti, tai toks ausies uždegimas tuojaus į kelias dienas praeina. Blogesniame atsitikime žmogui reikia pasirgti kelias savaites.

Bet iš kitos pusės yra visa eilė kitų ligų, kurios užeina labai pamažėlį, pradeda po trupučiuką sopėti. Žmogus tuomet visiškai nei nemąsto, kad jam gręsia didelis pavojus. Nekalbant jau apie prastus žmonelius, nei inteligentai neatkreipia į tai jokios domos. Šitos ausies ligos vadinasi chroniškuoju ausies uždegimu.

Šita ausų liga prasideda daug angsčiau, negu žmogus pajunta. Ausyse pradeda puti, pradeda tekėti. Ligonis pradeda girdėti kokį tai užimą ausyse, bet jam vis ausies neskauda. Toks žmogus laikui bėgant apsipranta su tuom ir jam viskas išrodo normališka. Šitas ligas, tai yra chroniškąjį ausų uždegimą jau sunku ir išgydyti. Iš šitų ligų pamažėlį prasidėjusiu išsivysto šimtai kitų ligų, kurios net gręsia visai žmogaus sveikatai.

Taigi patartume visiems, kad kaip tik nors menkiausias tekėjimas pasirodo ausyse ir nors nieko neskaudėtų, bet tuojaus reikia kreipties prie gydytojo. Tas labai pavojinga. Gi aštrus ir staigus ausies suskaudėjimas nėra jau taip pavojingas.

Taipgi be gydytojo lai niekas nebando ausis gydyti. Ausis — tai toks žmogaus kuno organas, su kuriuo reikalinga didelė atsarga. X.

Teisingumas ir galė.

Mes privalom klausyti teisingojo taipgi mes neatbutinai priversti klausyti kuostipriausiojo. Teisingumas be galės yra bejiegis; gi galė be teisingumo yra tironiška. Teisingumas be galės visados užginčijamas; o galė be teisingumo visados tampa pasmerkta. Todel mes turime taip sujungti teisingumą su gale, kad padarius teisingą stipriu, o stiprųjį teisingu.

Tiesa visados atvira ginčams; galę gi visi lengvai pajunta ir ją niekas nebando perginčyti. Štai ir pasirodo, kad mes negalim priduoti galei teisingumą, kadangi galė visados pasirengus užginčyti pastarąją ir apsiskelbti save teisia. Todel mes, negalėdami padaryti teisingąjį stiprum, padarome stiprąjį teisingu, ir atliktas kriukis.

Kodel tat mes sekame didžiumą? Gi todel, kad ji turi spėką, galę, o visai ne todel, kad ji teisinga arba protinga.

Iš Paskalio vertė **Šarunas**

Teatrų bilietų prekė.

Kiekvienas žino, kaip sunku pakliuti į gerą teatrą, bet užtai į menkus teatrus gali lankyti kiek tik nori. Neprošalį bus papasakoti, kiek įvairiuose laikuose prekiavo teatro sėdynė vienam vakarui.

Senovės Romoje Cicerono laikuose teatrai buvo labai madoje; tenai jie budavo už dyką ir kiekvienas norintis galėjo žiurėti į lošimą, tik reikėdavo anksčiau ateiti ,kad gauti vietą. Delto tai Senovės Romoje budavo tam tikri žmonės, kurie toli prieš lošimą užimdavo vietas, kurias paskui už pinigus užleisdavo tam, kas daugiau duoda.

Viduramžiuose teatralinės regyklos nemenkiau buvo garbavojamos kaip senovėje, bet už sėdynes budavo imama labai mažai. Jau 1571 Francuzijos parlamentas nustatė, kad fokusninkai neskriaustų publikos ir kad už vietas neimtų daugiau kaip 3, 4, 5 ar 6 su (pinigas su biskį didesne verte, negu centas). Moliero laikuose už vietas teatre uždrausta buvo imti daugiau kaip 5 su. Bet nuo Moliero laikų teatras pradėjo kilti, tai ir vietos kilo. Pakilę iki 15 su ilgai laikėsi.

Taigi teatrų sėdynės senovėje buvo daug pigesnės, negu dabar.

Kaizerio kaziros.

Dabar labai laikraščiai interesuojasi kaizerio gyvenimu. Pasirodo, kad jis lošdavo šitokiomis kaziromis:

Keturios panos, arba karalienės — tai budavo paveikslai Vokietijos, Ispanijos, Anglijos ir turi karaliai — tai pats kaizeris ir Ispanijos, Italijos ir Anglijos karaliai. Vietoje tuzų — tai gražiausios keturios Europos artistės. Žemukais budavo paveikslai: Anglijos užsienių ministeris Grey'us, Austrijos ministeris Bertcholdas, Francuzijos prezidentai Poincaire ir Kekalse.

Manome, kad dabar kaizeris užmiršo tas savo kaziras.

Iš Lao Tse.

Storiausias medis prasidėjo iš menko diego. Didžiausias namas pradėtas statyti nuo pirmos plytos pamate. Keliauninkas pradėdamas savo kelionę apie pasaulį pradėjo nuo pirmutinio žingsnio iš ten, kur jo kojos stovi. Taigi buk atidus iki galui, kaip buvai pradžioje ir pasieksi tą, prie ko sieki.

A.L.T.S. REIKLAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: — Susineš. Sekretorius — St. Mockus, 194 Athens St., So. Boston, Mass.

PRIDĖJIMAS.

Gerb. Redakcija!

„Vienybėje Lietuvninkų" tilpo į Ohio ir Mich. lietuvius atsišaukimas delei TMD. apskričio, po kuriuom nebuvo padėta antrašas. Gal turėjote neapsižiurėjimą Jei galėtumėt, malonėkite paskelbti kaip tik greit galite kur turėjo but šitaip: **J. A. Plerpa, 1541 E. 45th Str., Cleveland, Ohio.**

IŠ FINANSŲ SEKRETORIAUS RAŠTINĖS.

Nauja kuopa. Chicago, Ill. -- Iš čionai mums rašo sekančiai: „Gerbiamasis: — Šiuomi pranešame Tamstai, kad liepos 27 d. 1917, Chicagoje susitvėrė nauja A. L. T. Sandaros kuopa iš 15 narių, ir nekurie užsimokėjo už visą metą. Šičia pasiunčiame 8-nių narių metines duokles (po 60c.) viso $4.80. Taipgi meldžiame Tamstą paskirti musų naujai kuopai numerį ir suteikite čarterį ir kitus reikalingus dalykus del naujos kuopos. Su tikra pagarba, J. Z. Paunksnis, 2328 W. 22nd Pl. Chicago, Ill." Valdyboje yra išrinkta šie: Pirm. I. S. Vitkus, Rašt. J. Z. Paunksnis, Ižd. A. Zalatoris, Koresp. B. Lenkauskas.

Prierašas. — Sveikiname naują kuopelę ir prikviečiame prie musų burio kovon už Lietuvos liuosybę. Apart laiškelio parašyto į naują kuopą, čionai dar ir paskelbiame jogei Chicagos naujoji kuopa gauna Sandaroje numerį 44-tą ir taip oficiališkai ir vadinsis: „Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 44-ta kuopa, Chicago, Ill."

Dar draugų atidžiai: — Kaip jau buvo pereitą savaitę pranešta, musų Sandaros seimas atsibus Lapkričio 29, 30 ir Gruodž. 1-mą dd., 1917., New Yorke, Pulitzer Buildinge (Worldo Redakcijoje). Šiuomi atkreipiame atidžią draugų dar sykį ant to, ko prašėm pereitą savaitę, t. y. kad kiekvienos kuopos sekretorius prisiųstų iš savo kuopos pilnutėles apyskaitas, su atsakymais ant ana sykį paduotųjų klausimų.

Savu keliu, draugai atleis, jeigu aš juos viešai paraginsiu ir prie to, kad iki seimui butinai pasistengtumėt kuopose išrinkti is draugų-narių mėnesines mokestis ir prisiųsti jas į Centralį iždą. Tamstos žinote, jogei seime reikės Centraliam Finansų Sekretoriui išduoti metinis raportas-pranešimas, kuriame turėtų labai gražiai skambėti apie kiekvieną kuopą, jogei neturi užsivilkusių narių su mokestimis, kurios ir taip nėra didelės.

Apie tai, kad iš laiko pasistengtumėt padaryti seimui įnešimus ir pasiųstumėt tam tikrai komisijai, pranešimas telpa kitoje vietoje, todel aš čionai neberaginsiu. **J. O. Širvydas,**

ALTS. Fin. Sekr.

Amerikos Lietuv. Taut. Sandaros

VIDUTVARKĖ

(Sumanymas)

I. — Centralė Valdyba: —

1. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Centro Valdyba susidaro iš šių viršininkų: Prezidentas, Vice-Prezidentas, Susinešimų Sekretorius, Iždo Sekretorius, Iždininkas, **Knygius, Archivarius**, Centralinis Organizatorius.

a) Sekantįs viršininkai yra renkami referendumu ir seimo užtvirtinami: Prezidentas, Vice-Prezidentas, Susinešimų Sekretorius, Iždo Sekretorius ir Iždininka

b) Likusius sekančius viršininkus paskiria Centro Valdyba: — Knygių, Archivarių, ir Centralinį Organizatorių, kurie tarnauja iki kito seimo, kuomet naujos Centro Valdybos jie bus naujai užtvirtinti ar jų vieton nauji nuskirti.

c) Viršininkai renkamieji per referendumą buna nominuojami po tris kandidatus ir išrenkami per referendumą prieš seimą mažiausiai už vieno mėnesio laiko, o seimas naujai išrinktą Centro Valdybą užtvirtina ir perduoda jai valdžią tuojaus seimui perėjus.

d) Jeigu delei kokių-nors priežasčių pasilieka apleista vieta bent vieno viršininko referendumu išrinkto, tuomet tą vietą užima iki sekančių rinkimų sekantis kandidatas nuo pereitojo referendumo.

2. Šalip Centro Valdybos sei-

(Tąsa ant 8-to pusl.)

Vadovai Abelnai ir Lietuviškieji Paskyrium

(TĄSA)

nusverti, ką kiekvienas nuveikė. Tik tiek žinom, kad jų tylus, nuoseklus darbas atnešė neapskaitomą naudą. Didesnė garbė lai buna jiems užtai!

Ir štai pasidėkavojant šių vadovų pastangoms (neužmirškite tų, kuriuos paminėjau vadovais pirmos-antros rųšies!), musų tauta nesusmuko, bet ytin brendo ir darėsi sąmoningesnė, nors liaudies gerbuvis nedaug kuo pasigerino. Bet čia kalta gudiška verguvė bei šunvadovai, apie kuriuos dabar imsime kalbėti.

Vadovai-užbrukos, arba šunvadovai yra aršiausias dieglis kiekvienoj žmogiškoj draugijoj, o ką jau lietuvių — tai jie grumoja visai mųs tautą numarinti! Didžiausias skirtumas, nustumiantys šunvadovius nuo visų kitų, tai kad jie neturi vadovo privalumų. Jie nemėgsta teisybės ir jos nejieško, kadangi tamsa, melas, suktumas JIEM geriau tarnauja; jie nemyli minios, kadangi jų širdis užimta savymeile, t. y., meile savo kišenės bei pilvuko; jie nejieško patobulinimo žmogiškos draugijos, prisibijodami, kad apsišvietus bei išmintingesnė liaudis nenuspirtų jų iš šiltų, garbių vietelių. Ne ugninga meilė skurstančių žmonių juos varo, bet tik saumylystė, garbgodystė ir svetnaudiškas smeigstumas. Taigi matome, kad šie vadovai tarnauja tik savo reikalams, savo pilvukui, savo kišeniui, neatsižvelgdami visai ant kitų žmonių, arba tik ant tiek, kiek tai naudinga jų užgaidom. Todel jie ir negali save vadinti vadovais tikroje šio žodžio prasmėje, bet tik melžikais žmonių triuso. O kadangi jie už tą išmelžtą triusą neatlieka nejokio naudingo draugijai darbo, tai jiems pridera ir vardas siurbelių, parazitų.

Prie šių vadovų-užbrukų priguli visi tironai, visi žmogžudžiai karaliai-rykiai, visi ištvirkėję kunigai-popiežiai, godųs politikai-diplomatai, žiauriai-gobšųs pramoninkai, vaisbunai, įvairųs valdininkai. Paželėk, Dieve, tą tautą, tuos nelaimingus žmones, kur tokie vadovai įsivyrauja! Nes ašaros, skurdas tenai nesibaigia ir, apart sukilimo, tiems bėdžiams nėra kitokios vilties išsikivinkloti iš draskančių nagų. Ir ilgai, ilgai žmonės tos šalies prisimena tų garbgodžių-svetnaudžių vyravimą. Nes šieji ne tik kad tuolaikinę liaudį spaudžia ,bet ir jos ateitį naikina — iščiulpinėja ateinančių gentkarčių gyvybės sultis. Deja, deja tai šaliai! tiems žmonėms, deja!

Ir štai tokių smeigių (ambicijos pilnų) šunvadovių priviso lietuviškoj draugijoj aibių-aibelės. Jie trauko, skaldo, siundo, apgaudinėja, stačiai melžia musų liaudį; tarp savęs kerštaudami (nes kada-gi piktas su piktu taikiai, o kvailas su kvailu gudriai sugyveno?), jie neleidžia miniai svarstyti, šviesties, nes intraukdami ją savuose don-kihotiškuose vaiduose, jie aikvoja jos laiką, prakaituotą triusą, žmoniškus jausmus.

Negana to — jie, nelyginant bjaurios ligos bakterijos, kimba ant tikrųjų vadovų (nes ar matė kas graikų pavyduolį Zoilių nesusraukusį, arba, kada sukčius gerbė teisingąjį?) ir juos teršia, šmeižia, purvina, lyg ant galo visai nesusargdina ir ne nuvaro ar į kapus, ar į svetimtaučių prieglobstį.

Kas jiems, kad lietuvis-baltsermėgius savo istorijoje neturėjo nevienos vaiskios dienelės! By tik jie turėtų smagų gyvenimą. Kas jiems, kad musų prabočiai, beperstojos liejo kraują, atremiant piktus priešus; kas jiems, kad kantrus lieutvis nešė tą baisų lenkų antmestos baudžiavos jungą? Ką jiems giliuoja prakaitas ir kraujas visų tų, kurie, užsidegę ugninga meile, dirbo, idant lietuvis-prastuolis pamatytų laimingesnes dienas? Jiems ne motais, kad baltsermėgius kenčia dabar badą, kad jo kuną drasko vokiški hunai (hunas, ar tik ne lietuviai gavo iš jo žodį šunas?), o jo sielą išgamos! Jiems ne galvoj, kad dabar tai rimtas, išgąstingas laikas pasirupinti, idant lietuvis daugiau nevergautų, nebadautų ,nesibastytų po plačius pasaulio kraštus be pastogės, nuogas ir kunu ir dvasia. Prisisėmę gudiškos dvasios ir doros, kuri sako — kvailių musų amžiui užteks — jie nei nesirupina tais dalykais visai.

Jau nekartą (aš kalbu dabar apie Ameriką) laikraščiuose pasklido ir tebesklysta šauksmai, net ištisi kauksmai prieš vadovus (kuriuos del padailinimo kalbos vadina „lyderiais"). E-gė, dusterės skaitytojas, jau matomai minia supranta, jau ima gulti viršun (nors dar tik šauksmais ir ryliavimais) ant vadovų-užbrukų. Bet tušėiai tik kvapą sveikas busi išleidęs, ir apart sukratimo plaučių nejokio lengvumo ne jausi, jeigu tik pažvelgsi, kas tuos ryliavimus išvedžioja (kurie stebėtinai panašųs į tuos, kuriuos aš ganydamas traukinėjau).

Pirmučiausiai ėmė ryliuoti ir tai jau nuo seno, (sakyk, tu man ir gi jų ištverme!) tie patįs šunvadoviai, kurie, kaip jau minėjau, baisųs kerštelninkai. Tai bus tie patįs, kurie pasidėkavojant savo šurum-burum gabumais padailino musų skambią kalbą šiais balseliais, — makalienė, kunkaliauskijada (tik nelužo liežuvis!) opportunizmais, bolševikizmais, asilizmais, džentelmoniškumu, vyčių generolas, monkey biznis, etc., etc., etc.

O tie žvėrys, o tie gyvunai, kuriuos šie ryliuotojai sutvėrė! Pondžius tyli iš gėdos, ožio ragan sulenktas, savo sunų tvėrimo gabumais. O burtuose, juodknygystėj, tai jie ir pačią Šatrijos Raganą už juostos kiša. Na ir pamanykit, ši su šluota tik po žemę skraido, ir tik pieną pagadinėja, ar tai žmogų susargdina, bet musų šunvadoviai viens kitą ant Marso užlaipina, net prieš Nojaus laikus nugabena. O jau į kokius gaivalus jie viens kitą paverčia, tai net baugu. Musų skambi lietuvių kalba, dabar net gaudžia, ošia, dunda, braška... Tai tie patįs ryliuoja, kurie suskirstę vienluomius lietuvius, juos siundė ir siundo ant viens kito, ik šie, su įšbalusiu veidu, griežiančiais dantimi, pikčiu verdančiom akimi, rėkia, kumštimis mosuodami: pakart! užmušt! atsižvelgiant prieš ką siundoma — tautietį, socialistą, kataliką. Tai bus tie patįs gudiškumo pilni ponaičiai, kurie teršia viską, kas tik yra prakilnaus žmogaus gyvenime. Budami visi vienodais svetnaudžiais-gruobuonims, jie spjaudosi, svaukščia ant viens kito. Taigi ar galima, jų ryliavimams padailintiems kerštu bei pavydu užsitikėti? Ne — nieku budu; jie visi yra blogi, ir visi verti vieno nuosprendžio.

Dabar paklausysime griežimo svirpliukų (ištikro svirpliukų!), kurių, nelaimingų bevardžių, balselis led-ne-led prasimuša pro stugavimus didžiųjų „tuzų." Tapę zoologais, imam tyrinėti tuos svirpliukus. Ir, o šventa barzda Mahometo, kuom gi pasirodo tie svirpliukai? O-gi, kaip Dievą myliu, kandidatais į vadovus, ir kokiuos — tuos, kurie, vėl tą pačią dainušką: — tu, tu, tu, atsiprašant, kvailys, — trauktų kurią „tuzai" jau nuo seno talanduoja. Nes, paklausykim, ką jie gieda — leiskit mane, aš busiu vyrs, leiskit mane, po šimts paralių (ogo, čia energiškas!), aš busiu vyrs. Ir kuo ši gaidija skiriasi nuo šunvadovių — aš vyrs, aš vyrs, tai balso nesubrendimu, nežinojimu augščiau minėtos zoologijos ir ošiančios, gaudžiančios lietuvių kalbos. Ir dar vėl tuo, kad mes pažįstam šunvadovius, bet nežinom svirpliukų asmeniškai. Taigi ir čia matom kas ryliuoja ant vadovų (ir tai daugiausia ant tų, kurie tyliai, nuosekliai dirbdami, neturi laiko gerai atrėžti griežikams).

Bet broliai-lietuviai, ar ne laikas jau bus užkimšti tas ošiančias dudas kaip šunvadovių, taip svirplių? Ar ne laikas paliepti tiems dudoriams, arba pasitraukti, arba (jeigu tik sugeba) dirbti naudingą darbą? Ar-ne-laikas bus pasakyti visiem tiem, kurie stačiai reikalauja svetimo jungo, verguvės — Eikite, broliai, šalin nuo musų, ir kiškite savo sprandus svetimtaučių šiekšton, o mes esame žmonėms, ir mes norime buti laisvais. Šalin su tokiais vadovais, kurie išsižadėję, išsirakoję, lietuvio vardą, paskui posteringauja, kad lietuviai nenori buti laisvais, bet nori svetimo jungo! (Žiurėk, Brooklyne atsibuvusią socialistų konferenciją, kur 144 atstovai, nuo 54 draugijų pasisakė, kad jie nesą liaudis-lietuviai, kad jie nenori Lietuvai laisvės!).

(TOLIAUS BUS).

(Tęsa nuo 7-to pusl.)

muose išrenkama arba ir Centro Valdybos nuskiriama yra sekančios nuolatinės iš 3 ypatų komisijos: —

1) Programos Komisija,
2) Teismo Komisija,
3) Kontrolės Komisija,
4) Apšvietos Komisija.

II. — Bendroji C. V. Tvarka: —

1. **Iniciativa.** Vyriausi iniciativa Centro Valdyboje turi išeiti iš Prezidento; tačiaus įvairius sumanymus gali paduoti ir kiti C. V. nariai, bet jie butinai privalo buti inteikti Prezidentui, neliečiant Susinešimų Sekretoriaus; tik kuopų sumanymai turi buti siunčiami Prezidentui per Susinešimų Sekretorių.

2. Krivulių eilė turi buti visuomet pradėta nuo Prezidento su jo tariamuoju parašu. Krivulių eilė Centro Valdyboje turi eiti sekančia tvarka: Prezidentas, Vice-Prezidentas, Susinešimų Sekretorius, Iždo Sekretorius ir Iždininkas. Krivulė turi pagrįžti pas Prezidentą, kuris perduoda Susinešimų Sekretoriui ją suredaguoti ir paskelbti organan. Kiekviena krivulė turi buti numeriuota iš eilės pradedant nuo pirmosios kaip C. V. užima vietą.

3. Jokių algų Centro Valdybos nariai sau negali pasiskirti. Jeigu buna kokios algos, tai tos buna per pirmesnįjį seimą paskirtos.

4. Visokie išmokėjimai organizacijos reikaluose turi buti per visą Centro Valdybą didžiumą balsų nutarti (didžiuma balsų Centro Valdyboje yra gaunama vienu balsu viršaus už įnešimą).

III. — Centro Valdybos pareigos:

1. **Prezidentas.** — Jisai veda visą organizacijos tvarką ir prižiuri, kad visi Centro Valdybos, apskričių bei kuopų darbai butų tai komi sulyg programos ir konstitucijos. Vidurinės pareigos jo yra sekančios: a) užlaiko ALTS. antspaudą, seimo protokolų knygas ir bėgančio meto krivules, b) atidaro seimą, c) sušaukia Centro Valdybos posėdžius bei veikėjų konferencijas ir juose pirmininkauja, — taipgi, dideliam reikalui iškilus, su Centro Valdyba pasitaręs, sušaukia nepaprastą organizacijos seimą, d) pirmiausis pasirašo ant visų krivulių ir įvairių dokumentų, e) užlaiko čarterių blankas, priima pranešimus apie naujų kuopų susitvėrimą ir, per Susinešimų Sekretorių jas užrekorduoja, paskirdamas numerius, f) priima sumanymus C. V-bos krivulėms ir visos organizacijos referendumams, g) paskelbia, per Susinešimų Sekretorių, visų krivulių ir referendumų pasekmes, h) primena kitiems C. V. nariams jų pareigas, i) reikalui iškilus, paskiria įvairias komisijas, j) visos kitos smulkesnės pareigos išeinančios iš A. L. T. Sandaros programos ir konstitucijos.

2. **Vice-Prezidentas.** — Jisai yra pavaduotoju Prezidento. Įvairiuose atsitikimuose, kuomet Prezidentas negali kurios nors savo pareigos atlikti, paveda tatai Vice-Prezidentui. Apart to, Vice-Prezidentas yra pirmininku visų nuolatinių ir laikinųjų komisijų, kurių tarimuose ir posėdžiuose turi butinai dalyvauti.

3. **Susinešimų Sekretorius.** — Vyriausi jo užduotis yra — vesti visą raštiškąjį darbą kaip tarpe Centro Valdybos narių, taip ir tarpe kuopų bei Centro Valdybos. Visokie Prezidento pranešimai, jeigu jis patsai to neparašo, yra pavedami atlikti Susinešimų Sekretoriui. Tarpe jo pareigų yra: a) užlaikyti organizacijos kuopų surašą ir jų adresus, b) vesti su kuopomis susirašinėjimus organizacijos reikaluose, c) išsiuntinėti kuopoms Prezidento pranešimus ir įvairius aplinkraščius, d) Prezidentui įsakius, sutvarkyti Centro Valdybai krivules, e) priruošti spaudai krivulių pasekmes ir įvairius C. V. pranešimus, f) vesti visus susirašinėjimus su kitomis lietuvių ir svetimtaučių organizacijomis, g) kiekviename Centro Valdybos posėdyje bei veikėjų konferencijoje užrašyti jų nutarimus į tam tikrą protokolų knygą, kurią jisai užlaiko savo globoje, h) viršuj minėtus nutarimus priruošti spaudai ir perduoti tą į organą.

4. **Iždo Sekretorius.** — Visi kuopų ir pavienių mokesčiai, taipgi įvairi piniginiai ir turtų inėjimai bei išmokėjimai yra Iždo Sekretoriaus vedami tam tikrose knygose. Pas jį buna sudėta visokis A. L. T. S. turtas, kaip tai: visokios oficialės susirašinėjimams blankos, kopertos, atvirutės, mokesčių kortelės, spausdinti organizacijos reikalams aplinkraščiai, taipgi A. L. T. S. programos ir konstitucijos knygelės, išimant pinigus ir Sandaros išleistus raštus; jo pareiga yra tą viską, reikalaujant Centro Valdybos nariams, kuopoms ar pavieniams, tuos išsiuntinėti ir laikyti tų išsiuntinėtų daiktų surašą. Jisai priima nuo kuopų mokesčius ir, į savo knygas intraukęs, persiunčia Centro Iždininkui. Pabaigoje metų, jisai išduoda seimui pranešimą, kuriame turi buti aiškiai suvesta suma: kiek organizacija turi gerai stovinčių ir suspenduotų narių, kiek per metus inėjo ir išėjo iš Sandaros iždo pinigų, kiek pasilieka ateinantiems metams organizacijos ižde turto pinigais ir kitokiais daiktais.

(Toliaus bus).

PRANEŠIMAS ALTS. KUOPOM.

Gerbiamieji nariai: —

Jau balsavimai del seimo vietos nuskyrimo pasibaigė: didžiuma balsavusių padavė savo balsus už New Yorką (237 bals.) ir tiktai 28 balsai buvo prieš ir keletas už Bostoną. Tokiu budu seimas bus New Yorke. Balsavime dalyvavo tiktai 16 kuopų, o kitos (26 kuop.) jokių pranešimų ligšiol seimo vietos skyrimo reikale nėra davusios savo balsų. ALTS. Centro Valdyba jau paskyrė ir seimui laiką: **lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 d., 1917 m.** Taigi lig seimo turime dar pora mėnesių pasirengimui.

Šiuomi aš atsišaukiu į visas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopas, kad jųs subrustumėte rengties į Seimą ir pradėtumėte smarkesnį judėjimą organizavime naujų kuopų ir senų didinime.

1) Tuoj visos kuopos padarykite susirinkimus, aptarkite musų organizacijos reikalus ir jos labui padarykite nutarimus-įnešimus.

2) Didinkite narių ant vietos skaičių, organizuokite tam tikslui prakalbas, rupinkitės sutvėrimu naujų kuopų tose lietuvių kolonijose, kuriose lig-šiol ALT. Sandaros kuopos nebuvo.

3) Išrinkite atstovus į seimą. Seiman renkama nuo kiekvienos kuopos po vieną delegatą; kuopa turinti viršaus 25 narių lig 50, renka du delegatu. Kuopos, turinčios viršaus 50 ilg 100 narių irgi renka du atstovu. Nuo kiekvieno sekančio 50 narių darenka vieną atstovą.

4) Kuopos, padariusios įnešimus, turi tuoj pasiųsti nuskirtai įnešimų sutvarkymui Komisijai: Mr. P. Norkus, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y. Komisija susideda iš šių ALTS. narių: P. Norkaus, K. C. Karpavičiaus ir Vl. Leščinsko. Įnešimai turi but priduoti ne vėliau lapkr. 23 d. 1917 m.

Šitas seimas turės buti vienas iš svarbiausiųjų, nes jam aptarti yra daug susidėjusių reikalų: sutvarkymas pačios Sandaros ir jos kuopų, nuskirimas organo ir, svarbiausia, išrinkti gerus, sąžiningus ir gabius Centralės valdybos priklauso visas organizacijos veiklumas ir augimas.

Taigi gerb. narai! nieko nelaukdami susirinkite ir tuoj apkalbėkite musų organizacijos reikalus, neužmirškite pasidarbuoti jos labui ir, svarbiausia, turėkite omenyje jau prisiartinantį seimą.

Su tikra pagarba

Stasys Mockus,
ALTS. Susin. Sekr.

TIE PATĮS VARGAI.

Metas po meto musų gyvenime pasikartoja tie patįs vargai, tos pačios bėdos ir priežastįs to viso. Tie patįs vargai užeina mums šią žiemą — vėl turėsime dirbti, pakėlimui savo organizacijos, kurią per vasarą buvome paleidę.

Nekurios kuopos bėduoja, kad neturi ką veikt; nusiskundžia ant Centro valdybos. Bet juk Centras, susidedąs iš tokių pat žmonių, negali atlikti net tokio darbo, kurį tik kuopa ir tik savo naudai daro. Prie to, juk Centro veikimas priguli nuo to, kaip kuopos gyvos: jei kolonijose lietuviai nesidarbuos, tai ką-gi gali Centras veikti del jų naudos?

Daugiausiai pašalinių kaltinimų girdėt nuo Naujosios Anglijos sandariečių. Tas blogai atsiliepia ant visos organizacijos.

Broliai, jei kas blogo — tuoj seimas: viską pataisysime! Tik reikia kantriai darbuoties ir neužsipuldinėti ant Centro, arba po to skleisti nepasiganėdinimus ir nedirbti savo kuopose, jei Centras Seimą, pasitaręs su kitomis kuopomis, paleido perbalsuoti ant New Yorko.

Keletas kuopų per pašalinius laikraščius pranešė savo nutarimus apie tokius Centro nepasiganėdinimus. Bereikalo tas, nes juk kas butų, jei kožna kuopa, delei savo noro, geistų perkelt seimą į savo miestą? Varžynės pertuščios, ne vieta svarbu, tik pats darbas. o tuo pačiu neišeina ant gero, nes sujudę žmonės perdaug eikvoja energijos pykimui ant to ar to, ir tuo tarpu netraukia jos dalį nuo tikro darbo.

Seimas dabar atsibus nubalsuotoj didžiumos vietoje; kas susilaikė nuo balsavimo — tas pralaimėjo. Laukime jo!

Antras dalykas — tai ateina vėl laikas rengti Spaudos savaitę, kaip tą pernai turėjome. Pereitų metų nepraktika turėtų buti mums pamoka šiems metams. Pernai darbavosi kas tik galėjo, bet budų mažiau žinojo. Šie metai bus pasekmingesni. Šimet reiks mums geresnio prisirengimo; reiks didesnio pasidarbavimo, išsi garsinimo — paskui tik semti vaisius!

Vaisiai prigulės nuo to, kokią dirvą turėsime. Tas mums ir reikia išdirbti, o ne del kokių mažesnių dalykų vaidyties.

Kuopų veikėjai ir pačios kuopos tą klausimą imkite ant apkalbėjimo. Jei atsibus pernai metų laiku, tai reikia jau pradėti rengties.

K. S. Karpavičius,
Apšv. Kom. Narys.

VIEŠAS ŽODIS

Brooklyno Žemaičių Kvartetui nuo Conn. Valstijos Sandaros apskričio Valdybos.

Gerbiamieji: —

Mes nuo širdies išreiškiame savo padėkos žodį jums, Žemaičių Kvartetui, už atsilankymą į musų apskričio išvažiavimą ir palinksminimą visos publikos su savo maloniomis dainelėmis. Tas malonus jusų dainavimas pasiliks musų atmintyje ant visados, o jums tegul bus garbė už tokį išsilavinimą. New Yorko apielinkėje, kas nėra girdėjęs Žemaičių Kvarteto, — parsitraukite jį į savo kokias iškilmes, — pamatysite, ką lietuviai gali.

Valdybos varde: —

Su pagarba,
J. Butkus.

Montello, Mass. — Rugsėjo 16 d. turėjome gražų koncertą ir prakalbas, kurias parengė ALTS. 24 kp., Lietuvos Neprigulmybės Fondo naudai. Kalbėtojum buvo kviestas p. M. Šalčius, bet jam jau tretį sykį vis nepribuvant jo vietoj kalbėjo ponas J. Strimaitis iš So. Boston, Mass.

Pastarasis nurodinėjo Lietuvos Neprigulmybės Fondo reikalingumą. Buvo renkamos aukos tan fondan; surinkta $14.68. Kalbėtojas matyt nebuvo prisirengęs prie tos temos, nes ne daug aukų surinkta, nors žmonių ir buvo pilna svetainė; šalyse buvo net stačių pristoję. Koncertas buvo labai gražus. Vakaro vedėjui atidarius Koncertą, pirmiausiai choras sudainavo Lietuvos himną ir Marselietę, vėliaus pagarsėjus Rožalija Paukštuliutė solistė sudainavo tris dainas solo: „Eina garsas nuo rubežiaus,'' „Paukšteliai mieli'' ir „Viltys.'' Publikai jos labai patiko, nes rankų plojimas tą liudija ir iššaukimas iš antro sykio dainuoti. Taipgi ir vyrų kvartetas dainavo ir eilės buvo sakomos.

Rugsėjo 19 d. turėjome vakarienę išleidimui jaunikaičių į kariumenę. Ant vakarienės buvo apie 200 ypatų. Kalbėtojais buvo M. Šalčius ir J. Strimaitis. O raudonųjų socialistų arba bolševikų apie 150 apie svetainę slankiojo murmėdami kam jie eina į karę ir kam toki vakarienė tikus yra.

Laišku apgavęs.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Sekretorius. — P. Norkus.
33 Burgess Place, Passaic, N. J.

New Yorko ir New Jersey Valstijų Apskričio Reikale.

Kuopų Domai!

Šiuomi pranešu gerb. TMD. kp. kad antras TMD. N. Y. ir N. J. Valstijų apskričio susivažiavimas įvyks 28 d. Spalio, 1917 m. 1-mą val. po pietų, Šv. Jurgio svetainėje, 180-182 New York Av., Newark, N. J.

Ateina jau žiemos sezonas, kuriame turėsime daugiau laiko praleisti kambariuose arba svetainėse, tai yra ateina mokslo laikas; bet kaip tą laiką ir mokslą prieiti? Turime susitvėrę TMD. kuopas, o kuopos susitveria į apskritį. — Tai viskas buvo daroma su tikslu, kad išdirbti gerus apšvietos budus, kaip pačiams pasimokinus, taipgi ir savo draugams suteikus daugiau žinojimo. Ir tas taip vis pomažėlį eina pirmyn.

Tat ir augščiau minėtas susivažiavimas yra šaukiamas su tikslu, kad apkalbėjus, ką mes turėsime veikti žiemos laiku. Vienam arba ir vienai kuopai nėra taip daug galima nuveikti, kaip kad susitelkus į vieną didelę grupą (apskritį). Jeigu visos gyvuojančios TMD. kuopos N. Y. ir N. J .prisidėtų prie apskričio, tada jau apskritis butų daug daugiau nuveikęs, nes apskričio iždas butų didesnis, iš ko žinoma, galėtumėm pakviesti gerą kalbėtoją arba su paskaitoms. Bet kaip kad dabar yra tiktai kelios kuopos ir tos dar nevisos užsimokėjo, tai apskričio iždas mažiukas ir negalėjo daug ko veikti. Tat šiuomi kviečiu kuopas, kad jos užsimokėtų paskirtas mokestis į apskričio iždą, nes kuopos neužsimokėjusios apskričiui, negalės spręsti. Kuopos siųsdamos delegatus, gali induot jiems mokestis po 5 centus nuo nario.

Delegatų skaičius nuo kuopų nėra apribuotas.

Kuopos iš toliau, kaip pavyzdin Binghamton, N. Y. gali savo įnešimus prisiųsti susivažiavimui laišku. Jųjų įnešimas bus tokis pats lygiai kaip ir delegatas, bile tik kuopa yra užsimokėjusi. Tai mato te, nėra ko bijoties tolumo. O kurios kuopos yra netoli, tai jos turi siųsti delegatų kuodaugiausiai.

Taipgi kuopos, kurios dar nepriklauso ir gavo laiškus, arba norėtų prisidėti, toliaus budamos, gali laišku pranešti, kad jųjų kuopa prisideda prie apskričio ir jos skaitysis prie apskričio.

Šie nurodymai yra tiktai iš toliau. Artimesnės kuopos turi imti dalyvumą tame susivažiavime.

Su pagarba,
TMD. N. Y. ir N. J. apskr. sekr.
B. Kopustaitis,
231 Pine Str., Elizabeth, N. J.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Detroit, Mich. — Tulas laikas atgal, vietos TMD. kuopa buvo atsišaukusi į Michigano ir Ohio valstijų TMD. kuopas, su tikslu surengti apie rugsėjo pabaigą suvažiavimą, kad sutvėrus apskritį ir išdirbus budus, kaip pasekminmingiau pasidarbavus labui TMD. ypatingai jos agitacijai. Bet, dėja, atsišaukimas juomi ir pasiliko: išskyrus vieną Clevelando kuopą, visos kitos praleido pro ausį. Delko? Nejaugi jie tikisi, kad tą atliks Centro valdyba, ar kas kitas. O paskui jiems liks tik valdybos veikimą „kritikuoti'' ir atliktas kriukis.

Atgaivinus vietinę kuopą, tuomet dar matėsi pas narius interesingumas draugija; bet dabar ir tas tilsta, ir narių šįmet daug mažiau, negu pernai buvo. Daugu ma „atėmė'' energiją „nenusisekusis'' pereitų metų Seimas, mat vietos kuopa buvo davusi šiokių, tokių Seiman įnešimų ir jie veik visi, kaip delegatas paaiškino, tapo negimusiais palaidoti. Daugiau siai mųs kuopa pasipiktinusi, kad neįvyko referendumas.

TMD. Narys.

Visos sekančios kningos GALIMA GAUTI

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' — KNINGŲ KRAUTUVĖJE —

Adomas Mickevičius 15
Ar socialistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kunigo išlaižinimą 15
Albumas lietuviškos parodos Paryžiuje 1900 m. 40
Apysakos: Paskutinė ašara; Geras žmogau, ar nematei? Kerštas; Kol saulė patekės 75
Apie dievų pavydumą 15
Aptiekorius. (Juokažaislė vienoje veiksmėje) 15
Bagočiaus Išpažintis 40
Baltrus Taruzeris (Drama 3se veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija astronomams 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senuams. Anykščių šilelis 20
Darbininkų kalendorius 1904 metų 15
Darbininkams Atlyginimo Įstatymas 25
Dramos: Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė 30
Eglė žalčių karalienė (Drama 5-se apsireiškimuose) 15
Emigracija. (Apysaka iš emigrantų gyvenimo) 20
Granatų Pavėsyje (Pasakos) 40
Gyvenimas Genovaitės 50
Gudri Našlė (Juokažaislė 2-se veiksmuose) 15
Gegutė (Eilės) 10
Girtuoklių adynos 10
Grauduns verksmai 10
Geografijos vadovėlis Lietuvos mokyklai 75
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų 10
Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po Budelio Kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) .. 30
Išgriovimas Kauno Pilies. (Drama 4-se apsireiškimuose 20
Iš Bažnyčios Istorijos 10
Įtekmė sociališkų sąlygų ant visų kulturos šakų 15
Jonas Krikštytojas (5-kių veiksmų tragedija su prol.) 30
Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje 10
Jaunieji Skrauja!... Medžioklės piešinys 1.00
Kabalas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas (Misterija. 3-se akt.) 25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo Tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip Valstiečiai kovojo už žemę ir Laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmones išliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai .. 15
Kningelė del Lietuvių Kareivių Amerikoje 10
Kuprelis (Apysaka) 75
Kun. Vienožinskio Dainos .. 15
Kontribucija (Drama vienoje veiks. iš karės nuotikių) 15
Lietuvos Istorija.
Sim. Daukanto Kninga I 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Lietuvos Istorija.
Sim. Daukanto Kninga II 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą 4.00
Lietuvių Tauta. Tomas I .. 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Lietuvių Tauta. Tomas II .. 1.75
Ta pati apdaryta 2.25
Abu tomai apdaryti į vieną kningą 4.25
Laima ir Planetos 25
Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių 50
Musų Dielės (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Moteris 50
Našlaitė (Apysaka eilėmis) .. 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai (Dvi apysakos) .. 15
Palemonas ir Giržduta (Apysakos eilėmis) 10
Puota — Nuskintas žiedas (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis (Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas 15
Pradinis mokslas Angliškos Kalbos (160 pusl.) 20
Ponas Bartkus (Eilės) 10
Pažvelgus atgal (Socialogiškas Romanas) 1.00
Palocius Ežero dugnuose (Trijų veiksmų drama) .. 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Pasaka apie Jonuką Kvailiuką ir Gudrųjį Karalių 25
Rytojun Bežiurint 50
Sausio Devinta 15
Švedų Liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis (Apysaka eilėmis) 15
Sekretai Moninimo arba kaip tapti monininku. Gera knyga del išsimokinimo palinksminti besiedas ir linksmai laiką praleisti vakarais. Su paveikslais. Apdaryta audimų 75
Tamsybės Guolys 10
Užsistanavink ant to gerai .. 15
Užsipelnė Diplomą. (Drama vienoje veiksm.) 10
Velnio Historija 20
Vargdieniai (Apysaka iš Baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell (Drama 5-se akt.) 30
Valkata (Apysakėlė) 10
Vilkų Lizdas (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35
Visuotinoji Historija (Satyroje) 60
Vytauto Prisieka Paveikslas) 30
Vienybės Lietuvninkų 25 met.
Velnias Išradėjas. (Lengva opera dviejuose akt. su baletu) 20
sukaktuvių jubil. kningelė 50
Žemių Dulkės (Labai akyva apysaka) .. 50
Ženybos Paikių Miko 10
Žemės Giesmė (Apysaka) Pirmoji dalis 1.00
Žemės Giesmė (Apysaka) Antroji dalis 50
Žmogus. (J. Akuratero apysaka) 15

Reikalaudami šių visų kningų ADRESUOKITE

J. J. PAUKSZTIS & CO.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI MYLI DAINAS.

Tą visas pasaulis žino. Tai kaip, broli lietuvi, gali apsieiti be dainų knygos? Visokių dainų knygų galim gauti

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ.''
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

V. GILIAVIČIA

98 John Str., New Britain, Conn.
Užrašo „Vienybę Lietuvninkų'', priima knygų ir spaudos darbų užsakymus.

DELEI LIETUVIŲ VISUOTINOJO SEIMO
Rezoliucija.

TMD. Conn. valst. apskritis, savo susivažiavime, 16 d. rugsėjo, š. m., New Britain, Conn., išnešė sekančią rezoliuciją:

Kadangi visų lietuvių noru yra išgauti Lietuvai laisvę,

Kadangi dabar yra patogiausias laikas išgauti Lietuvai laisvę;

Kadangi išgauti Lietuvai laisvę gali tik sutartinas visų lietuvių veikimas;

Kadangi Amerikos lietuviai gyvena prielankiose politiškam Lietuvos veikimui aplinkybėse, ir jų sutartinas balsas gali buti daug nusveriančiu;

Todel reikalaujame, kad Amerikos lietuvių politiškos srovės, kuogreičiausiai sušauktų visuotiną Amerikos lietuvių politišką seimą. Sutvarkymui reikalo patartina sudaryti tarpsrovinę Amerikos Lietuvių Tarybą.

TMD. Conn. apskr. vald.
Pirm. **Ant. Mikalauskas,**
Rašt. **J. Aidukonis.**

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno prievermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. **Pavojingiausios ligos — tai vidurių bei skilvio ligos.** Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normališką vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikraja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyneriomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisiuntimu 50 centų. Reikalaukite šiuom adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KLAIDOS PATAISYMAS

Pereitame Nr. p. A. M. Martaus straipsnyje įsiskverbė klaida. Tenai pasakyta, kad iš 700 kunigų 70 stovi už pasilikimą čionai. Turėjo buti pasakyta **iš 100 kunigų nori čia pasilikti 70.**

NEUŽSIMOKA PER ILGAI LAUKTI.

Daugybė žmonių ne ganėtinai prižiuri savo vidurius. Jie visą dieną dirba, valgo labai skubindami, tat prie tokių žmonių visi nevirškinimo, vidurių skaudėjimo simptomai labai lengvai apsireiškia. Jis jų visiškai negydo, ir tokiu budu tie simptomai sukelia vidurių ligas. Trinerio Amerikoninis Kartaus Vyno Eliksiras gelbsti labai pasekmingai. Jis užlaiko vidurius švariais, sukelia puikų apetitą, sutaiso virškinimą ir nureguliuoja visą vidurių sistemą. Kaina $1.00 aptiekose. Žmonės, kurie dabar kenčia nuo reumatizmo ar neuralgijos lai paklauso musų patarimo ir pamėgina Trinerio Linimento. Šis vaistas buvo neišpasakyta pagalba tukstančiams ligonių. Jis gelbsti taipgi guzų, sutinimų, išsisukimų, etc. Kaina 25 ir 50c. aptekose, krasa 35 ir 60c. Jos. Triner Manufacturing chemist, 1333-1339 So. Ashland Av. Chicago, Ill.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Sauliui, Lietuvos Sunui, Milinčiui, Vasiliauskui, Jaunikaičiui. — Labai ačiu. Tilps.

B—vis. — Eilės netinka. Negalime sunaudoti. Meldžiame žinučių.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, of Vienybė Lietuvninkų published weekly at Station W. Brooklyn, N. Y. for October 1, 1917.

State of New York)
ss.
Coutny of Kings)

Before me, a **Notary Public** in and for the State and county aforesaid, personally appeared **Kazimer Brazys,** who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the **Publisher** of the **Vienybė Lietuvninkų** and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date in the above caption, requered by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443 Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher **J. J. Paukštis and Co.,**
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Editor **Pius Norkus**
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Managing Editor **None.**
Business Managers **J. M. Danielius,**
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owing or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.) — **J. J. Paukštis and Co.,**
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Kazimer Brazys,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owing or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (ir there are none, so state.) — **None.**

4. That the two paragraphs next above, giving the names of owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements ambrac ing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do nat appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Kazimer Brazys,

Sworn to and subscribed before me this **22nd day of September, 1917.**
(SEAL) **John W. Lutkauckas.**
(My commission expires March 30 1918).

Pittsburgho ir apielinkės lietuvių žiniai!

Galite nusipirkti pavienius „Vien. Liet." numerius, užsiprenumeruoti ant metų, ir užsisakyti knygas
J. B. Ignota, 46 So. 22nd Str
A. J. Katkus 2204 Forbes Str.

PITTSBURGH, PA.

EAST CHICAGO, IND.

Pranešu tiems TMD. 127 kp. draugams, kurie nesate užsimokėję reikalingų mokesčių, tai turite neatbutinai užsimokėti ant sekančio susirinkimo, kuris atsibus Spalio 14 d. 1917 m.

Taipgi kurie galite atsilankyti ant minėto susirinkimo geistina labai butų kad atsilankytumėt, nes bus valdybos nauji rinkimai.

K. L. Kairis,
TMD. 127 kp. Fin. Sekr.
5008 Baring Ave.

— PAJIEŠKOJIMAI —

Pajieškome vyrų, kurie nori mokyties važiuoti ir taisyti automobilius, tapti mechanikais, kuriems bus pagerintas tarnavimas kariumenėje. Vienatinė lietuviška mokykla.
A. J. KUBILIUS (Instruktorius)
231 W. 50th Str., New. York, N. Y.
(Valandos nuo 7 iki 10 vakare)
(43)

Pajieškau Petro Baltrušaičio, pirmiau gyveno St. Louis, Mo., o dabar nežinau kur gyvena. Taipgi pajieškau Kazimiero Krisčiuno, pirmiau gyveno Detroite, Mich. Taippat pajieškau visų savo draugų, kurie paeina iš Suvalkų gubernijos, Vilkaviškio pavieto, gmino Vilkaviškių, kaimo Selmių, taigi meldžiu atsišaukti pas mane per laišką, o aš duosiu atsakymą kožnam. Aš esu gubernijos Suvalkų, Vilkaviškių pavieto ir gmino Vilkaviškių, kaimo Selmių.
W. ADOMAITIS
3273 Goul Str., Philadelphia, Pa.
(42)

Pajieškau pussėsers, Varusės Vėgelytės, su kuria sykiu iš Lietuvos atvažiavome, girdėjau gyvena Detroit, Mich., ji pati ar kas kitas malonės pranešti antrašu:
MRS. A. ČEPULIONYTĖ
(Vąranavičienė)
114 Penn Str., Chester, Pa.
(41)

Pajieškau Vlado Anbuto, girdėjau gyvena Middletown, Conn. jis ar kas kitas meldžiu atsišaukti šiuo adresu:
VLADAS ARŠTIKIS
183 Franklin Str., New Haven, Conn.
(42)

Pajieškau švogerio Juozo Jenulio, Suvalkų gubernijos, Marijampolės pavieto, gmino Barbieriškio, kaimo Skirptiškės, Prienų parapijos.
JUOZAS LAUKAITIS
678 W. Saratoga Str., Baltimore, Md.
(42)

Pajieškau brolio Jono Baranausko. Kauno gubern., Šiaulių paviet., Kaimo Keblių, pirmiaus gyveno Chicagoje meldžiu jo atsišaukti, arba žinantis jo adresą man pranešti, užką busiu labai dėkingas.
JURGIS BARANAUSKAS.
Sunderland, Mass. Box 16.
(42)

Pajieškau Brolio Kleopo Navicko. Paeina Kauno gub., Raseinių pav., valasties Šimkaičių. Kaimo Naukaimis. Kaip Amerikoje jau 16 metų, pirmiaus gyveno Paterson, N. J. Vėliaus persikėlė į Waterbury, Conn. Dabartiniu laiku nežinau kur. Malonės jis pats ar kas apie jį žino pranešti **man. Turiu** labai svarbų reikalą. Taippat pajieškau Tėvo Juliaus Navicko. Kaip Amerikoje virš 23 metai. Malonėčiau, kad jis pats ar kas žino kur gyvena man pranešti.
J. NAVICKAS
328 Henderson Str., Jersey City, N. J.
(10-10-1918.)

Pasinaudokit is progos!

Labai pigiai parsiduoda ir ant lengvų išlygų:

Medinis namas — naujas, ant vieno loto 25 per 100 pėdų didumo, visi moderniški intaisymai; maudyklės, pečiai, gazas, šiltas ir šaltas vanduo. Gyvena dvi familijos. Rendos į metą atneša $372.00. Parsiduoda tik už $3,200. Įnešti reikia tik $600.

Du mediniai namai, ant kampo, su visais moderniškais intaisymais. Lotas 50 per 100. Metinės rendos atneša $665.00. Parsiduoda tik už $5,750.00. Įmokėti reikia tik $1,750.00. Šitie namai randasi labai gražioj vietoj ir norinčiam pirkti yra didelis „**bargain.**"

Groceris ir bučernė parsiduoda, geroje ir tinkamoje vietoje. Apielinkėje gyvena apie 50 familijų lietuvių. Priežastis pardavimo — kitas biznis. Šioje vietoje geras ir apsukrus biznierius gali puikų biznį padaryti.

Turime ir daugiaus namų ir kitokių biznių ant pardavimo. Todel norėdami gauti platesnes informacijas kaip apie čia paminėtus, taip ir kitus čia nepaminėtus namus ir biznius, kuriuos mes turime ant pardavimo, malonėsite kreipties ar tai laišku ar asmeniškai pas:

J .W. LUTKAUSKAS
Real Estate and Insurance
Astor Building, Room 202,
217 Broadway
Tel. Barclay 5472.
New York City, N. Y.

Ofisoo valandos: Nuo 9-nių ryto iki **5-kių vakare.**

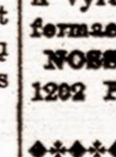

Bile kas gali išmokti Barzdaskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manicuring ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del platesnių informacijų.
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

— REIKALAVIMAI —

MERGINŲ kaipo operatorkų ant nosinių skepetaičių (handkerchiefs). Nuolatinis darbas, gera užmokestis.
WILLIAM HOLLAND
145 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
(Inėjimas per yardą)
(47)

MERGINŲ del prosinimo nosinių skepetaičių (handkerchiefs) Galima užsidirbti nuo aštuonių iki penkiolikos dolarių į savaitę.
WILLIAM HOLLAND
145 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
(Inėjimas per yardą).
(47)

Tel. 4488 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Tel. Orchard 1374
RUSKKAS-LIETUVIŠKAS
DAKTARAS
L. CHERURGAS
39 st. Marks Pl., 8-th st. 2-nd Ave.
New York, N. Y.
Po pietų 1—3, vakare 6—7:30

TIK-KĄ IŠĖJO IŠ SPAUDOS
Visos Lietuvos Žemlapis

Sutaisė ir išleido M. Šalčius

Žemlapis parodo sienas, kokios turi buti laisvos Lietuvos.

Kauniečiai, vilniečiai, suvalkiečiai ir Prusų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus.

Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ir įskaitoma.

Kaina 60 centų.

Pinigus siųskite money orderiais arba stampomis.

„VIEN. LIET." ADMIN.
120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

— ANT PARDAVIMO —

GERA PROGA DEL LIETUVIO. — Parsiduoda barzdaskutykla ir visai už mažą prekę, savininkas nori važiuoti į kitą miestą. Kas norit geros vietos, meldžiu pasiskubinti. Adresuokit taip:
V. S. DAUČIUNAS
734 Brunswick Ave.,
Elizabeth, N. J.
(41)

ANT PARDAVIMO.

Gero proga del ženotų. Parsiduoda 5 kambarių fornišius (rakandai). Mažai dėvėta už pigią kainą savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Galima matyti nuo 6 ligi 10 val. vakare.
ANTANAS BULOVAS
18 Evans Str., Brooklyn, N. Y.
(42)

UŽSIRAŠYK „KANKLES"
1918 M.

Kaina VIENAS dolaris

MIKAS PETRAUSKAS,
Bevažinėjant po Ameriką, davinės lekcijas chorams ir tt. kur tik bus prieinamos tam sąlygos. Lekcija-pamoka chorui, apie 2 val. laiko, 10 dol. Susižinot:
MIKAS PETRAUSKAS

Adresas:
Mr. M. Petrauskas
395 Broadway, So. Boston, Mass.

Centais Užčėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugelis važiuoja New Yorko pažiurėti.

Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.

Labai puiki sąsiuva 112 pukių paveikslų New Yorko gatvių, stočių, elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienu paveikslu

Ta sąsiuva kiekvienam maloni turėt.

Reikalauk „V. L." administracijoje, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. prisiunčiant pinigus stampomis

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Duodam lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y.
Telephone 3438 Stagg

Telephone, Stagg 1228

NUSTOS GALVOS SKAUDĖJIMAS, JEIGU NEŠIOSI AKINIUS.
Iš daug atsitikimų, akių nuvargimas, yra pamatinė priežastis galvos skaudėjimo neuralgijos ir daugelio kitų nervų ligų.
Pegzaminuok savo akis.
DR. M. FREEMAN
(Akių specialistas)
Atsiminkit numerį: **611 GRAND STR.**
tarpe Lorimer ir Leonard Str.,
Brooklyn, N. Y.

Įsteigta nuo 1902 m.

H. I. RACINE
REAL ESTATE.

SPECIALIŠKAI FARMOS

Jei jųs interesuojatės farmomis, arba Nejudinama Nuosavybe, rašykite del katalogo. Mes turime geriausių farmų visoje Connecticut valstijoje. Duodame ant lengviausių sąlygų.

PLAINFIELD, CONN.

Phone 99—4 Moosup Div.

NAUJOS GAIDOS.

1) **Birutė. — „Dievaičiai, dievuliai," Birutės aria** — sopranui; kaina 30c.
4) **Vestuvės. — Papuskie vėjeli", Jaunosios aria** — sopranui ar mezzo-sopranui; kaina 35c.
5) **Eglė (Žalčių Karalienė).** Žalčio ir Gulbė-Dievaičio duetas; kaina 75c.
6) **Kregždelė.** — Duetas. Kaina 30c.

Šias naujas gaidas galima gauti
„VIEN. LIET." ADMINISTRACIJOJE
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DAINININKAMS IR DAINŲ MYLĖTOJAMS.

MUZIKA

Dvi puikios sąsiuvos „MUZIKOS" su daugybe dainų ir gaidomis. „MUZIKOS" No. 1 ir No. 2 turėtų rasties pas kiekvieną dainininką, chorų mokytoją ir pas tuos, kurie nori tapti gerais dainininkais. Apart dainų su gaidomis kiekvienoje sąsiuvoje yra po keletą straipsnelių apie abelną dailės meną.

„MUZIKOS" No. 1. Turinys dainų —

1. „Mes padainuosim" — 4 mišriems balsams (viena iš gražiausių dainų).
2. „Beauštanti Aušrelė" — 4 mišriems balsams (tai žavėjanti dainelė).
3. „Oi močiut motinėle" — labai gražus duetas.
4. „Vai broli, broli." — vyrų chorui. Apart to 2 giesmės ir viena kompozicija piano solo. Kaina 30c.

„MUZIKOS" No. 2 Turinys dainų: —

1. „Šėriau žirgelį" — mišram chorui.
2. „Aguonėlė" — žaislas trims lygiems balsams.
3. „Ant tėvelio dvaro" 4 mišriems balsams.
4. „Po dvarelį vaikščiojau" Solo prie piano.
5. „Per girią, girelė" — Vaikų chorui.
6. „Šviesi naktis mėnesiena" duetas.
7. „Vai vargios mano dienelės" — solo. Apart to dvi giesmės ir viena klasiška kompozicija pianui. Kaina 30c. Visų kompozicija gerb. St. Šimkaus.

„MUZIKOS" numerių neperdaugiausiai turime. Norintieji su užsakymais pasiskubinkite. Chorams ir šiaip trupoms imant desėtką ar daugiaus numerių duodame numažinta kaina.

Adresuokite:
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Street Brooklyn, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.

Nebėdavok, kad pati valgį per daug užsudė. Bėda, kaip pati po pietų vyrui užsudo.

Pažinti gyvenimą, tai reiškia žinoti kaip kiti gyvena.

Durnius yra dusyk kvailiu, nes apskritai yra kvailas daiktas buti kvailiu.

Daugiausiai kraujo praliejama už tuos siekinius, kurių žmonės nesupranta.

Mylėti artimą tai dar nereiškia, kad reikia atstumti tolimą.

Tuos, kurie vienaip mano su mumis, žmonės vadina protingais. Kitaip manantįs yra kvailiai.

Pasididžiavimas.

Rusai prie karės lauko sugavo vieną vokiečių šnipą.

— Tu šnipas? — paklausė jo.

—Taip, aš šnipas, bet ne bolševikas, — atsakė vokietis.

Polemika.

„Vien. Liet.'' sako, kad faktai socialistams akis bado, nes jie nemoka reikalų sutvarkyti.

„Keleivis'' atrėžia, kad „V. L.'' bepročiai beibės etc.

Žinoma „Keleivis'' teisingas, juk tik tas radikališkiausias, kas moka rėkauti, o kas naudingą ir gerą darbą padaro, tas atžagareivis.

Tai kaip „subytino.''

Bėgiojantis kolbasas.

Kontrabandos keliu pribuvęs vokietis iš „garbingo'' Berlino pamatė bežaidžiantį gatvėje šuniuką ir sušuko:

— Ech, kiek čionai po gatves bėgioja kolbasų.

Lietuviški kriaučiai.

Jie sutarė ateinančiais metais siuti kelnias visiškai be kišenių. Jie tą daro iš praeities kelių metų patyrimo, kad žmonėms ir jiems patiems daugiau nėra ką dėti į tuos kišenius.

Pasimainė rolėmis.

Prieš dvidešimts metų socialistai leisdavo „Draugą'', „Darbininkų Balsą'', o klerikalai „Naujienas'' ir tt.

Dabar klerikalai leidžia „Draugą'', „Darbininką,'' „Balsą'', o socialistai „Naujienas.''

Pasimainė vietomis.

Gera kuznia.

Vokietijoje sako nukala visus taikos pasiulymus, bet ta pati Vokietija nukalė ir karę.

Dabar žmonės niekaip negali suprasti kuomet yra taikos pasiulymas ir kuomet pridengimas kariško prisirengimo.

Mokesčiai.

Mokesčiai yra tiesiogini ir netiesiogini.

Nuo tiesioginių mokesčių daugelio kupros trilikos susilenkia.

Kur rasti vieta.

Garsus Indijos filosofas ir mistikas bevažinėdamas po Ameriką parašė poemą „Kur rasiu vietą del tavęs mano giesme?''

Amerikietis ją perskaitęs pasakė:

— Misteri, ne čionai Amerikoje. Čionai jau tiek kariškų giesmių prirašyta, kad jų užteks ant 20 metų po taikos įvykinimui.

A. Zdažinskas

41 Wolcott Str., New Haven, Conn. „Vienybės Lietuvninkų'' Keliaujantis agentas, P. A. Zdažinskas yra ingaliotas užrašyt naujiems skaitytojams „V. Liet.'' ir priima mokestį nuo senų skaitytojų. Taipgi priima spaudai visokius apgarsinimus, korteles, bilas ir kitokius darbus. „VIEN. LIET.'' ADMIN.

DUODU DOVANĄ 50C. VERTĖS,

Kas užsirašys „Vienybę Lietuvninkų'' pas mane ant metų. Tik vietiniame gyventojams.

JUOZ. SAUNORAS.

829 Clifford Av., Rochester, N. Y.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Žinomas per 36 metus, kaipo gabiausias šokių žinovas. Prof. Sterno Šokių Mokykla, 952 Broadway, kampas Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokinami. Valcas, Two step, Foxtrot ir visoki kiti populiariški šokiai. Mokiname merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiškas lekcijas jei pageidaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taipgi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiškas kambaris del mokinimo. Dedama visa atida Taipgi mokiname ir steidžiaus šokius. (Apr. 18)

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčia baltu... Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba ėlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųsti ir stampoms.

J. RIMKUS.

P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

LIETUVIŠKAS **Fotografistas ir Maliorius**

Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekė

J. STOKIS

177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina
Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiavusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
—— Kalbame lietuviškai. ——

DIRVA

Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.
Neužsiima barnėmis nė polemikomis.
Talpina daug žinių.
Talpina daug moksliškų ir pamokynančių straipsnių.
"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.
Tik $2.00 metams.
Kanadoj ir Mexikoj $2.50.
Kitose šalyse $3.00.
Ant pažiuros vienas No. Dykai.
„DIRVA''
2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

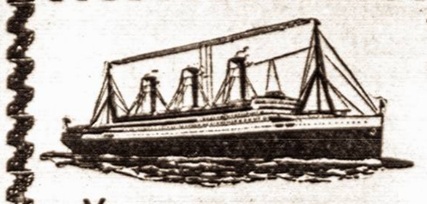

Telephone 2427 Greenpoint

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

ŠIFKORČIU

INKURTA 1886 M.

Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taipgi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaudami Šifkorčių, visados kreipkitės ypatiškai ar laišku į musų Ofisą, o mes jus aprupinsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per musų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai. Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsuliariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišką pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ''

Prenumerata metams $2.00; pusei metų $1.00.
Kanadoje metams $2.50; pusei metų $1.25.
Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams .... $3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai.
Knigų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120 Grand Street, Brooklyn, New York.

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa.
Bell tel. — 1864
Residence 3532 J.

Tik ką išėjo iš po spaudos puiki apysaka eilėmis
Parašyta JONO VILKĖLIO.

PASAKA APIE JONUKĄ KVAILIUKĄ ir Gudrųjį Karalių

Tai juokingos eilės iš gyvenimo caro Nikalojaus Antrojo. Knygelė susideda iš trijų dalių. Skaitytojas ras labai daug puikaus pasiskaitymo. Eilės tinka ir deklamacijoms.

KAINA TIKTAI 25c.
Galima prisiųsti stampoms)
Kreipkitės į: —
„VIEN. LIET.'' ADMINISTRACIJĄ.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE & NEURALGIA

(Severos Plotkelės nuo Galvos Skausmo ir Neuralgijos) atneša greitą palengvinimą. Kaina 25 centai už dėžutę su 12 plotkelių su milteliais.

Šeimyniškas Linimentas.

Kiekviena šeimyna privalo laikyti gerą linimentą ir turėti po butelį bile laiku po ranka atsitikus susižeidimui, ar susidaužymui, išsisukimui arba pertenkimui. Panašiuose atsitikimose nepažystama nieko geresnio už

Severa's Gothard Oil

(Severos Gothardiškas Aliejus). Kaipo gyduolė vietiniam panaudojimui, jis nuramina skausmus, skaudėjimus ir traukučius, ir lygimi gerai tinka gydymui nesveikavimų, kaip antai: reumatizmo, neuralgijos, išsisukimų, susidaužymų, apibrinkimo, sutinimo pažandžių, sustyrusių narių arba muskulų.
Kaina: 25 ir 50 centų — visur aptiekose.

PUIKUS IŠSINARINIMAMS. P. Pran. Veverka iš Bloomfield, Mont., praneša mums savo laiške iš 16 d. vasario, 1917 m., sekančiai: "Išsinarinau sau koją kelyje, bet panaudojus kelis kartus Severos Gothardiniškę Aliejų, skausmas perėjo viai ir dabar jaučiuosi puikiai".

Pirkite Severos Gyduoles vietinėse aptiekose, reikalaudami tiktai "Severos" išdirbimų, arba užsisakykit tiesiog, jeigu tikrų negalite gauti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

KALENDORIUS 1918 METAMS

"Vienybės Lietuvninkų"

Kurie norite įsigyti puikų Sieninį Kalendorių su Lietuvos Kunigaikščių paveikslais ir turėti gražų Namelio pagražinimo, prisiųskite stampoms 25c. Kalendorius jau spaudoje. Adresuokite: —

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ''
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

P. S. — Delei brangumo popieros ir abelnai visų spaudos dalykų, veltui šį metą niekam nebus duodama.

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 R-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėtikras LIETUVOS VĖLIAVAS musų Draugijoms, Kliubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna musų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, kliubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS

155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES

ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS

į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Taipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrįžinu.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽLŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus angščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

M. Mierzwinskas

UŽLAIKO

Dvi Didelias BUČERNIAS,

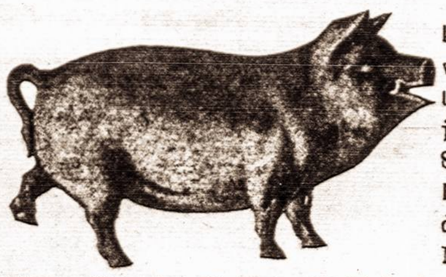

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užtaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršinkų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinskas

75 GRAND STREET — 41 AVENUE A

Kampas Wythe Ave. —:BUČERNĖS:— Kampas 3-rd St.

BROOKLYN, N. Y. — NEW YORK, N. Y.

Tel. 3359 Greenpoint. — Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tiktai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykiu uoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačtą tiktai už **$1.25.**

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,

151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS

Savininkai

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyt Baliams, Mitingams ir Veseilioms, (vestuvėms)

734-736 - 3rd Ave.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

Telephone 2872 Greenpoint.

Macys Bros. Furniture Co.

DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių naminių papuošalų ant lengviausių išlygų

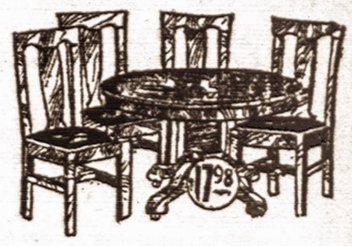

$1.00 į sanvaitę

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Musų adresas

MACYS BROS. Furniture Co.

198=200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatre.

Nsteigtas 1866 — Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuvę

Stubinių Daiktų

Puodų, Stiklinių Daiktų, Pečių, Linoleum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Blekinių Daigtų, Peilių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street, Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS

(REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtint ir padaryt—čia yra padaroma: Devierostis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER

UŽEIGA

Puikus užkandžiai ir geri Cigarai

398 Grand Street

kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTISTI

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti. Visas darbas visiškai be SKAUSMO Ne kiekvienas dantistas moka apsieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siunčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaipo specialistas ir įvairiuose atsitikimuose siunčiama pas jį. Ateik ir duok išegzaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokestis ant nedėlių. Gazas ir kokainas vartojamas pagal reikalą. Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 9 P. M. Pėtnyčioms nuo 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 1 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas

500 Grand Str., kampas Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

LIETUVIŠKA

RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gretas ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykit, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS.

102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graberius.

Ibalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street,

Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

Kandroto Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių

126 Grand Street

Tel.1490 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo $25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai musų vientaučiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.

123 FERRY STREET., NEWARK, N. J.

Dr. Richterio PAIN EXPELLER su „ANKOR" nuo Reumatizmo, Skausmų, skaudėjimo ir sustingimo sanariuose ir raumenyse. Tikrasis parsiduoda pakelyje čia nupieštame. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpečėtyti su „ANKOR" 35 ir 65 c. aptiekose ir tiesiog nuo:

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington St., New York.

AMERIKOS LIETUVIŲ ATLETŲ KLIUBO,

Baltimore, Md.

VIRŠININKŲ ADRESAI: —

Pirmininkas: — Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str.

Vice pirm.: — Antanas Rašimas, 730 W. Lexington Str.

Prot. sekr.: — Jurgis Velyvis, 320 N. Greene Str.

Fin. sekr.: — Vincas Lukoševičius, 673 Columbia Ave.

Kasierius: — Juozas Milunaitis, 855 W. Lombard Str.

Gen. Man.: — Ant. Mackevičius, 730 W. Baltimore Str.

Biznis Man.: — Juozas Bajoras, 822 Hollins Str.

Susirinkimai buna laikomi po 1-mai ir 15-tai dienai žėdno mėnesio Klubo name, 7:30 val. vakare. 539 Columbia Ave. Telephone, St. Paul 8074.

VISI VYRAI IR BALTRUS! SKAITYKITE Pasaulio organą „TARKĄ!!!"

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS

CEVERYKUS

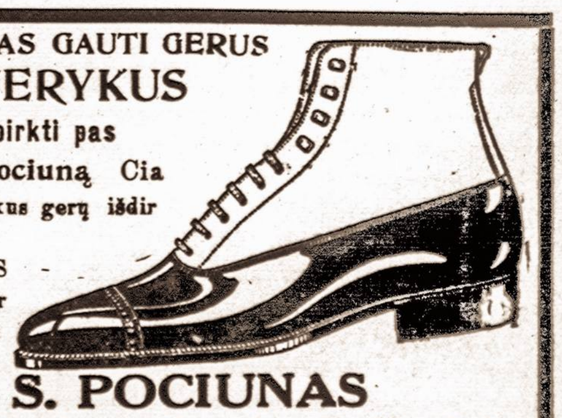

e k visada pirkti pas Simaną Pociuną Cia gausi Čeverykus gerų išdirbyščių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užeik.

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

ATEITIS

savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. "Ateities" kaina metams $2.00, pusei metų $1.00. Užsieniuose metams $2.50. Pasižiuretį viena numeri siunčiame dovanai.

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Rukyk Naujoko Cigarus!

Nes yra padaryti iš importuoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai kvepia ir todel geresnių Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas Barbierius, Krautuvėse ir Saliunuose reikalauk tik ro lietuvio Naujoko Cigarų. Jo dirbtuvė yra po numeriu:

359 Broadway, Brooklyn, N. Y.

TĖMYK, kad butų NAUJOKO vardas ant bakso!

$2.00 į dieną $2.00 į valandą

KURIS

JUMS GERIAUS PATIKTŲ

Geri "Lietuvos" laikraščio agentai lengvai padaro po $2.00 į valandą liuosu nuo darbo laiku.

Jus turite progą tą patį padaryti. Ir nereikalaujate savo darbo mesti. Klauskite platesnių informacijų, rašydami

"LIETUVA"

814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Mokykis Francuzų Kalbos

Užsirašyk "Amerikos Lietuvį", kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoj buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvį" $2.00 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA

LIETUVIS PAS LIETUVĮ

229 BEDFORD AVE.

KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS

BROOKLYN, NEW YORK

ĮVAIRIOS ŽINIOS

TELEGRAMAS.

Pereitą nedėldienį 7 d. spalio, Ne wBritain, Conn. buvo SLA. 4-to apskričio suvažiavimas.

Nominuota vienbalsiai: Pirmininku St. Gegužis, Vice-pirm. Ramanauskienė iš Lawrence, Sekretorium, J. W. Liutkauskas, Iždininku Skritulskas, Iždo Globėjai: J. M. Danielius iš Brooklyno ir J. Segevičius iš Bridgeport, Daktaras kvotėjas: Dr. Klimas iš Philadelphia, Pa.

Paskirta iš 4-tojo apskričio iždo $200.00 į Neprigulmybės Fondą.

Kad literatišaks komitetas pakirtų kandidatus į „Tėv.'' redaktorius ne vieną, bet daugiau.

Reporteris.

Pereitoje nedėiloje 7 d. spalio Bostone atsibuvo gerb. M. Petrausko koncertas. Viskas kuonopuikiausiai pavyko.

Korespondentas.

ARGI MES NENORIME LAISVOS LIETUVOS?

Jei mes norime, kad Lietuva butų laisva, tai kodel nenorime palaikyti Neprigulmybės Fondą ir kartu Dr. J. Šliupą, kuris dabar Stockholme dirba. Brooklyniečiai privatišku keliu sužinoję, kad Dr. J. Šliupas prašo pinigų, tuojaus sumetė kiek aukų. Vieni dėjo kaipo aukas, kiti užsimokėjo pažadėtas dešimtines. Sudėjo į vieną dieną šie:

P. Norkus	$10.00
J. V. Liutkauskas	5.00
J. Globis	5.00
J. M. Danielius	5.00
J. Ambraziejus	10.00
A. M. Martus	5.00
M. Stakėnas	10.00
J. Kripaitis	5.00

Tai tik per vieną dieną sudėta. Tikimasi čia surinkti į $150.00.

Na, o ką kitos kolonijos pasakys?

Kas daugiau?

Vietines Zinios

Antroji Amerikos paskola. — New Yorke gana gražiai sekasi. Per pirmasias 5 dienas New Yorke užsirašė net už 200 milijonų dolarių. Užsirašymus priiminėja visos bankos ir krasos ofisai.

„Musų gyvenimo dienos'' veikalas buvo suloštas pereitą subatą McCaddin svetainėje. Statė Liet. Dram. Dailės Draugija. Lošimas pavyko gana gražiai. žmonių buvo susirinkę apie 500. Sekančiame Nr. bus plačiau.

Vakarienė g. M. Petrausko išleistuvėms. — Tuojaus po koncertui 20 d. spalio bus vakarienė. Užkvietimai į vakarienę jau išsiuntinėti ir jei kas negavo, tai ir be užkvietimo malonės užsisakyti vietą pas p. M. Bučinską (229 Arlington Ave.).

„Novy Mir'' nustojo pačto privilegijų. — New Yorko rusai socialistai išleidinėja savo dienraštį „Novy Mir''. Pačto valdžia dabar atėmė iš jo privilegiją siuntinėti jį pačtos antra klesa. „Novy Mir'' apie tai pranešdamas sako, kad ir kitus socialistiškus laikraščius laukia toks pat likimas.

„Novy Mir'' administracija sako, kad ji siuntinėsianti savo skaitytojams laikraštį lipindama štampas.

Svečiai. — Pereitą nedėldienį mųs redakcijoje atsilankė J. Strimaitis iš Bostono (kartu su A. B. Strimaičiu).

Paėmė kariumenėn. — Šį panedėlį iš Brooklyno vėl išvežė daugelį jaunų vyrų kariumenėn. Tarpe jų yra nemaža ir lietuvių.

Visiem žinotina. — Vakarinė mokykla No. 43 95 Boerum St. (netoli Manhattan Av.), Brooklyn, N. Y. šiuomi pranešė, kad atsidaro. Visi, kurie nori pramokti angliškos kalbos gali paduoti aplikacijas panedėliais, utarninkais bei seredom nuo 7:30 lig 9:30 val. vakare. Speciališkos klesos rusams bei žydams. Senumas nekenkia prisirašymui.

Į DIDŽIOJO NEW YORKO IR APIELINKĖS JAUNUOMENĘ.

24 d. lapkričio New Yorke prasidės didysai Alijantų Bazaras. Kaip jau žinoma, lietuviai jame taipgi dalyvaus. Iš Didžiojo New Yorko Draugijų ir Centralis Lietuvių Komiteto, susidarė Bendras Lietuvių Bazaro Komitetas. Visi jau sukibo į darbą, kad gražiai prisirengus, kad lietuviai pasirodytų pasauliui kuogražiausiai, kad nukentėjusiai Lietuvai naudos butų kuodaugiausia. Bazaras tęsis apie mėnesį laiko. Visoms tautoms, kurios Bazare dalyvauja, laike to mėnesio bus pavesta didžiausioje New Yorko salėje po vakarą, kad pasirodytų savo **dainomis, žaislais, šokiais.** Žemiaus pasirašiusiems pavesta tas darbas atlikti **Lietuvių** vakarui.

Visur reikalingiausia sudaryti **milžinišką ir puikų chorą.** Nuo to mes pradedame darbą ir kviečiame **visus-visus** tame mums padėti.

Ketverge 19 d. spalio, Kun. Petkaus salėje 8 val. vakare šaukiame **pirmąjį jaunuomenės susirinkimą.** Sukruskite ir sąsirinkite kuoskaitlingiausia! Nesusipratimai ir visokeriopi skirtingumai į šalį! Mes rengiamės gražią Lietuvos dainą parodyti pasauliui!

Taipgi visi aplinkinių mietselių chorai šiuomi nuoširdžiai kviečiami prisidėti prie **to prakilnaus** darbo. Kuriems **bus neparanku** važinėti į Brooklyną **į repeticijas** — tegul sudaro pas save didesnius burius: bus nurodyta kokias dainas mokyties; jeigu nebutų kam mokyti, tai ir mokytoją gaus. Tokie chorai-buriai tegul prisiunčia savo atstovus į Kun. Petkaus par. salę į susirinkimą.

Į darbą draugai dainininkai ir dainininkės! Mes padarysime lietuvių dainos šventę!

St. Šimkus.
K. Strumskis.

P. S. Kas nėra chore dalyvavęs, bet turi norą ir balsą, — kviečiame taipgi atsilankyti susirinkiman: išmėginsime balsus, išmokinsime dainų. **St. Š., K. S.**

LIETUV. BAZARO KOMITETO 1-JO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Susirinkimas atidaryta per Centralinio Komiteto atstovą, p. St. Šimkų. Spalio 2 d. 1917 m. 9 val. vakare, dalyvaujant šiems atstovams: nuo Centralio Komiteto — St. Šimkus, V. Jankauskas, P. Vilmontas, J. O. Širvydas, M. Bučinskas ir ekzekutyvis sekretorius — p-ni V. Venciuvienė, nuo Didžiojo New Yorko Lietuvių Bazaro Komiteto: Kun. N. Petkus, S. Burneika, J. Kaupas, J. Ginkus, K. Brusokas ir K. Strumskis. Posėdžio vedėjais išrinkta pirmininku — St. Šimkus, raštininku — J. O. Širvydas.

1. Rinkimas nuolatinės Komiteto Valdybos: Pirmininku išrinkta — St. Šimkus; susinešimų raštininku — Ks. Strumskis; finansų sekretorium — p-ni V. Venciuvienė. Aukos piniginės turės pareiti į Centralio Komiteto Raštinę skiriant jas Bendrajam Lietuvių Bazaro Komitetui.

2. Vadovaujančia tarpe Alijantų Bazarą bei Bendro Lietuvių Bazaro Komiteto tarpininkaujančia ypata bus anglas, (ar anglė), kurios vardas tuom tarpu dar nežinomas. Ji L. B. Komitete turės patariamąjį balsą.

3. Visi Bendro Lietuvių Bazaro Komiteto nutarimai turi buti užrašomi į atskirą knygą, pradedant nuo šio vakaro posėdžio.

4. Lietuviškasis Skyrius Alijantų Bazare turės savo dailės ir kulturos parodą. Susirinkimas vienbalsiai išrenka komitetą iš: kun. N. Petkaus, p. Ks. Strumskio ir J. Ginkaus, kuris komitetas kreipsis į lietuvių visuomenę, kad susiųstų parodai daiktus šiuo adresu: Rev. N. Petkus, 259 No. 5th Str., Brooklyn, N. Y.

5. Parodon skolinami daiktai bus sugražinti skolintojams, o kurie skolintojai pavelys — bus parodoje pardavinėta. Geistina, kad gauti: dailiai išdirbtų abrusų, žiurštų, juostų, staltiesių ir šiaip įvairių išdarbimų, kurie lietuviškąja daile pasižymi; taipgi vaikams žaislių. Ypatingai atidžia atkreipti ant parodymo lietuvių dailės, kaip va paveikslų, piešinių, dailių atviručių.

6. Surengimui Lietuvių Dailės ir Kulturos parodos Lietuvių Skyriuje Grand Central Palace išrink ta Parodos Rengimo Komitetas iš šių ypatų: St. Šimkus, P. Vilmontas, V. J. Jankauskas.

7. Geresniam išpublikavimui parodos ir kitų Bazaro reikalų, nutarta užkviesti nuo visų aplinkinių laikraščių redaktorius ar jų atstovus, su patariamuoju balsu, kad jie į savo laikraščius galėtų greitai ir pilnai visuomenę supažindinti su visais Bazaro reikalais.

8. Lietuviškame Skyriuje bus surengta tam tikra dalis, kuri galėtų atnešti pelno su įvairiomis pramonėmis. Todel tokio dalyko geram įsitaisymui tapo išrinkta taip vadinama Pelno Komisija iš šių ypatų: M. Bush, V. Jankauskas, P. Vilmontas.

9. Jeigu bus galima gauti prie Alijantų Bazaro „Lietuvių Diena'' tai prie kitų įvairių lietuviškų iškilmybių bus dėta ypatinga doma tą dieną pasirodyti su lietuvių muzika ir daina. Tos pastarosios dalies surengimas pavesta priežiurai musų kompozitoriaus p .St. Šimkaus.

10. Visi reikalingi Bazaro reikalams iškaščiai buvo ikšiolai duodami iš Centralio Komiteto ir jie bus duodami toliau, iki nebus inplaukę aukų į Lietuvių Bazaro Komitetą. Toliaus gi visokie išlei dimai bus apmokami iš aukų. Bazaro apyskaitas suvedus Lietuvių Bazaro Komitetas sugrąžina Centraliui Komitetui visus iškaščius, kokie iš jo iždo buvo Bazaro reikalams avansuota.

11. Lietuvių Bazaro Komitetas laikys savo susirinkimus kas utarninkas, nuo 8 val. vakare, Centralio Komiteto raštinėje 320 Fifth Avenue.

12. Spaudos darbai nutarta duoti tokiai spaustuvei, kuri pigiau ir geriau padarys darbą.

Susirinkimas uždaryta 11 val. vakare. **K. Strumskis,**
Susinešimų raštininkas.

STASYS ŠIMKUS
atidarė
MUZIKOS MOKYKLĄ
Kas nori rimtos muzikos pasimokyti — tegul ją lanko.
Adresas: —
667 Bedford, Ave., Brooklyn, N. Y.
(43)

ŠEŠTAS METINIS BALIUS
RENGIA
BROOKLYNO JAUNIMAS
Bus subatoje, 20 d. Spalio (Oct.) 1917
Tautiškame Name,
101-103 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Įžanga — — — — — — — 25c. ypatai
Su padėjimu drapanų
Kviečia **Komitetas.**
(42)

Reikalinga Mergina
ar **moteris** prie apžiurėjimo namo, ir kiek prigelbėti tarpais padirbti krautuvėje. Ypač yra proga pramokti štore dirbt. Mokestis gera. Darbas ant visados. Atsišaukit: —
K. BUNDONIS.
63 So. 2nd Str., Brooklyn, N. Y.
(41)

AR ESI GIRDEJĘS?
Kad žmogus gali pasigražinti sau veidą ir įgyti ilgus plaukus. Prisiųsk stampą ir gausi visas informacijas.
DISTRIBUTOR FOR WILBERT CO.
42 Vine Street, Montello, Mass.

Tel. 5311 Greenpoint.
Jokuba Kancieriu

253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

Kada nori gauti gerą fotografiją su gyvu panašumu ir kuri laikys metus, eik pas plačiausiai žinomą artistą fotografistą
STRAUSS
PHOTO ART STUDIO
301 GRAND STREET
BROOKLYN, N. J.
kampas Havemeyer Gt. Viršuj Plaza teatro
SPECIALIŠKAI!
Del skaitytojų šio laikraščio („Vien. Liet.'') 6 gražios fotografijos ir 1 malevotas portretas už 75c. Tik šį mėnesį Atsinešk šį apgarsinimą su savim.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffale penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Ma
90 West Street, N. Y.

JONAS
KULBOKA
Visu Draugas
291 Wythe Ave.
Kampas So 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

New Plaza Hall
Dvi DIDELĖS SALĖS DĖL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARĖLIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. - - - Telephone 4437 Stagg

Du-kart nedėlinis laikraštis
Didžiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYCIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto $2.50 Ant pusės meto $1.25
EUROPOJE Rusijoje ir Lietuvoje $3.50 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.
Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalenderių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška čienia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas.
Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedelioms; 9-11 rito 1-4 po piet.

— NEPAMIRŠKIT —
Tautiško Namo,
Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's
Kasdien
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N.Y